

MAANDAG 12 DECEMBER 2005

VOORZITTER: JOSEP BORRELL FONTELLES

Voorzitter

(De vergadering wordt om 17.00 uur geopend)

1. Hervatting van de zitting

De Voorzitter. – Ik verklaar de zitting van het Europees Parlement, die op donderdag 1 december 2005 werd onderbroken, te zijn hervat.

2. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

3. Verklaring van het voorzitterschap

De Voorzitter. – Dames en heren afgevaardigden, ik geloof dat dit een goede gelegenheid is om hier als Voorzitter een verklaring af te leggen over de doodstraf. De gelegenheid lijkt me goed omdat we, zoals u weet, op tien december – twee dagen geleden – de verjaardag hebben gevierd van de goedkeuring van de Verklaring van de rechten van de mens. Een van die rechten is fundamenteel: het recht om te leven.

Helaas vond een paar dagen daarvoor in de Verenigde Staten de terechtstelling plaats van de duizendste ter dood veroordeelde sinds deze straf daar in 1976 opnieuw werd ingevoerd. De magie van de ronde getallen – zoals 1 000 – en het feit dat die terechtstelling is samengevallen met de verjaardag van de goedkeuring van de Verklaring van de mensenrechten, maken deze situatie extra relevant.

Maar niet alleen in de Verenigde Staten vond een terechtstelling plaats, ook in Singapore werd op diezelfde dag een veroordeelde ter dood gebracht.

Het is een goed moment om stil te staan bij het feit dat de Europese Unie de doodstraf bestrijdt omdat zij die strijdig acht met haar waarden. De afschaffing van de doodstraf is een sine qua non voor de toetreding van welk land dan ook tot de Europese Unie.

Gelukkig wordt de deze straf wereldwijd steeds meer afgeschaft: in 1977 hadden zestien landen de doodstraf afgeschaft, nu zijn dat er 84.

Maar in 76 landen bestaat de doodstraf nog steeds, en in 24 landen waarin de doodstraf feitelijk is afgeschaft omdat er al sinds tien jaar geen doodvonnissen meer worden voltrokken, is zij nog niet geschrapt in de wet.

Ofschoon het aantal landen dat deze straf voltrekt, is afgenomen, is het aantal terechtstellingen dramatisch gestegen. Volgens Amnesty International werden er in het jaar 2004 7 400 mensen ter dood veroordeeld, en bijna 3 800 mensen terechtgesteld in 25 landen.

We moeten ons dan ook niet alleen blindstaren op die nummer duizend in de Verenigde Staten, maar het totaalbeeld voor ogen houden van wat er in de wereld als geheel gebeurt: 3 800 mensen zijn in 2004 terechtgesteld.

Bijna al die terechtstellingen, 95 procent, vonden plaats in China, Iran, Vietnam en de Verenigde Staten. Hiermee zijn de Verenigde Staten het enige democratische land dat nog op grote schaal de doodstraf toepast; in Amerikaanse gevangenissen zitten 3 400 veroordeelden te wachten op hun terechtstelling.

Een significant gegeven is dat 120 ter dood veroordeelden zijn vrijgelaten vanwege hun bewezen onschuld.

Zo is de huidige situatie. Toch valt hierin nog een sprankje hoop te ontwaren, omdat de Amerikaanse samenleving zich geleidelijk aan steeds meer tegen de doodstraf keert, net zoals de volksjury. Het Amerikaanse Hooggerechtshof heeft de toepassing van deze straf op minderjarigen en geestelijk gehandicapten afgeschaft. In twaalf federale staten is de doodstraf afgeschaft, in twintig andere worden niet langer doodvonnissen voltrokken.

China staat helaas bovenaan met een record aantal terechtstellingen. Er wordt gesproken van 6 000 terechtstellingen per jaar, hoewel dat aantal volgens Amnesty International 3 400 bedraagt.

Ik vraag nogmaals uw aandacht voor deze situatie, omdat ik vind dat wij als afgevaardigden de taak hebben om onze collega's overal ter wereld ervan te overtuigen dat de doodstraf moet worden afgeschaft. Want voor ons, Europeanen, is het leven een onvervreemdbaar recht, en niemand mag het recht op dit recht verliezen, wat hij ook op zijn geweten heeft. Dat is wat ik bedoel met onvervreemdbaar: dat dit recht niet afhankelijk is van de individuele verantwoordelijkheid, maar dat het voortvloeit uit het bestaan van de mens zelf en uit zijn essentie als menselijk wezen.

Ik dank u voor uw aandacht.

(Applaus)

4. Samenstelling Parlement: zie notulen

5. Samenstelling commissies: zie notulen

6. Ingekomen stukken: zie notulen

7. Aan de standpunten en resoluties van het Parlement gegeven gevolg

8. Verzoekschriften: zie notulen

9. Schriftelijke verklaringen (artikel 116 van het reglement): zie notulen

10. Ondertekening van volgens de medebeslissingsprocedure aangenomen besluiten: zie notulen

11. Regeling van de werkzaamheden

De Voorzitter. Aan de orde is de definitieve ontwerpagenda die door de Conferentie van voorzitters is opgesteld overeenkomstig artikel 130 en 131 van het Reglement tijdens haar vergadering van donderdag 8 december 2005.

- Woensdag:

Martin Schulz (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik heb een verzoek in verband met de agenda van woensdag. Het gaat over de uitspraken van de Iraanse president Ahmadinejad. Ik vind dat óf u als Voorzitter van het Parlement óf de fungerend voorzitter van de Raad een standpunt moet innemen over de uitspraken die de president van Iran de afgelopen dagen heeft gedaan. Ik acht het onaanvaardbaar dat een staatshoofd min of meer onverbloemd en openlijk uitspraken doet die het bestaansrecht van een land, van een heel volk, ter discussie stellen en er regelrecht toe oproept de vrede in de regio te verbreken (*applaus*) en de deur voor het geweld in de regio wijd open te zetten. Laat ik namens mijn fractie dít zeggen – en ik geloof dat ik uit het applaus mag afleiden dat ik misschien bij wijze van uitzondering voor alle afgevaardigden kan spreken: iemand die zich tegenover een land als Israël uitlaat zoals de Iraanse president heeft gedaan, schendt de fundamentele rechten en regels van de internationale gemeenschap. Ik vind dat een multinationaal parlement als het onze dat in de scherpste bewoordingen moet veroordelen. Wij verwachten van de fungerend voorzitter van de Raad dat hij namens de Raad van staatshoofden en regeringsleiders hetzelfde doet.

(Applaus)

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, wellicht is in de vertaling verloren gegaan dat het verzoek van fractievoorzitter Schulz is, dat de fungerend voorzitter van de Raad woensdag in zijn verklaring op deze kwestie ingaat en namens de Raad een duidelijk standpunt inneemt.

De Voorzitter. Goed, ik zal het verzoek van de heer Schulz dus overbrengen aan het voorzitterschap van de Raad, zodat deze er in zijn verklaring rekening mee kan houden, maar we brengen geen formele wijziging aan in enig agendapunt.

- Donderdag:

De Alliantie voor Liberalen en Democraten voor Europa Fractie heeft verzocht de titel van het debat "Gevangenhouding van monniken en sluiting van een klooster in Tibet" te vervangen door "Situatie van de mensenrechten in Tibet en Hongkong".

Graham Watson (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil het verzoek graag heel kort motiveren. Mijn fractie heeft zich sterk gemaakt voor een ontwerpresolutie met betrekking tot Hongkong gezien de recente uitspraken van de regering aldaar, waaruit kan worden afgeleid dat het algemeen kiesrecht geen stap dichterbij komt. Het Parlement weet ongetwijfeld dat er tien dagen geleden in Hongkong een massale demonstratie heeft plaatsgevonden, waarbij de bevolking stemrecht voor iedereen en volledige democratie eiste. In het verleden heeft het Parlement de bewoners van Hongkong altijd gesteund en dit lijkt mij een goede gelegenheid om dat opnieuw te doen.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, wij willen dit verzoek steunen. Als we het over actuele kwesties hebben, dan hoort dit onderwerp daar zeker bij, zoals wordt bevestigd door de demonstraties waarnaar de heer Watson verwees. Het is voor ons een bittere teleurstelling dat de ontwikkelingen in Hongkong niet gaan zoals we ons hadden voorgesteld en zoals ook deels door de regering van de Volksrepubliek China was toegezegd. Het gaat beslist niet om een maatregel die zich tegen China of tegen de Volksrepubliek richt. Wij willen de bevolking van Hongkong steunen in haar gerechtvaardigde streven naar democratie. China zou moeten inzien dat dit streven om in Hongkong een democratie op te bouwen ook voor China zelf grote voordelen met zich meebrengt. Daarom steunen wij dit verzoek.

(Het Parlement keurt het voorgestelde amendement goed)

De Voorzitter. De Fractie van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa heeft ook het verzoek ingediend de titel van het debat over "Ethiopië" te vervangen door "Ethiopië en nieuwe grensconflicten", aangezien het wordt gehouden in het kader van de debatten over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat.

Graham Watson (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie stelt voor om de titel te veranderen in "Ethiopië en nieuwe grensconflicten". Het Parlement weet dat de problemen in deze regio niet alleen betrekking hebben op Ethiopië, maar ook in zeer sterke mate op andere grensconflicten in het gebied. Daarom lijkt het ons goed het bereik van de resolutie te vergroten.

(Het Parlement willigt het verzoek in)

(De agenda wordt aldus vastgesteld)⁽¹⁾

12. Opmerkingen van één minuut over kwesties van politiek belang

De Voorzitter. Aan de orde zijn de opmerkingen van één minuut over kwesties van politiek belang. Ik zal voorrang geven aan die leden die nog niet aan het woord zijn geweest.

Zita Pleštinová (PPE-DE). – (SK) Staat u mij toe dat ik hier mijn voldoening uitspreek over het feit dat de Andrei Sacharovprijs voor de vrijheid van denken is toegekend aan de "Damas de Blanco", een beweging van Cubaanse vrouwen die op vreedzame wijze binnenlandse en buitenlandse steun tracht te winnen voor de afkondiging van een algehele amnestie in Cuba.

Zelf heb ik uitvoerige informatie ontvangen over de activiteiten van de moeders en vrouwen van de politieke gevangenen, uit handen van mevrouw Gisela Sánchez Verdecia, echtgenote van de Cubaanse gevangene Antonio Díaz Sánchez, die ik samen met mijn collega's, de afgevaardigden Peter Šťastný en Milan Gaľo, symbolisch geadopteerd heb. Deze heldhaftige dame vecht voor haar man, die thans 22 jaar gevangenisstraf uitzit en ten gevolge van een onmenselijke behandeling aan levensbedreigende gezondheidsproblemen lijdt. Ik verklaar mij dan ook volkomen solidair met deze groep Cubaanse vrouwen in hun moedige strijd voor de bevrijding van alle politieke gevangenen.

Ik hoop dat het Europees Parlement zich niet alleen zal verlaten op de Sacharovprijs om het bewustzijn te kweken dat Cuba de Verklaring van de rechten van de mens aan zijn laars lapt. Ik verzoek het Europees Parlement dan ook met aandrang druk te blijven uitoefenen, zodat de democratie op Cuba spoedig kan worden hersteld.

⁽¹⁾ Voor overige amendementen op de agenda: zie notulen.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het Britse voorzitterschap heeft zijn met cijfers onderbouwde voorstellen voor de financiële vooruitzichten voor de periode 2007-2013 gepresenteerd. Wij vreesden het ergste en hebben daarin geen ongelijk gekregen.

Nadat de tijdelijke commissie voor de financiële vooruitzichten hier negen maanden aan had gewerkt, had het Europees Parlement een aanvaardbaar compromis bereikt waarmee Europa verzekerd kon zijn van een ambitieuze en coherente toekomst. De heer Blair stelt daarentegen sterke besnoeiingen voor en brengt het project van de Unie in gevaar. Hij heeft het gemunt op de structuurfondsen, plattelandsontwikkeling, jeugd en cultuur, en zet de financiering van het globaliseringsfonds op losse schroeven. Wij moeten tot een volwassen standpunt zien te komen, in het belang van de Europese integratie. Laten wij een einde maken aan nationaal egoïsme en aan de achterhaalde voordelen die sommige lidstaten genieten. Het Verenigd Koninkrijk dient zijn bijdrage aan de begroting te herzien op een manier die veel verder gaat dan een cosmetische ingreep.

Europa is een gemeenschappelijk project, en geen handelsbeurs. Laten wij ook de mogelijkheid van leningen benutten, zodat wij de middelen hebben om succes te boeken. Het Europese project en de noodzakelijke solidariteit met onze nieuwe partners staan daarbij op het spel.

Marta Vincenzi (PSE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, op 2 december is voor de haven van La Spezia, in de prachtige mediterrane Golfo dei Poeti, het cementschip de Margaret gezonken. De bemanning heeft zich weten te redden, terwijl volgens het alarmsysteem *Sea dark* ongeveer negentigduizend liter koolwaterstof uit het schip is gelekt. Het bergen zal zeker twee miljoen euro kosten en enkele maanden in beslag nemen.

Op professionele wijze is er uitstekende hulp verleend, maar het is duidelijk dat er spoedig strengere regelgeving voor de controle moet komen. Het ging hier om een roestbak, die evenwel stond ingeschreven in het Oekraïense scheepsregister en daardoor toch over de vereiste documenten beschikte. Daarom dienen we de mogelijkheid te overwegen een technisch onderzoek naar dit ongeluk te laten uitvoeren teneinde de oorzaken en verantwoordelijkheden vast te stellen. Het onderzoek dient ook meegenomen te worden bij het pakket voorstellen Erika II, zodat ook de controleurs daadwerkelijk onder controlemaatregelen komen te vallen.

Fernand Le Rachinel (NI). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, hoewel er zo dadelijk zal worden gedebatteerd over het verslag over het verzoek om verdediging van de immuniteit en de voorrechten van mijn collega de heer Gollnisch, ben ik zo vrij een punt aan de orde te stellen dat bijzonder actueel is.

Vorige week heeft de Franse premier De Villepin met kracht en overtuiging verklaard dat het niet aan de wetgever is om de historische waarheid vast te stellen. "Er is geen officiële geschiedenis in Frankrijk," zei hij. Enkele dagen later nam het staatshoofd, de heer Chirac, deze zelfde woorden in de mond, toen hij zei: "Er is geen officiële geschiedenis in de Republiek. Het is niet aan de wet om de geschiedenis te beschrijven; geschiedschrijving is een zaak voor historici."

Wat verwijten de Franse politieke en rechterlijke autoriteiten de heer Gollnisch nu eigenlijk? Dat hij een paar maanden daarvoor precies hetzelfde heeft gezegd, namelijk dat het de taak van de historici was om kwesties met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog te onderzoeken; met alle respect voor sommige van mijn Franse collega's die zich als politie van het gedachtegoed opwerpen en daarbij zelfs zo ver gaan dat zij onaanvaardbare politieke druk uitoefenen om te bewerkstelligen dat het verzoek om verdediging van de immuniteit van de heer Gollnisch wordt verworpen.

Onder deze omstandigheden verzoek ik u dringend, geachte collega's, om geen belachelijke dingen te doen door dit verslag aan te nemen.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik wilde uw aandacht vestigen op iets dat zich vorige week heeft voorgedaan in Miami, in de Verenigde Staten, ten aanzien waarvan wij als Parlement mijns inziens een standpunt moeten innemen.

Een viereenveertigjarige Amerikaan, die in het verleden te kampen had gehad met psychologische problemen, nam samen met zijn echtgenote het vliegtuig van Miami naar Orlando. Plotseling voelde hij om onverklaarbare redenen de behoefte om uit het vliegtuig te stappen. Hij ging toen rennen en werd achtervolgd door een politieagent, die hem halt toeriep. De passagier luisterde echter niet en werd toen in de wachtruimte voor het instappen koelbloedig neergeschoten. Ooggetuigen zeiden maar liefst 6 schoten te hebben gehoord.

Na het ongelukkige voorval met de Braziliaan van enkele maanden geleden in Londen, is dit, mijnheer de Voorzitter de tweede keer dat iemand zo maar wordt doodgeschoten. Daarom moeten wij ons afvragen of dit wel de samenleving is die wij willen opbouwen, of wij een samenleving willen waarin de autoriteiten eerst

het vuur openen en pas daarna om uitleg vragen. Op die manier ontstaat een door paniek verziekt klimaat onder de burgers, en dat klimaat zal in de toekomst onaangename ontwikkelingen voor ons in petto hebben. Daarom geloof ik dat wij als Parlement dergelijke voorvallen moeten veroordelen en ons uiterste best moeten doen om ervoor te zorgen dat elke wetgeving die wij hier uitvaardigen goed is voor de burger en geen geweld in de hand werkt.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, zoals hier vanmiddag is opgemerkt, hebben de “Dames in het Wit”, aan wie de Sacharovprijs is toegekend, geen gebruik kunnen maken van de tickets die het Europees Parlement tot hun beschikking heeft gesteld om de prijs aanstaande woensdag in ontvangst te komen nemen. Ze hebben hiervoor namelijk geen toestemming gekregen van de Cubaanse regering, wat een flagrante schending van hun rechten is, en waaruit blijkt dat de Cubaanse regering onkundig is van de wens van een meerderheid van dit Parlement.

Mijnheer de Voorzitter, deze mensen kunnen hier woensdag alleen maar aanwezig zijn als ze de vlucht van vanavond pakken. Ik verzoek u alles in het werk te stellen om dat mogelijk te maken. Deze mensen hebben geen ander misdrijf begaan dan dat zij op vreedzame en heldhaftige wijze de rechten van hun gezinsleden hebben beschermd, en daarom, mijnheer de Voorzitter, vind ik dat wij, als afgevaardigden van het Europees Parlement, alles in het werk moeten stellen om ervoor te zorgen dat zij hier aanstaande woensdag aanwezig kunnen zijn en de Sacharovprijs in ontvangst kunnen nemen.

De Voorzitter. – Mijnheer Salafranca, u kunt er verzekerd van zijn dat het Voorzitterschap en alle organen van het Parlement alles hebben gedaan wat in hun vermogen ligt om druk uit te oefenen op de Cubaanse autoriteiten en voor elkaar te krijgen dat deze toestemming wordt verleend. Slechts enkele minuten voordat ik de vergaderzaal binnenging, heb ik opnieuw gesproken met de onlangs aangestelde ambassadeur van Cuba bij de Europese Unie, die vanmorgen zijn geloofsbrieven heeft overhandigd aan de fungerend voorzitter van de Raad, en ik hoop vanmiddag een gesprek te hebben met de Cubaanse minister van Buitenlandse Zaken.

Ik kan u geen enkel resultaat garanderen, maar ik geef u de verzekering dat het Voorzitterschap er alles aan gedaan heeft om ervoor te zorgen dat de winnaars van de Sacharovprijs hierheen kunnen komen om de prijs in ontvangst te nemen.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de Unie streeft onder meer naar een geharmoniseerde, evenwichtige en duurzame ontwikkeling in de hele Gemeenschap, naar meer werkgelegenheid en welzijn, naar een betere levenskwaliteit, naar meer economisch en sociale cohesie, en naar meer solidariteit tussen de lidstaten. Bij het lezen van deze lijst waan je je al snel in een soort Utopia. Helaas hebben de principes die ik zojuist uiteenzette weinig gemeen met de feitelijke situatie, zeker gezien de afgesproken kortingen op de begroting. Dit geldt met name voor de situatie in Polen, waar de werkloosheid 20 procent bedraagt en waar banen verloren zijn gegaan als gevolg van het wegnemen van belemmeringen voor het vrij verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal. Die werkloosheid leidt tot armoede, honger en wanhoop, en de voorstellen om de overgangperiode te verlengen maken het allemaal nog erger. In deze tijd voor Kerstmis is dit extra paradoxaal, zeker omdat christelijke waarden hier overboord gezet worden, en de wetenschap dat de waarheid ons zou moeten bevrijden. Ik hoop dat deze waarheid vervuld wordt, en dat we deze kerst- en nieuwjaarsdij mogen beleven in hoop en liefde.

Alyn Smith (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, nu er een begrotingscrisis dreigt en het er steeds meer op lijkt dat de besprekingen in Hongkong weinig goeds zullen opleveren, wil ik het Parlement wijzen op een succes dat de EU heeft geboekt.

Voor Europese ondernemingen is pas sinds 7 december een internetdomeinnaam met de extensie .eu beschikbaar en er zijn nu al 100 000 aanvragen ingediend. Volgens mij geeft dit aan dat onze bedrijven grote belangstelling voor een Europese aanduiding hebben en ik zie uit naar volgend voorjaar wanneer er nog veel meer aanvragen zullen komen, omdat vanaf dat moment burgers eveneens hun Europese domeinnaam kunnen laten registreren.

Als trotse Schot zou ik een specifieke Schotse aanwezigheid op het wereldwijde web op prijs stellen. Uw eigen land, mijnheer de Voorzitter, heeft ons het goede voorbeeld gegeven met de aanduiding .cat, die kort geleden voor Catalonië is ingevoerd. Samen met anderen wil ik mij sterk maken voor het gebruik van “.sco”, omdat het voor ons nut kan hebben wanneer er op internet meer Schotse taal en cultuur te vinden is. Graag voegen wij ons bij u op het web. Geografisch gezien is dat immers niet mogelijk.

Nirj Deva (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, kort geleden heb ik met een groep vooraanstaande Britse politici en academici toezicht gehouden op de presidentsverkiezingen in Kazachstan. Ik heb enige ervaring op dit gebied. Vorig jaar heb ik namelijk als waarnemer gefungeerd bij de verkiezingen in Indonesië, die vermoedelijk tot de meest complexe verkiezingen waar ook ter wereld behoorden.

De groep Britten kwam tot de slotsom dat het vrije verkiezingen betrof zonder toepassing van dwang. Verscheidene andere groepen uit België, Frankrijk, het GOS, de VS en Indonesië trokken dezelfde conclusie. De woordvoerder van een van de oppositiekandidaten zei na de verkiezingen dat de oppositie haar eigen glazen had ingegooid door zich op personen te richten in plaats van op het beleid.

Wij waren het totaal oneens met de conclusies van de OVSE-waarnemers, die een duur, afwijzend en academisch hoogdravend rapport hebben opgesteld waarin zeer negatief over het verkiezingsproces werd geoordeeld. De bevindingen van de OVSE waren ook in strijd met de verklaring die de EP-leden na de parlementsverkiezingen van vorig jaar hebben gedaan en waarin zij vaststelden dat de Kazachse kiezers behoorlijk ontwikkeld zijn en zich niet langer laten dwingen of intimideren. Ik denk dat de inhoud van het OVSE-rapport beïnvloed is door de interne bureaucratie in verband met het toekomstige voorzitterschap van de organisatie. Bureaucraten moeten niet proberen politiek te bedrijven en evenmin trachten te dicteren wie de nieuwe voorzitter moet worden. Gebeurt dat wel, dan zal het de OVSE in diskrediet brengen en dat is in de ogen van het Parlement niet wenselijk. Ik wil het Parlement nu oproepen het functioneren van de OVSE aan een onderzoek te onderwerpen.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, namens mijzelf en de afgevaardigden Jamila Madeira en Giovanni Pittella wil ik de heer Blair, hier vertegenwoordigd op de bank van de Raad, oproepen om zijn belediging van onze intelligentie en van de Europese democratische waarden te herroepen. Hij heeft namelijk in zijn financiële voorstel de regio's Algarve, Basilicata, Asturias, Murcia, Ceuta en Melilla gediscrimineerd ten opzichte van de Duitse *Länder*, drie Griekse regio's en een Oostenrijkse regio, die onder hetzelfde statistische effect te lijden hebben, maar beter worden behandeld. Op 20 december aanstaande in Brussel zullen wij u hierover nogmaals aanspreken. Laten we hopen dat deze schandelijke en onaanvaardbare discriminatie dan nog geen gestalte heeft gekregen en dat ik u zal kunnen gelukwensen.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL). – (PT) Op 30 november heeft de Europese Commissie, in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid, haar voorstellen gepresenteerd voor de vangstquota en de flankerende maatregelen voor 2006. Deze voorstellen dient de Raad voor het einde van dit jaar goed te keuren. De Commissie heeft als doel in de mate van het mogelijke het geleidelijke herstel van de visbestanden te verenigen met de voortzetting van de visserijactiviteiten. De voorstellen van de Commissie ter vermindering van de visserijinspanning gaan niet gepaard met een evaluatie van de economische en sociale kosten voor de vissers.

De visserijsector krijgt met name in Portugal al harde klappen, onder meer door de stijging van de brandstofprijzen. Daarom doe ik een oproep om op communautair niveau maatregelen te treffen teneinde de toekomst van de sector veilig te stellen. Het gaat hier immers om een gemeenschappelijk beleid ter ondersteuning van inkomens van de vissers, met name in de kleine kustvisserij.

Bogusław Rogalski (IND/DEM). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, een aantal dagen geleden is men begonnen aan de aanleg van de Noordelijke Gasleiding. Deze pijpleiding zal de economische belangen van de Oostzeelanden en de landen in Midden-Europa, waaronder Polen, schaden. Ondanks alle protesten zal de leiding voorbij deze landen getrokken worden, om een directe verbinding te leggen tussen Rusland en Duitsland. Dat betekent dat de energiezekerheid van een derde van de EU wordt bedreigd.

De aanleg van deze gasleiding kan een milieuramp veroorzaken in het Oostzeegebied. Na de Tweede Wereldoorlog werden hopen Duitse chemische wapens gedumpt in de Oostzee, en deze wapens kunnen geraakt worden bij de werkzaamheden aan de gasleiding. De giftige chemicaliën zullen dan het water van de Oostzee vervuilen. Het afsluiten van de overeenkomst over deze pijpleiding was al een schandaal op zich. Volgens de persberichten zal Gerhard Schröder voorzitter van de directie worden, en Matthias Warning de bedrijfsdirecteur. Tot 1990 was de heer Warning officier van de Stasi, de Oost-Duitse geheime politie, en in die periode heeft hij vermoedelijk Vladimir Poetin ontmoet, toen een agent van de KGB. Het feit dat een voormalig kanselier betrokken is bij datzelfde bedrijf waarvoor hij zich politiek zo intensief heeft ingezet, is extreem verdacht.

Ik stel voor een parlementaire commissie aan te stellen om de kwestie rond de aanleg van de pijpleiding te onderzoeken, en de bedreiging die deze pijpleiding vormt voor het milieu en voor de energiezekerheid van veel EU-lidstaten.

De Voorzitter. – U kent de procedures die gelden als u formeel wilt verzoeken om de instelling van een dergelijke commissie. Als dat is wat u wilt, weet u wat u te doen staat.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil deze gelegenheid vandaag graag aangrijpen om de aandacht te vestigen op de discussie die door de Europese Commissie is aangezwengeld – ik gebruik dit woord met opzet – over het Oostenrijkse verbod op wilde dieren in circussen. Volgens artikel 27 van de Oostenrijkse wet op de dierenbescherming is het circussen, variététheaters en soortgelijke faciliteiten verboden om wilde dieren van welke soort ook te houden of aan voorstellingen te laten meewerken.

In plaats van haar instemming te betuigen met de positieve voortrekkersrol van Oostenrijk op dit gebied, heeft de Commissie de Oostenrijkse regering een waarschuwing gegeven. De Commissie dreigt het verbod op wilde dieren in circussen, dat in Oostenrijk en tot op zekere hoogte ook in andere EU-lidstaten van kracht is, ongedaan te maken, omdat het verbod op optredens van wilde dieren in strijd zou zijn met het vrije verkeer van diensten. Er zou toch echter geen twijfel over mogen bestaan dat dierenbescherming een zaak is van algemeen belang en daardoor een reden kan zijn die een beperking van de vrije dienstverlening rechtvaardigt.

Het klassieke circus behoort niet gebaseerd te zijn op het werken met dieren. Er zijn zeer beroemde circussen die ook zonder dierennummers veel publiek trekken. Dierenbescherming en dierenwelzijn dienen voorop te staan, of het nu om wilde dieren in het circus of om de onbeschrijflijke toestanden bij diertransporten gaat.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Portugal is getroffen door een reeks bedrijfsverplaatsingen, waardoor de werkloosheid, met name onder vrouwen, een alarmerend niveau heeft bereikt. Nu heeft de Amerikaanse multinational Delphi pas laten weten een van haar vestigingen te sluiten. Het betreft de kabelfabriek in Linhò, die ooit zo'n 1 200 mensen in dienst had. Nu wil het bedrijf ook de overgebleven 300 werknemers ontslaan, terwijl Delphi met zijn verschillende vestigingen in Portugal miljoenen euro's winst heeft behaald. Mijnheer de Voorzitter, daar wij volledig solidair zijn met deze arbeiders, vragen wij de Raad en de Commissie nogmaals met spoed maatregelen te treffen om de achteruitgang van de werkgelegenheid tegen te gaan en een eind te maken aan deze wilde verplaatsingen van multinationals in de lidstaten van de Europese Unie, met name in Portugal.

Claude Moraes (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, mijn Italiaanse collega's weten dat de internationale voetballer Marc Zoro enkele dagen geleden tijdens een wedstrijd van het veld is gestapt omdat hij racistische beledigingen naar het hoofd kreeg geslingerd. Hierdoor krijgt dit prachtige Europese spel een negatieve uitstraling. Elke dag worden in al onze lidstaten racistische beledigingen geuit, al dan niet georganiseerd. Geen enkel land in de Europese Unie blijft wat dit betreft buiten schot. De UEFA en de leden van het Europees Parlement zijn vastbesloten om dit fenomeen met wortel en tak uit te roeien. We kunnen praktische maatregelen nemen en met de media samenwerken om dit kankergezwell te verwijderen.

Onlangs heeft de Italiaanse televisie enkele wedstrijden in zwart-wit uitgezonden en niet in kleur om de Italiaanse en de gehele Europese samenleving duidelijk te maken dat racisme binnen het voetbal niet getolereerd kan worden. Volgend jaar worden op ons grondgebied de wereldkampioenschappen gehouden: laten we als Parlement eensgezind het signaal afgeven dat we niet zullen toestaan dat dit prachtige spel verwordt tot een oerlelijke activiteit.

Bogdan Pęk (IND/DEM). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in deze tijd voor Kerstmis wil ik alle leden van dit Huis het allerbeste wensen. Ik wens u alle goeds, en hoop dat we ons bij het maken van beleid zullen laten leiden door oprechtheid en waarheid.

De voorstellen van het Britse voorzitterschap, die we vandaag bespreken, gaan duidelijk in tegen de vitale belangen van de tien nieuwe lidstaten, en daarom moeten we onszelf een kritische vraag stellen. Hoe is het mogelijk dat een van de rijkste lidstaten in deze Europese Unie, een Unie die nog in ontwikkeling is, een systeem heeft opgezet waarin de armere lidstaten geld moeten geven aan de rijkere, en waarin ontwikkelingsprogramma's zo worden uitgedacht dat arme lidstaten de rekening betalen? Polen heeft 150 miljard uitgegeven om te voldoen aan de EU-vereisten voor toetreding, en daarom wil ik hier protesteren in naam van eerlijkheid, waarheid en cohesie. De Europese Unie kan zich niet verder ontwikkelen zonder solidariteit.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE). – (FR) Geachte collega's, ik wil een oproep doen tot de instellingen van de Unie – of dit nu de Commissie, het Parlement of de Raad is – vanwege het volgende. Het Italiaanse Hof van Cassatie – dat wil zeggen een hoge rechterlijke instantie in Italië – heeft onlangs in een vonnis naar aanleiding

van agressief gedrag van een Italiaan tegenover een paar Colombiaanse meisjes geoordeeld dat de term "vuile nikker" geen racistische belediging was, maar gewoon een algemene uiting van antipathie.

Ik hoef u niet te zeggen dat deze uitlatingen bijzonder alarmerend zijn. Mijn collega die net voor mij heeft gesproken, had het over de situatie op de voetbalvelden. De Italiaanse minister van Institutionele hervormingen, de heer Roberto Calderoli, vindt van zijn kant dat immigranten maar moeten terugkeren naar hun woestijn om met hun kamelen te praten, en naar het oerwoud om met de apen te dansen. En dan hebben we het over een minister die zitting heeft in de Raad van Ministers van de Europese Unie!

Dergelijke verbale ontsparingen komen helaas vaak voor en wij moeten dit niet toestaan. Wat hier gebeurt, gaat nog iets verder: een rechterlijke instantie onderschat overduidelijk een delict dat verband houdt met racisme. Mijns inziens is dit bijzonder ernstig wat onze geschiedenis betreft. Daarom wil ik graag een reactie van onze instellingen.

Christopher Beazley (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, gisteren heb ik vroeg in de ochtend met eigen ogen de ongekende brand in de buurt van Hemel Hempstead aanschouwd. Het is wellicht de moeite waard te vermelden dat bij dit buitengewone incident geen enkele dode is gevallen.

Ik hoop dat de Commissie met de Britse autoriteiten contact opneemt met het oog op het onderzoek naar de oorzaak van deze gebeurtenis, zodat alle 25 lidstaten daar eventueel lering uit kunnen trekken.

Namens mijn kiezers wil ik de hulpdiensten – brandweer, politie en ambulancepersoneel – en de lokale bevolking bedanken, die zich volgens verwachting geweldig dapper en waardig hebben gedragen. Niet zo waardig gedrag viel te bespeuren bij de Britten die in rijen bij de tankstations stonden, omdat ze bang waren voor een benzinetekort.

Giusto Catania (GUE/NGL). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, Italië heeft vandaag centraal gestaan bij het debat. Na het incident rond de voetballer Zoro vormden de woorden "vuile nikker" geen belediging meer. Het is duidelijk dat hier sprake is van een politieke verantwoordelijkheid. Een voetballer is zelfs voor een tribune met supporters van de harde kern de fascistische groet gaan brengen. Dat valt volgens mij allemaal te herleiden tot een duidelijke verantwoordelijkheid van de politieke autoriteiten, die er steeds meer naar neigen om immigratie te criminaliseren.

Bij wijze van voorbeeld zou ik een zeer ernstige gebeurtenis van net twee dagen geleden willen noemen. Een in Italië verblijfhoudende Marokkaans staatsburger, die ervan verdacht werd een gevaarlijke terrorist te zijn, is zowel in eerste aanleg als in hoger beroep vrijgesproken. Toch is hij Italië uitgezet, omdat de autoriteiten hem een gevaar achtten voor de veiligheid van het land.

Ik vind dat een ernstig feit, daar de precieze verblijfsplaats van deze Marokkaans staatsburger onbekend is. Het ziet ernaar uit dat hij nu vastzit in één van de Marokkaanse gevangenissen waar, zoals algemeen bekend, de mensenrechten niet worden geëerbiedigd. Ik meen dat de lidstaten zich niet medeplichtig moeten maken aan marteling in derde landen.

Vytautas Landsbergis (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag enkele opmerkingen maken over de uitbreiding van de WTO.

In november 2005 heeft het Russische staatsbedrijf Transneft, dat pijpleidingen beheert, de langlopende transportovereenkomst met de Kazachse onderneming KazMunaiGaz beëindigd. Dit laatste bedrijf onderhandelt momenteel namelijk over de aankoop van de aandelen van een Litouwse olieraffinaderij en een langlopend contract voor oliedoervoer, wat niet lijkt te stroken met de expansionistische plannen van Rusland.

Onlangs heeft Rusland de invoer van producten van planten uit Litouwen verboden en nu is Polen aan de beurt. Beide landen worden openlijk gestraft voor hun steun aan Oekraïne. De beruchte Yukos-zaak laat zien dat er geen sprake is van een rechtsstaat, een onafhankelijke rechterlijke macht, waarborgen voor particuliere ondernemingen en voorspelbare handel. Verder heeft Moskou in 1990 beslag gelegd op al het spaargeld van gewone Litouwse mensen.

Deze feiten doen ernstig afbreuk aan de geloofwaardigheid van Rusland op het gebied van internationale financiële en zakelijke aangelegenheden. Wellicht trekt de EU hieruit de conclusie dat de Russen nog niet klaar zijn voor een lidmaatschap van de WTO.

Catherine Guy-Quint (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil er even op wijzen dat wij hier vier weken geleden gesproken hebben over de Bulgaarse verpleegsters en de Palestijnse arts die in Libië gevangen zitten. Sindsdien is het vonnis waarop zij wachtten, uitgesteld tot 31 januari. Sindsdien hebben wij vernomen dat de Europese Unie in 2005, in het kader van de aidsbestrijding, ruim een miljoen euro heeft overgemaakt voor de kinderen die in het ziekenhuis van Benghazi waren besmet. Sindsdien hebben wij vernomen dat Libië nog meer geld verwacht voordat het een gebaar maakt. Sindsdien is er geen toestemming gegeven om deze vrouwen en deze man in hun cel in Libië te bezoeken.

Tot slot zijn er sindsdien vier weken verstreken voor deze man en deze vrouwen, die beschuldigd en gemarteld zijn en al zeven jaar wachten op een eerlijke behandeling die in overeenstemming is met de mensenrechten. Mijnheer de Voorzitter, zolang zij niet worden vrijgelaten, moeten wij hier op blijven wijzen.

Zdzisław Zbigniew Podkański (PPE-DE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, er is bijna anderhalf jaar voorbijgegaan sinds de laatste verkiezingen voor het Europees Parlement. We hebben dus genoeg tijd gekregen om ons een mening te vormen over de werkwijze van het Parlement en over de rol en betekenis van de Europese Unie. We staan vooraan als er over resoluties moet worden gestemd om democratie en mensenrechten te verdedigen in derde landen, maar helaas blijken we minder goed in staat om onze eigen rechten af te dwingen.

Een van de fundamentele principes van de Europese Unie is partnerschap, maar dit is nu net het principe dat het vaakst over het hoofd wordt gezien. Het principe van overleg is ook geschonden tijdens de recente bestudering van de geplande markthervorming van de suikermarkt. Hierover werd beslist terwijl de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling nog bezig was met het opstellen van het advies van het Parlement. De grote fracties van dit Huis dragen een groot deel van de verantwoordelijkheid voor dit achteloos terzijde schuiven van het Parlement en zijn leden. Deze fracties hebben het zo druk met hun gekibbel dat ze niet zien hoe het belang van het Parlement afneemt. Er is een situatie ontstaan waarin het werk van leden uit kleine of nieuwe lidstaten steeds minder gewicht in de schaal legt. Leden uit deze landen krijgen bijna geen spreektijd, en hun voorstellen en amendementen worden meestal verworpen, ofwel door de grote fracties in dit Huis ofwel door de Europese Commissie. Daarom beginnen we ons enkele fundamentele vragen te stellen, zoals waar we eigenlijk heen willen en wat de zin van ons werk is.

Nikolaos Sifunakis (PSE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de Europese burgers zijn met stomheid geslagen door de berichten van de laatste dagen over geheime gevangenschappen van de CIA in Europa, over ontvoeringen van mensen die van terroristische daden worden verdacht, over geheime vluchten van Amerikaanse vliegtuigen en folteringen. Het illegale optreden van een groot land als de Verenigde Staten van Amerika, op een onafhankelijk continent als Europa, en de schending van de mensenrechten zijn een belediging voor Europa, voor het Europa dat de democratie ter wereld bracht en drie eeuwen geleden, met de verklaring inzake de mensenrechten, vrijheid, veiligheid en het beginsel van iemand onschuld zolang het tegendeel niet is bewezen, verankerde. Het is eveneens je reinste ironie dat deze onthullingen precies samenvallen met de viering van het zestigjarig bestaan van de Universele Verklaring van de rechten van de mens. Deze eeuw kan bogen op een groot aantal prestaties, maar het is de eerste keer dat twee zo belangrijke goederen als veiligheid en vrijheid zo heftig en op dermate grote schaal in de wereld met elkaar in botsing komen, en daarbij de mensenrechten verbrijzelen.

Iemand heeft ooit gezegd dat democratie betekent dat als iemand 's morgens vroeg op je deur klopt, je weet dat het de melkboer is. Het Europees Parlement is de instelling die de Europese burgers vertegenwoordigt en heeft toch op zijn minst de verplichting om zich te verheffen en zich in te zetten voor de vrijwaring van het vrijheids- en veiligheidsgevoel van de Europese burgers.

De Voorzitter. – Neemt u mij niet kwalijk dat ik u in de rede val, maar we zijn aan het einde gekomen van de tijd die voor deze opmerkingen is ingepland.

Proinsias De Rossa (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb een motie van orde. Kan de tijd voor deze opmerkingen van een minuut worden verlengd?

De Voorzitter. – Ja, op zich vind ik dat wel goed, maar we hebben dat al gedaan: we hebben de beschikbare tijd al met een half uur verlengd; we kunnen nog wel meer tijd voor deze opmerkingen nemen als dat nodig is, maar we hebben nu in feite al een half uur, wat zeg ik, drie kwartier langer de tijd genomen. Er zijn nog twaalf mensen die het woord willen voeren en ik kan niet het woord blijven geven aan collega's die tijdens de vorige vergaderingen al gesproken hebben. Ik hoop dat u daar begrip voor heeft. We moeten door naar het volgende punt op de agenda. De leden die niet aan de beurt zijn gekomen, krijgen de volgende keer voorrang.

Proinsias De Rossa (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil hier nu niet uitgebreid op ingaan, maar volgens mij worden de doeltreffendheid van deze opmerkingen van een minuut en het belang ervan voor individuele Parlementsleden ondermijnd door de regels die u hanteert. Veel afgevaardigden behoren tot kleine delegaties die weinig of geen gelegenheid hebben om de actuele aandachtspunten van hun kiezers op de kaart te zetten.

Ik ben een van degenen die het meest gebruikmaakt van de mogelijkheid om gedurende een minuut een bepaalde zaak aan de orde te stellen. Daar heb ik een goede reden voor. In mijn delegatie zijn er geen andere parlementariërs die voor mijn belang opkomen, zoals in grotere delegaties wel het geval is. Daarom vind ik de gang van zaken zoals die nu is, onrechtvaardig. Ik zal u schriftelijk op de hoogte brengen van mijn zorgen op dit punt, maar ik geloof beslist dat deze korte interventies belangrijk zijn. Deze regeling werd, mede op mijn verzoek, tijdens de vorige zittingsperiode geïntroduceerd om ervoor te zorgen dat het Parlement oog zou krijgen voor de dingen die de burgers dagelijks bezighouden. Vaak heeft het Parlement daar geen aandacht voor, omdat er veel tijd nodig is om de vraagstukken waarover gedebatteerd moet worden, in te leiden. Ik zou het op prijs stellen wanneer u de procedure voor de opmerkingen van een minuut wilt aanpassen.

De Voorzitter. – Mijnheer De Rossa, ik ben bereid de regels die we hebben vastgesteld te wijzigen. Ik zou u eraan willen herinneren dat ik u allen enige tijd geleden een brief heb gestuurd waarin ik uiteenzette hoe ik dit lastige punt in onze werkzaamheden wilde regelen. Ik heb daarop geen bezwaren ontvangen, maar we kunnen de regels op elk gewenst moment wijzigen, dat wil zeggen, als u vindt dat we ze op de een of andere manier kunnen verbeteren, dan zal ik maar al te graag luisteren, gelooft u mij. Ik heb u vandaag niet het woord gegeven, mijnheer De Rossa, omdat u het geluk hebt gehad tijdens de vorige twee vergaderingen te kunnen spreken, zoals u heel goed weet, en ik stel mij op het standpunt dat ik voorrang moet geven aan leden die eerder het woord hebben gevoerd.

13. Verzoek om verdediging van de immuniteit van Bruno Gollnisch

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0376/2005) van Diana Wallis, namens de Commissie juridische zaken, over het verzoek om verdediging van de immuniteit en voorrechten van Bruno Gollnisch (2005/2072(IMM)).

Diana Wallis (ALDE), rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in mijn hoedanigheid van rapporteur deel ik het besluit van de Commissie juridische zaken aan het Parlement mee. Ik maak er geen geheim van dat de commissie dit een netelige kwestie vond. Onze collega, de heer Gollnisch, heeft ons gevraagd of wij zijn parlementaire immuniteit wilden verdedigen. Ik wil hem bedanken voor zijn keurige gedrag en zijn medewerking aan de onderzoeken van de commissie.

Tegen de heer Gollnisch is vervolging ingesteld op grond van de Franse wet, de wet van zijn thuisland. Tijdens een persconferentie zou hij woorden hebben gebruikt die op ontkenning van de Holocaust zouden duiden.

De commissie heeft deze zaak tijdens diverse vergaderingen besproken en uiteindelijk met een grote en overtuigende meerderheid besloten dat het in dit geval niet juist zou de parlementaire immuniteit van de heer Gollnisch te verdedigen. De commissie was van oordeel dat hij de gewraakte uitlatingen niet had gedaan onder omstandigheden waarin hij heel duidelijk uitsluitend zijn ambt als lid van dit Parlement uitoefende of zijn werkzaamheden als lid van dit Parlement verrichtte. Daarom was het niet de taak van de commissie verder onderzoek te doen en op grond van deze bevindingen is de commissie tot haar besluit gekomen. Daarom willen wij de parlementaire immuniteit van de heer Gollnisch niet verdedigen en dat is tevens de aanbeveling van de commissie aan het voorzitterschap en het Parlement.

VOORZITTER: MANUEL ANTÓNIO DOS SANTOS

Ondervoorzitter

Roselyne Bachelot-Narquin, namens de PPE-DE-Fractie. – (FR) Het wel of niet handhaven van de immuniteit van de heer Gollnisch is een gevoelig onderwerp. Ik heb besloten niet weg te lopen voor mijn verantwoordelijkheden en de heer Gollnisch publiekelijk en in alle openheid te vertellen waarom ik zijn immuniteit niet zal verdedigen.

De verleiding is groot om een uitspraak te doen over de inhoud van de aan de afgevaardigde van het Front National toegeschreven opmerkingen. De verleiding is groot om uitsluitend aan het martelaarschap van het joodse volk te willen terugdenken, en daarbij het enige debat dat in aanmerking komt, namelijk het debat

over de voorwaarden voor toepassing van parlementaire immuniteit, terzijde te schuiven. De verleiding is groot om handhaving van de immuniteit te weigeren, door de heer Gollnisch uitsluitend te beschouwen als de vertegenwoordiger van een ideologie die door vrijwel het gehele Parlement wordt verworpen en waar op basis van de Europese gedachte het eenwordingsproject tegenover werd gesteld.

Omgekeerd kan de verleiding groot zijn om vanuit een corporatistische reactie om handhaving van immuniteit te verzoeken, om ervoor te zorgen dat bepaalde uitspraken niet tegen een van ons kunnen worden gebruikt. Ik verzoek u om niet aan deze verleidingen toe te geven en om een technisch debat niet te veranderen in een debat dat voorbehouden is aan historici. Onze Vergadering is geen tribunaal.

Het verslag van mevrouw Wallis is een evenwichtig verslag. Zij herinnert ons eraan dat de immuniteit niet is ingesteld om de leden van het Europees Parlement te beschermen, maar om de integriteit van het Europees Parlement via zijn leden te handhaven en om de onafhankelijkheid van deze leden bij de uitvoering van hun taken te waarborgen.

Het lijkt geen twijfel dat de heer Gollnisch zijn uitspraken in Lyon, op de universiteit waar hij doceert en ver van zijn kiesdistrict in het noordoosten van Frankrijk, niet in zijn hoedanigheid van lid van het Europees Parlement deed. De heer Gollnisch leeft gewaagd, voortdurend op het scherp van de snede. In feite is deze politieke levensstijl typerend voor extreem-rechts in Frankrijk en Duitsland. De heer Gollnisch is veel te ontwikkeld en intelligent om niet te beseffen dat zijn uitlatingen wel eens door de Franse wet veroordeeld konden worden. Als hij zich aan een strafrechtelijk onderzoek moet onderwerpen om trouw te blijven aan datgene wat hij juist acht, dan moet hij onze parlementaire instelling daar niet in meeslepen door haar in een debat te betrekken waar zij niet thuishoort.

Het verzoek om verdediging van de immuniteit, dat met uw instemming is opgesteld, mijnheer Gollnisch, houdt het midden tussen een hulproep zonder rechtsgrondslag, aangezien deze procedure geen enkele bedreiging vormt voor de uitoefening van uw mandaat, en een in mijn ogen onbegrijpelijke poging uw verantwoordelijkheid te ontlopen, alsof u uiteindelijk in paniek raakte bij het idee aan wat u willens en wetens hebt ontketend en duidelijk niet meer in de hand hebt.

Ik koester geen haat jegens u, net zomin als ik de behoefte voel om u als parlamentslid bij te staan in deze beproeving, die u welbewust over uzelf hebt afgeroepen. U moet daar zelf, in uw eentje, de consequenties van aanvaarden. Het is voor u misschien nog niet te laat om te veranderen, om in het reine te komen met Frankrijk, Europa en onze pijnlijke geschiedenis. Ik hoop dat u hierin slaagt. Het Europees Parlement kan dit niet in uw plaats bewerkstelligen...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Maria Berger, namens de PSE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, allereerst een woord van dank aan het adres van onze rapporteur, mevrouw Wallis. Verschillende leden van de Commissie juridische zaken houden zich met immuniteitsprocedures bezig, maar nu ging het om een wel heel moeilijke en delicate zaak die om een zeer zorgvuldige behandeling in de commissie vroeg en die, als ik het goed heb, ook voor u persoonlijk niet eenvoudig was.

De Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement heeft zich achter de conclusies van de rapporteur geschaard. Ook wij vinden dat de parlementaire immuniteit in dit geval niet van toepassing is. Ik wil daaraan ook nog een persoonlijke kanttekening toevoegen: in mijn eigen kiesdistrict ligt het voormalige concentratiekamp Mauthausen. Mocht u er nog steeds aan twijfelen of deze concentratiekampen hebben bestaan, dan nodig ik u graag uit om samen met mij een bezoek aan dit kamp te brengen. U zult in de omgeving van het kamp ook nog overlevenden aantreffen. U zult onder mijn streekgenoten mensen aantreffen die hulp hebben geboden aan de paar vluchtelingen die uit het kamp konden ontsnappen. Juist vandaag gedenken we hier een vrouw die toen heeft geholpen. Ik maak deze opmerking ook ter nagedachtenis aan haar.

Lydia Schenardi (NI). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het verslag van mevrouw Wallis over het verzoek om verdediging van de immuniteit van de heer Gollnisch is zowel wat de vorm als de inhoud betreft ronduit een schandaal. Het is een schandaal, omdat de rechtsregels en de vaste jurisprudentie van ons Reglement en van de Commissie juridische zaken nooit eerder in deze mate verdraaid en geschonden zijn. Het is een schandaal, omdat de politieke tegenstanders van de heer Gollnisch het aan Commissie juridische zaken voorgelegde dossier op ongekende wijze hebben gepolitiseerd en er politieke druk op hebben uitgeoefend. Er waren maar liefst vier ontwerpverslagen voor nodig, die telkens weer andere conclusies en motiveringen bevatten, om uit te komen op het verslag dat ons vandaag in de plenaire vergadering wordt

gepresenteerd en dat trouwens niet hetzelfde is als het verslag dat de leden van de Commissie juridische zaken hadden aangenomen, omdat de motiveringen van het door mevrouw Wallis voorgestelde besluit sindsdien gewijzigd zijn.

Het argument dat in het verslag wordt aangevoerd ter ondersteuning van het besluit om de immuniteit en de voorrechten van de heer Gollnisch niet te verdedigen, is dat hij, toen hij tijdens een persconferentie op 11 oktober 2004 in zijn politieke kantoor in Lyon zijn mening te kennen gaf, niet sprak in de uitoefening van zijn ambt. Wat een hypocrisie en wat een leugen! Op de schriftelijke uitnodiging voor de persconferentie van de heer Gollnisch stond naast zijn naam zijn status van lid van het Europees Parlement vermeld. In de meeste persverslagen is melding gemaakt van zijn positie van lid van het Europees Parlement. Bovendien hadden de onderwerpen die de heer Gollnisch achtereenvolgens behandelde, betrekking op Europa, of het nu ging om de kwestie van de toetreding van Turkije tot Europa, het ratificatieproces van het Europees constitutioneel verdrag, of over het zogenaamde rapport-Rouso, dat met name betrekking had op de politieke opvattingen van bepaalde academici over de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in Europa.

De vaste jurisprudentie van de Commissie juridische zaken in verband met meningen die door de leden van het Europees Parlement zijn uitgesproken, neigt in dit geval naar stelselmatige bescherming van de immuniteit. Er zijn heel wat ernstigere precedënten geweest, waarbij sprake was van vervolging wegens smaad, laster, opstand tegen de politie of zelfs belediging van het magistratuur, en waarbij de immuniteit van een lid van het Europees Parlement werd beschermd. Dit is echter niet het geval geweest voor onze collega, de heer Gollnisch, waarmee afbreuk wordt gedaan aan de onafhankelijkheid en de vrijheid van meningsuiting van alle afgevaardigden. We moeten ons hierin namelijk niet vergissen: als dit verslag in de plenaire vergadering zou worden aangenomen, dan zou het recht van meningsuiting van alle Europese parlementariërs worden beperkt en aan willekeur worden onderworpen; dan zou er een nieuwe interpretatie worden aangenomen van de opheffing van de immuniteit wegens meningen die de afgevaardigden in de uitoefening van hun ambt hebben uitgesproken; dan zouden de o zo kostbare democratie en fundamentele waarden van Europa hun grootsheid verliezen.

Adeline Hazan (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik ben blij dat wij ons eindelijk over de immuniteit van de heer Gollnisch kunnen uitspreken, want het steeds maar weer uitstellen van onze stemming heeft lang genoeg geduurd. Wij hebben voldoende tijd gehad om de feiten te beoordelen. Ik zal deze feiten hier niet precies herhalen, maar ik wil onderstrepen dat het volkomen terecht is om steun te geven aan het verslag van mevrouw Wallis, waarin wordt voorgesteld de immuniteit van de heer Gollnisch om verschillende redenen op te heffen.

De eerste, en zeker niet de minste, reden is dat de heer Gollnisch zijn gewraakte uitspraken niet in zijn hoedanigheid van lid van het Europees Parlement heeft gedaan. Welnu, de immuniteit die alle EP-leden genieten, heeft tot doel de vrijheid van meningsuiting in de uitoefening van hun ambt te beschermen, en daarvan is hier geen sprake. Immuniteit is geen ontoerekeningsvatbaarheid, zoals vrijheid van meningsuiting geen rechtvaardiging kan vormen voor ontoelaatbaar gedrag.

De tweede reden is dat de waarden van de Europese Unie die wij, Europese afgevaardigden, geacht worden te verdedigen, in dit geval met voeten zijn getreden. Ver – zeer ver – verwijderd van deze humanistische waarden, heeft de heer Gollnisch, die een goede leerling is van de heer Le Pen, geprobeerd zijn leermeester te evenaren met de provocerende uitspraken die hij tijdens deze persconferentie heeft gedaan. Daarom moeten wij deze uitspraken scherp veroordelen.

De derde en laatste reden tot slot is dat in de door de heer Gollnisch aangevoerde argumenten op geen enkele wijze sprake is van *fumus persecutionis*. Omdat de heer Gollnisch de consequenties van zijn uitspraken niet kan aanvaarden, beweert hij het slachtoffer te zijn van bekrompen politieke vervolgingen, bedoeld om hem van het politieke toneel te laten verdwijnen. Dat is mij te kort door de bocht, gezien de uiterst stuitende uitspraken die hij heeft gedaan en waarbij hij zich – daar ben ik zeker van – volledig bewust was van de slag die hij onze democratie toediende.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, volgens artikel 7 ben ik niet gerechtigd om tijdens dit debat het woord te voeren. Ik ben niet van plan het woord te voeren in het debat, maar artikel 7 staat mij evenwel toe een onjuist feit recht te zetten. In artikel 7, lid 8, derde alinea, staat dat ik het woord mag voeren op basis van artikel 145. En artikel 145 staat mij drie minuten spreektijd toe voor een persoonlijk feit.

Zonder mij in het debat te willen mengen, mijnheer de Voorzitter, zou ik, indien u mij toestaat, drie minuten willen spreken op basis van artikel 145, zoals bepaald bij artikel 7, zodat ik mijn mening kan geven over beschuldigingen die persoonlijk tegen mij gericht zijn. Ik voer dus niet het woord over de inhoud van het

debat, maar alleen over de feiten die mij door sommige sprekers zijn toegeschreven. Mevrouw Bachelot heeft gemeend te moeten zeggen – en dit is een wijdverbreide opvatting – dat ik mijn uitspraken in de boezem van de universiteit had gedaan. Dat is volstrekt onjuist. De uitspraken die mij worden verweten, zijn gedaan tijdens een persconferentie die georganiseerd was in het kader van mijn politieke verplichtingen. Tijdens deze persconferentie heb ik vragen van journalisten beantwoord, zoals een andere sprekerster, mevrouw Schenardi opmerkte; een punt dat niet serieus wordt betwist. Als ik niet het recht heb deze antwoorden te geven, dan zouden journalisten dus niet het recht moeten hebben om vragen over de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog te stellen. Dat lijkt me nogal duidelijk, en ik heb deze uitspraken niet gedaan als lid van de wetenschappelijke staf, ook al hebben de academische gezagdragers in opdracht van de regering geprobeerd mijn vermoeden van onschuld te ondermijnen en zijn ze om die reden veroordeeld door de Raad van State, ons hoogste gerecht.

Ten tweede: mevrouw Berger merkte op dat ik het bestaan van de concentratiekampen, en met name dat van Mauthausen, had ontkend. Mevrouw Berger, ik heb het bestaan van de concentratiekampen, en zeker dat van Mauthausen, nooit ontkend. Het bestaan van de gaskamers in Mauthausen is door de heer Lanzmann, de regisseur van de film “Shoah”, ontkend, en niet door mij. Ik heb juist luid en duidelijk beweerd dat ze wel hebben bestaan. Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat deze twee preciseringen uiterst belangrijk zijn. Wat mogelijke herroeping en uitstel door de commissie betreft, daar heb ik persoonlijk geen enkele rol in gespeeld. Ik wil nog even benadrukken, zoals mijn collega al zei, dat de president van de Franse Republiek, de heer Chirac, onlangs heeft verklaard dat er geen sprake kon zijn van een officiële historische waarheid. Ik vraag me af hoe men mij uitspraken kan verwijten die onlangs nog door het staatshoofd, het hoofd van de rechterlijke macht, zijn overgenomen, en hoe men kan rechtvaardigen dat ik vervolgd word op grond van een communistische wet, de wet-Gayssot, die toen hij werd aangenomen door de heer Toubon als een stalinistische wet werd betiteld. Het lijkt me interessant te horen wat de heer Toubon over mijn immuniteit te zeggen heeft. Dit is alles wat ik deze Vergadering wilde zeggen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen om 12.00 uur plaats.

14. Batterijen en accu's

De Voorzitter. – Aan de orde is de aanbeveling voor de tweede lezing (A6-0335/2005) van Johannes Blokland, namens de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, betreffende het gemeenschappelijk standpunt, door de Raad vastgesteld met het oog op de aanneming van de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad inzake batterijen en accu's, alsook afgedankte batterijen en accu's en tot intrekking van Richtlijn 91/157/EEG [5694/5/2005 – C6-0268/2005 – 2003/0282(COD)].

Johannes Blokland (IND/DEM), rapporteur. – Voorzitter, het verslag inzake batterijen en accu's is in de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid met een grote meerderheid aangenomen. De Milieucommissie is van mening dat het gemeenschappelijk standpunt van de Raad met de 41 amendementen van dit verslag wordt verbeterd. In de Milieucommissie zijn we het echter nog niet eens geworden over één belangrijk onderdeel, te weten de terugdringing van de zware metalen kwik, cadmium en lood in een deel van de batterijen.

In eerste lezing heeft het Parlement hier wel een duidelijk standpunt over ingenomen. Na de eerste lezing zijn kennelijk bezwaren naar voren gekomen, of moet ik het misschien anders zeggen: na de eerste lezing is door de batterijenproducenten heel intensief gelobbyd. Om toch te proberen tot een overeenstemming te komen, heb ik voor de plenaire vergadering een aangepast voorstel ingediend, te weten amendement 42. In vergelijking met het in eerste lezing aangenomen amendement is dit een afzwakking. De beperking van het verbod op zware metalen heeft betrekking op drie punten.

Ten eerste wordt met amendement 42 het cadmiumverbod beperkt tot draagbare batterijen. De industriële batterijen worden dus geheel buiten het cadmiumverbod gehouden. De uitzonderingspositie die industriële batterijen in eerste lezing werd toegekend, was voor de industrie toch nog niet genoeg, want zij was van mening dat deze batterijen hierdoor te erg in de gevarezone zouden komen. Voor alle duidelijkheid: met mijn amendement 42 zijn de industriële batterijen geheel uit de gevarezone gehaald.

Ten tweede wordt met amendement 42 ook het verbod op lood beperkt tot draagbare batterijen, zodat ook de industriële loodaccu's geheel buiten het verbod vallen.

Ten derde zijn een aantal categorieën draagbare batterijen van het verbod op lood vrijgesteld. Dit geldt voor knooppellen, en ook de batterijen voor gehoor toestellen zijn niet meer in gevaar. Wij hebben dus gehoor aan de opmerkingen van de Stichting voor doven en slechthorenden gegeven.

Ten vierde wordt het cadmiumverbod voor draagbare gereedschappen met vier jaar uitgesteld. Er is dus nog voldoende tijd om geheel op Li-ion- en NiMH-batterijen als alternatieven voor NiCd-batterijen over te stappen. Deze alternatieven zijn al bijna 10 jaar overal verkrijgbaar.

Ik heb gezien dat zowel de socialisten als de groenen een vergelijkbaar amendement hebben ingediend op artikel 4. In grote lijnen kan ik ook deze amendementen steunen.

Tenslotte, mijnheer de Voorzitter, wil ik nog wat zeggen over drie andere punten, te weten definities, producentenverantwoordelijkheid en in apparaten geïntegreerde batterijen.

Wat de definities betreft, ben ik van mening dat deze een plek moeten krijgen in een artikel en niet in een overweging. Ik ben daarom tegen de amendementen 46, 48 en 50. In het gemeenschappelijk standpunt van de Raad blijven subjectieve elementen in de definitie van draagbare batterijen aanwezig. De woorden "kan met de hand gedragen worden" zijn subjectief en de Milieucommissie verkiest daarom een definitie waarin een duidelijke grens is opgenomen. In amendement 12 is dit een grens van 1kg, dat zijn dus draagbare batterijen.

Bovendien wordt in amendement 12 de koppeling gemaakt met consumententoepassingen zoals gedefinieerd in de richtlijn over elektronisch afval. Om zowel een leemte als een overlapping bij de definities te voorkomen, stelt de Milieucommissie in amendement 13 als definitie van industriële batterijen een spiegeldefinitie van draagbare batterijen voor. Naar de mening van de Milieucommissie wordt met de amendementen 12 en 13 de meeste duidelijkheid over deze definities verstrekt.

Wat de producentenverantwoordelijkheid betreft, moet ik opmerken dat dit een leidend principe is voor diverse andere richtlijnen en nu dus ook voor de batterijrichtlijn. Ik ben het wat dit betreft met het gemeenschappelijk standpunt van de Raad eens. In amendement 44 wordt echter een gedeelde verantwoordelijkheid voorgesteld. Dit geeft in de praktijk veel verwarring en is bij de implementatie erg complex. Ik ben van mening dat we de producentenverantwoordelijkheid moeten handhaven en ben daarom tegen amendement 44.

In de amendementen 18 en 40 wordt het integreren van batterijen verboden en de verplichting opgelegd dat batterijen gemakkelijk te verwijderen zijn. Op het eerste gezicht lijkt dit een goede zaak. Ik heb echter begrepen dat hiermee veel toepassingen in de problemen komen, vooral als de batterij een langere levensduur heeft dan het apparaat. Bovendien is deze bepaling onnodig, aangezien in de richtlijn over elektronisch afval de verplichting is opgenomen dat batterijen altijd uit ingezamelde elektrische apparaten worden verwijderd.

Mijnheer de Voorzitter, namens de Milieucommissie beveel ik de plenaire vergadering aan om morgen met de amendementen op het verslag in te stemmen, rekening houdend met de door mij gemaakte opmerkingen.

Charlie McCreevy, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil het Europees Parlement en de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid bedanken en in het bijzonder de rapporteur, de heer Blokland, die dit verslag heeft opgesteld.

De huidige Gemeenschapswetgeving voor batterijen omvat slechts een klein deel van alle draagbare batterijen die jaarlijks in de Europese Unie worden verkocht. Daardoor zijn er geen nationale inzamelings- en recyclingsystemen opgezet. Als gevolg daarvan dreigen vele batterijen die binnen de Gemeenschap op de markt worden gebracht, nog steeds in het milieu, in een verbrandingsinstallatie of op stortplaatsen terecht te komen. Om dat probleem aan te pakken, heeft de Commissie in 2003 een nieuw wetgevingsvoorstel voor batterijen ingediend. Op basis van dit voorstel zou de werkingssfeer van de bestaande Gemeenschapswetgeving worden uitgebreid van batterijen die bepaalde gevaarlijke stoffen bevatten, tot alle batterijen die binnen de Gemeenschap in de handel worden gebracht.

In haar voorstel heeft de Commissie het begrip "gesloten-lussysteem" geïntroduceerd, op grond waarvan alle batterijen moeten worden ingezameld en gerecycled. De metalen die zich in de batterijen bevinden, moeten opnieuw in de economische kringloop worden gebracht. Tegelijkertijd werd met het voorstel beoogd een bijdrage te leveren aan een correct functioneren van de interne markt voor batterijen en gelijke concurrentievoorwaarden te scheppen voor alle betrokken marktdeelnemers.

In eerste lezing was het Europees Parlement niet enthousiast over dit gesloten-lussysteem. Het Parlement gaf de voorkeur aan een verbod op het gebruik van bepaalde zware metalen in batterijen. De Raad oordeelde dat het gesloten-lussysteem in de praktijk moeilijk zou kunnen worden toegepast. De Raad was voorstander van een verbod op het gebruik van cadmium in draagbare batterijen.

De Commissie vindt dat de in het gemeenschappelijk standpunt genoemde maatregelen een evenwichtig pakket vormen en is bereid deze te accepteren, mits er geen afbreuk wordt gedaan aan het niveau van milieubescherming dat in het oorspronkelijke Commissievoorstel wordt gewaarborgd.

Hoewel de Commissie het gemeenschappelijk standpunt ongewijzigd heeft aanvaard, zijn diverse zaken voor verbetering vatbaar. Daarbij moet vooral worden gedacht aan de definities van verschillende soorten batterijen en de inzamelingsstreefcijfers. De Commissie blijft er echter van overtuigd dat de tweeledige rechtsgrondslag in het gemeenschappelijk standpunt de juiste benadering vormt. Zij is het niet eens met sommige Parlementsleden die denken dat deze benadering tot problemen zal leiden.

Ik vertrouw erop dat in het resterende deel van het medebeslissingsproces het pakket beleidsmaatregelen verder zal worden bijgeschaafd, zodat ons milieu op zo efficiënt mogelijke wijze tegen vervuiling door batterijen wordt beschermd.

Caroline Jackson, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie beschouwt de batterijenrichtlijn als een belangrijke eerste poging om deze potentieel milieuschadelijke stoffen buiten de afvalstroom te houden.

Ten eerste betwijfelt mijn fractie wat betreft de inzamelingsstreefcijfers of veel lidstaten verder kunnen gaan dan het inzamelingspercentage dat in het gemeenschappelijk standpunt van de Raad is vastgesteld. Laten we open en eerlijk zijn: in de effectbeoordeling van de Commissie staat dat momenteel slechts zes lidstaten met het oog op recycling een nationaal systeem voor de inzameling van kleine batterijen hebben, namelijk Oostenrijk, België, Frankrijk, Duitsland, Nederland en Zweden. Oostenrijk heeft na veertien jaar een inzamelingspercentage van 40 procent bereikt. In het gemeenschappelijk standpunt wordt als streefcijfer een percentage van 25 procent na zes jaar en van 40 procent na tien jaar genoemd. In het licht van wat wij weten over de landen die batterijen inzamelen, lijkt dat een redelijk streven.

In het verslag worden hogere streefcijfers vermeld: 40 procent na zes jaar en 50 procent na twaalf jaar. Voor lidstaten die om wat voor reden dan ook het recyclen van batterijen nooit hoge prioriteit hebben gegeven, zijn deze cijfers onrealistisch en simpelweg niet haalbaar. Dit is noch de tijd noch de plaats voor symboolpolitiek. Niemand wordt er beter van wanneer de invoering van de richtlijn wordt uitgesteld omdat we ruzie maken over onrealistische doelen.

Ten tweede dient de rapporteur amendement 42 in, waarin wordt opgeroepen tot een verbod op lood en cadmium in batterijen voor elektrisch gereedschap. Wij geloven dat een dergelijke maatregel allereerst moeten stroken met de gemeenschappelijke benadering van de effectbeoordeling, die onlangs tussen Commissie, Raad en Parlement is afgesproken. Op mijn verzoek heeft het Parlement externe deskundigen gevraagd om een effectbeoordeling te verrichten, maar deze had een beperkte reikwijdte. Er is een totale beoordeling van de sociale en economische gevolgen en de milieueffecten van zulke verboden nodig, voordat we met de invoering daarvan instemmen. Zolang deze volledige beoordeling er nog niet is, zou het onverantwoord zijn de plannen van de rapporteur op dit punt goed te keuren. We zouden al tastend in het duister wetten maken.

Ten slotte steunen we als het om de rechtsgrondslag gaat het voorstel dat de richtlijn gebaseerd moet zijn op de artikelen 175 en 95 van het EG-Verdrag. Wanneer deze richtlijn uitsluitend op artikel 175 wordt gebaseerd, bestaat het gevaar dat de markt wordt verstoord, omdat afzonderlijke landen de in dat artikel vermelde verboden kunnen aanscherpen.

Ik heb het vertrouwen dat deze richtlijn voor veel Europese landen een belangrijke koerswijziging en een grote verandering van publieke gewoonten inhoudt. Eigenlijk hadden we jaren geleden al met de aparte inzameling van batterijen moeten beginnen. Ik hoop dat we dit voorstel nu zo snel mogelijk kunnen uitvoeren.

Åsa Westlund, *namens de PSE-Fractie*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, omdat onze schaduwrapporteur de heer Jørgensen hier vandaag niet kan zijn, heb ik het genoegen om namens de PSE-Fractie te spreken. Om te beginnen wil ik de heer Blokland danken voor zijn zeer goede werk. Hij heeft vele amendementen ingediend die door onze fractie worden gesteund.

Het gebruik van batterijen neemt steeds meer toe en daarom is het extra belangrijk nu te reageren, om ervoor te zorgen dat de milieuvriendelijkste techniek wordt gebruikt en dat de milieugevaarlijkste batterijen worden verboden en op termijn worden afgeschaft. Daarom staan wij positief tegenover het voorstel dat hier voor ons ligt, ook al vinden we dat het ambitieniveau hoger zou moeten liggen dan wat de Raad heeft voorgesteld. Het gebruik van de zware metalen kwik, cadmium en lood in batterijen moet zo veel mogelijk worden beperkt. Daarom moet het Parlement het voorliggende voorstel van de Raad aanscherpen.

Cadmium, kwik en lood zijn reeds verboden in materialen en onderdelen van voertuigen die na 1 juli 2003 op de markt worden gebracht en in nieuwe elektrische en elektronische apparatuur die na 1 juli 2006 op de markt komt. Het is dan ook volstrekt natuurlijk dat wij nu verdergaan met het verbod op het gebruik van cadmium in batterijen. Bijzonder belangrijk is het dat de uitzonderingen met betrekking tot cadmium in batterijen en accu's die in gereedschap worden gebruikt, worden veranderd in een verbod, na een vierjarige overgangperiode. Er zijn goede alternatieven voor cadmium in deze gereedschappen. Ik heb er hier een in mijn hand (*geluid van gereedschap*) en hopelijk hoort iedereen dat het uitstekend werkt. Het gaat erom dat we even goed opletten, zodat u niet in de bedrieglijke praatjes van de lobbyisten in de wandelgangen trapt.

Er zijn functionele alternatieven. Die worden door diverse fabrikanten gemaakt, niet alleen voor privé-gebruik, maar ook als zwaar gereedschap voor professioneel gebruik. Daar hoeft u niet aan te twijfelen. Kijkt u maar op de eigen websites van de fabrikanten, dan kunt u het zelf zien. Waarom zouden wij nodeloos een grote hoeveelheid cadmium lozen? Waarom zouden wij niet eisen dat de milieuvriendelijkste alternatieven worden gebruikt? Een verbod op cadmium in batterijen in deze gereedschappen zou een grote winst voor het milieu betekenen. Bovendien is het belangrijk voor het Europees concurrentievermogen dat we – wanneer de tijd er rijp voor is, en dat is nu echt het geval – de ontwikkeling van nieuwe technologie stimuleren door wetgeving inzake milieuvriendelijke technologie.

Verder vinden wij dat de door de Raad voorgestelde inzamelingsdoelstellingen te laag zijn. Wij willen die verhogen, en evenals de rapporteur vinden wij dat artikel 175 moet gelden als rechtsgrondslag van dit wetsvoorstel, omdat het enkel en alleen gericht is op een beter milieu.

Holger Krahmer, namens de ALDE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mij concentreren op de drie hoofdpunten van deze richtlijn: de rechtsgrondslag, het cadmiumverbod en de inzamelingsdoelstellingen. Het reduceren en voorkomen van de negatieve gevolgen van afgedankte batterijen staat bij deze richtlijn voorop. Daarbij mag niet over het hoofd worden gezien dat de richtlijn ook een voorbeeld is van productgerichte wetgeving voor de interne markt. Wanneer we alleen artikel 175 als rechtsgrondslag zouden nemen, kan dat leiden tot verschillende normen en daarmee tot mededingings- en marktverstoringen. Daarom steunen de liberalen de dubbele rechtsgrondslag van artikel 95 en artikel 175, waarmee we ook de aanbeveling van de Commissie juridische zaken volgen. Zowel de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid als de Raad hebben zich alleen uitgesproken voor een verbod op cadmium en kwik in draagbare batterijen. Onze fractie verleent geen steun aan een verbod op de verkoop van andere producten of aan uitbreiding van het cadmiumverbod tot andere terreinen zoals draadloos elektrisch gereedschap of medische apparatuur.

Natuurlijk bestaan er bij het veel genoemde draadloze elektrische gereedschap alternatieven voor nikkel-cadmium. Dit zeg ik in het bijzonder tegen de heer Schlyter en ook tegen mevrouw Westlund. Iedere technologie heeft echter voor- en nadelen. Bij oplaadbare batterijen en accu's, die toch al een zeer klein percentage van de hoeveelheid afval uitmaken, moeten we ook andere eigenschappen in het oog houden: de energie-efficiëntie, de levensduur en natuurlijk ook de prijs voor de consument. Dat er een alternatief op de markt is, betekent niet automatisch dat het om een adequaat substituuut gaat. Kijken we bijvoorbeeld naar cadmium, dan ligt het percentage dat in Europa via het milieu wordt opgenomen, duidelijk onder het niveau waarop het volgens de WHO een gevaar voor de gezondheid oplevert. Daarvan is overigens slechts één procent afkomstig van batterijen.

Laat ik tot slot nog iets over de inzamelingsdoelstellingen zeggen. De Raad is met zijn streefcijfers van 25 procent na zes jaar en 45 procent na tien jaar niet erg ambitieus. Aan de andere kant zijn de percentages waarop we in de commissie uitkwamen – 40 respectievelijk 60 procent – niet realistisch. In sommige lidstaten liggen de cijfers beneden de 10 procent. In Duitsland hebben we na meer dan tien jaar van intensieve inspanning 35 procent gehaald. Het is daarom belangrijk om de inzamelingsdoelstellingen over zes jaar opnieuw te bezien, waarbij we van de ervaringen en beste praktijken in de lidstaten moeten leren.

Tot slot wil ik nog wijzen op de verantwoordelijkheid van alle betrokkenen: aan de ene kant moeten we de kosten voor inzameling niet op de detailhandel afschuiven, aan de andere kant moeten we ervoor zorgen dat de detailhandelaren bij het inzamelen hun verantwoordelijkheid nemen.

Carl Schlyter, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de heer Blokland bedanken voor zijn pogingen om dit voorstel te verbeteren. Het gaat hier om een milieukwestie en artikel 175 is de vanzelfsprekende rechtsgrondslag. Het gaat ook om de consumenten en om de vraag in hoeverre die kunnen vertrouwen op de producten die ze kopen. Daarom wil ik dat amendement 38, over een gegarandeerde aanduiding van de capaciteit op het etiket, voor alle batterijen wordt ingevoerd.

Vandaag heb ik deze twee stuks gereedschap bij me. Bij deze (*houdt een blauwe elektrische schroevendraaier omhoog*) kon je op de verpakking niet zien hoe lang de batterijen meegaan, maar bij deze wel (*houdt een rode elektrische schroevendraaier omhoog*). Deze hier (*blauwe schroevendraaier*) heeft een nikkel-cadmium batterij, terwijl deze (*rode schroevendraaier*) een nikkel-metaal-hydride batterij heeft. Deze blauwe schroevendraaier kan slechts zoveel schroeven aandraaien (*houdt een plank met schroeven omhoog*), waarbij elke schroef staat voor tien schroeven. De rode schroevendraaier met de nikkel-metaal-hydride batterij kon al deze schroeven aan – dat is meer dan twee keer zo veel. Maar dat weet je niet als je deze koopt.

In dit geval wordt slechte en ouderwetse technologie verkocht aan de consumenten, die op dit moment voor de gek gehouden worden door de ondernemingen. Zonder etikettering worden ze nog meer voor de gek gehouden. Ik ben niet de enige die deze test uitgevoerd heeft. Zweedse consumentenorganisaties hebben naar nikkel-metaal-hydride batterijen gekeken na 500 opladingen. Dus het ging om levensduur en besparing. Het bleek dat deze batterijen gemiddeld meer dan twee keer zo lang meegaan na 500 opladingen.

Waarom moet Europa achterlopen qua technologische export? Wat voor exportmarkt krijgen wij met ouderwetse, slechte technologie? Het is tijd om nikkel-cadmium af te schaffen, het is tijd om vóór amendement 54 te stemmen.

De industrie zegt dat nikkel-cadmium batterijen noodzakelijk zijn in deze machinetypes. De beste machine op de markt kan 18 minuten en 20 seconden worden gebruikt in plaats van 2 minuten en 45 seconden. Nieuwe batterijtechnologie is in het voordeel van de consumenten en goed voor het milieu, in tegenstelling tot oude technologie, die de situatie voor de consumenten en het milieu verslechtert.

Van alle geraffineerde cadmium wordt feitelijk 75 procent in batterijen gebruikt. Dat is een klein deel van de totale hoeveelheid cadmium. De rest van het cadmiumgebruik is echter onbedoeld, het is een neveneffect dat we op een andere manier moeten behandelen en uitschakelen. Nu gaat het om batterijen, en daar moet het cadmium uit verdwijnen.

Urszula Krupa, *namens de IND/DEM fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, voor het opslaan en vrijgeven van energie zijn vele metalen en toxische samenstellingen nodig om batterijen en accu's te laten functioneren. Batterijen vormen een bijzonder gevaarlijke categorie huishoudafval, veel van de componenten in batterijen zijn schadelijk voor het milieu en de menselijke gezondheid. Het opslaan van miljarden gebruikte batterijen, die dan op stortplaatsen en in het grondwater terechtkomen, vormt zeker een gevaar wanneer die batterijen cadmium, lood of kwik bevatten.

In verschillende lidstaten zijn met succes batterijen ingezameld, dankzij verschillende, langdurige projecten. Polen kan niet bogen op een zo'n goede uitvalpositie voor dergelijke inzameling, omdat de technologie en informatiekanalen in Polen niet zo ver ontwikkeld zijn. Deze situatie wordt verergerd door het feit dat fabrikanten en distributeurs liever een productheffing betalen dan het nodige te doen om de batterijen in te zamelen en te recyclen. Dankzij de inspanningen van milieuactivisten zijn nu in veel instellingen inzamelpunten voor batterijen, en er is zelfs nog meer vooruitgang geboekt bij het inzamelen van accu's.

De amendementen bij deze richtlijn garanderen dat schadelijke gevolgen van batterijen en accu's voor het milieu tot een minimum worden beperkt, en verbieden het gebruik van cadmium en kwik. Tegelijkertijd kunnen sommige wijzigingen de concurrentiepositie van de accuproducenten in de EU schaden ten opzichte van fabrikanten buiten Europa, die zich niet aan zulke strenge regels moeten houden. Dat betekent niet alleen slechtere batterijen en accu's, maar ook lagere prijzen. Dat kan een gevaar betekenen voor het milieu en voor de gezondheid van de gebruikers, met name jonge kinderen.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Voornaamste doel van deze richtlijn is het minimaliseren van de negatieve gevolgen van zowel batterijen en accu's als afgedankte batterijen en accu's teneinde bij te dragen aan de bescherming en de kwaliteitsverbetering van het milieu. Ik dank de rapporteur dat hij deze kwestie heeft aangekaart en dat hij er een verslag over heeft opgesteld.

De richtlijn dient in de eerste plaats gericht te zijn op het bevorderen en het ontwikkelen van onderzoek naar passende substituten en niet zozeer op het selectieve verbod op batterijen die gevaarlijke substanties zoals

lood, nikkel, cadmium of zink bevatten. Ons besluit moet gebaseerd zijn op wetenschappelijke kennis, maar eerst moeten wij zorgvuldig nagaan wat de gevolgen zijn.

Het is niet verstandig om de massa als enige beperkende factor te hanteren en helemaal geen rekening te houden met het gebruik van batterijen. Wij moeten nagaan wat het grootste risico inhoudt: het gebruik van een gevaarlijke batterij of het uit de omloop nemen van een dergelijke batterij. Denkt u bijvoorbeeld maar aan de batterijen die gebruikt worden voor noodverlichting in vliegtuigen of veiligheidssystemen voor liften. Zoals de voorstellen er nu liggen, moeten die verboden worden.

Wij moeten al onze aandacht richten op het inzamelen van afgedankte batterijen en het bewustmaken van de burgers. Wij moeten ervoor zorgen dat de ronduit verontrustende cijfers die thans in de lidstaten van de Europese Unie geregistreerd worden met betrekking tot de inzameling van afgedankte batterijen verhoogd worden. De beste manier om bij te dragen aan de bescherming van het milieu is mensen ervan bewust te maken dat batterijen geen gewoon afval zijn.

Ten slotte wil ik mij nog uitspreken over het probleem van de rechtsgrondslag. Het lijdt uiteraard geen twijfel dat het milieu beschermd moet worden, maar indien artikel 175 de enige rechtsgrondslag vormt, bestaat het gevaar dat de toepassing van uiteenlopende wettelijke normen in de verschillende lidstaten tot oneerlijke mededinging leidt. Mijns inziens zou een tweeledige rechtsgrondslag beide doelstellingen in zich verenigen: bescherming van het milieu en vrij, onbeperkt verkeer van goederen.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Tegenwoordig leven wij omringd door accu's en batterijen. Ten gevolge van het toenemende energieverbruik, met name ook van hernieuwbare energiebronnen, en de steeds grotere mobiliteitsbehoeften gebruiken wij meer en meer accu's en batterijen. Dat is op zich natuurlijk geen probleem, ware het niet dat veel van deze materialen en technologieën bestaan uit complexe bestanddelen en bovendien ook vaak giftige stoffen bevatten die na gebruik niet veilig worden ingezameld of verwijderd. Als wij onze huidige afvaltechnologieën blijven toepassen, zullen deze substanties na verbranding of verwijdering vroeg of laat hun weg vinden naar ons lichaam, waar zij zich zullen opstapelen en ernstige ziekten zullen veroorzaken. Tal van landen, waaronder ook het mijne, hebben nog maar pas een begin gemaakt met de inzameling van dergelijke materialen. Daarom lijken de streefcijfers van de Commissie en de Raad mij realistisch. Een andere vraag is of niet alleen fabrikanten maar ook distributeurs tot inzameling verplicht moeten worden. Voor de overige recycleerbare materialen geldt deze verplichting in mijn land enkel voor fabrikanten en ik moet zeggen dat ons systeem uitstekende resultaten oplevert. Maar goed, dat is afhankelijk van het afvalbeheer van de verschillende lidstaten. Inzameling alleen is echter onvoldoende. De bedoelde materialen moeten tevens gerecycleerd worden, hetgeen grote technologische vorderingen en diepgaand onderzoek en ontwikkeling vereist. De huidige praktijken van sommige lidstaten laten in dit opzicht sterk te wensen over. Mijn land is er nog niet in geslaagd om accuverwerkende bedrijven op te richten. Onze afgedankte accu's worden weggevoerd naar Slovenië en Italië. Hongarije koopt echter wel grote hoeveelheden lood aan voor de industriële productie van batterijen en accu's. Deze situatie lijkt mij niet houdbaar. Iedere lidstaat zou over eigen voorzieningen moeten beschikken, niet alleen voor inzameling maar ook voor verwijdering. En wij moeten de technologische ontwikkeling stimuleren en de vervanging van gevaarlijke stoffen bevorderen.

Marie-Noëlle Lienemann (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het Europees Parlement wil al sinds 1988 een verbod op cadmium en beperking van het gebruik van dit zware materiaal. Bij iedere wettelijke regeling, zoals de richtlijnen betreffende autowrakken of elektrische en elektronische apparatuur, is ons Parlement steeds van één basisprincipe uitgegaan: het gebruik van cadmium moet worden uitgebannen, en dit product mag alleen nog worden gebruikt in gevallen waarvoor geen alternatieven bestaan. Dat is van het begin af aan het principe van vervanging geweest, een principe dat de basis vormt voor de voorgestelde Reach-richtlijn waarover wij ons enige tijd geleden hebben gebogen.

Evenals andere sectoren laat de voorgestelde Reach-richtlijn batterijen buiten beschouwing, met als reden dat een passende richtlijn juist mogelijkheden biedt om de werkzaamheden van het Parlement beter toe te snijden. Ik pleit er daarom krachtig voor dat wij het principe van vervanging toepassen op batterijen die cadmium bevatten. De heer Blokland heeft uitgebreid verteld over de problemen die hij heeft gehad om een ambitieus standpunt aanvaard te krijgen en wij mogen blij zijn dat hij bereid was tot compromissen. Wij staan hier achter.

Het lijkt me echter dat ons Parlement zou moeten kunnen instemmen met een simpel principe. Als er op de markt een technologie bestaat die een alternatief biedt voor nikkel-cadmium-batterijen of batterijen die cadmium bevatten – of het nu om draagbare of industriële batterijen gaat –, dan moeten wij cadmium

verbieden. De heer Blokland heeft geprobeerd een lijst op te stellen van wat er reeds beschikbaar was op de markt. Er zijn nieuwe technologieën in opkomst, met name de nikkel-zink-technologie voor industriële batterijen. Daarom stel ik u voor om in te stemmen met amendement 4 van de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement, waarin wordt voorgesteld een aanvang te maken met de herziening van de richtlijn, als er een alternatieve technologie voor industriële batterijen op de markt komt. Dit lijkt mij absoluut een minimumvereiste, als wij trouw willen blijven aan onze ambitie op milieugebied en, vooral, aan de wens om technologische innovatie in de Europese Unie te bevorderen.

Mojca Drčar Murko (ALDE). – (SL) Ik vind het een zinvol compromis om batterijen in drie categorieën op te delen, zoals voorgesteld in een gemeenschappelijk standpunt. Rekening houdend met de huidige onvervangbaarheid van sommige cadmiumbatterijen zou het niet efficiënt zijn om die volledig te verbieden. In het verleden zijn namelijk positieve resultaten geboekt bij de inzameling en recycling ervan, vooral van industriële batterijen.

Een volledig verbod op zware metalen is begrijpelijk bij draagbare batterijen, die vaak op afvalstorten achtergelaten worden. De minimale doelstellingen voor de inzameling van gebruikte batterijen en accu's – 25 procent na 6 jaar – zijn haalbaar. Het lijkt me echter een aanvaardbaar voorstel om ondertussen in de uitgebreide Europese Unie te pogen de haalbaarheid van een tienjarige doelstelling na te gaan. Dat kan gebeuren op basis van de jarenlange ervaring van 25 landen, alle met merkbare verschillen in hun systeem van inzameling en recycling. Met het oog daarop moeten we ook een controlemechanisme inbouwen.

Leopold Józef Rutowicz (NI). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil de heer Blokland graag danken en onderstrepen hoe enorm belangrijk een richtlijn over batterijen en accu's en gebruikte batterijen en accu's is voor de bescherming van het milieu. Bij onderzoek onder mensen die in kwetsbare milieugebieden en op de waterbronnen in die gebieden wonen, zijn meermaals metalen aangetroffen die worden gebruikt in batterijen en accu's. Als werd onderzocht waar die metalen vandaan kwamen, kon worden vastgesteld dat ze afkomstig waren uit batterijen en accu's die op afvalbergen gestort waren. Weggegooide batterijen en accu's worden heel langzaam afgebroken. In verband hiermee doen zich verschillende problemen voor, zoals het volgende. Mensen onderschatten het belang van het inzamelen van batterijen, en moeten dus bewust gemaakt worden van dat belang. Er moeten juridische en financiële middelen komen om het inzamelen van batterijen te stimuleren, en we moeten een cultuur aankweken waarin de bevolking een gewoonte maakt van het inzamelen. Dan zijn er problemen in verband met de organisatie en het verwerken van deze afvalstoffen. Een aantal van de punten die naar voren zijn gebracht zal slechts mettertijd worden opgelost, als er tenminste projecten blijven komen voor het inzamelen van batterijen en er voortdurend aan wordt gewerkt om de inzameling en verwerking te verbeteren. Speciale aandacht moet worden besteed aan de technische verbetering van de productie van batterijen, om ze veilig te maken.

Thomas Ulmer (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil de heer Blokland hartelijk danken voor het goede, degelijke en zorgvuldige verslag in tweede lezing.

Het fundamentele probleem van batterijen en accu's heeft niets te maken met energie, maar met de stoffen die ze bevatten: cadmium, lood en kwik. Het is algemeen bekend dat deze stoffen toxisch zijn en schadelijk voor het milieu. Recycling vóór opslag is voor mij de eerste prioriteit. Een tweede prioriteit is vervanging door minder toxische stoffen, indien dat technisch mogelijk is. Met deze wetswijziging worden voor elk type batterij de daarin aanwezige stoffen en hun gewichtspercentages minder schadelijk gemaakt, gereduceerd en voor een deel verboden. Hierin ligt voor mij het belangrijkste voordeel van deze richtlijn.

Ik geef toe dat de streefcijfers voor inzameling erg hoog zijn. De eisen die aan de industrie, de bevolking en de handel worden gesteld, zijn eveneens hoog. Ik beschouw dat als een buitengewoon positieve uitdaging. Het zet een leerproces in gang dat het milieubewustzijn en het milieubewust gedrag van onze medemensen bevordert. Zelfs wanneer deze hoge percentages niet altijd en overal haalbaar zijn, tonen de eisen wel aan dat de Europese Unie in de wereld voorop loopt waar het gaat om milieubewustzijn en milieuvriendelijk handelen. De vraag of het zinvol is inzamelingsdoelstellingen in gewichten of in aantallen uit te drukken, is voor mij een academische discussie.

Ik ben het eens met de dubbele rechtsgrondslag op basis van artikel 95 en artikel 175 van de Verdragen en met het gemeenschappelijk standpunt van de Raad. De vraag die mij bij dit alles fundamenteel lijkt, is of het ons de komende jaren door het stimuleren van onderzoek en moderne technologieën zal lukken om een groot deel van de traditionele batterijen bijvoorbeeld door brandstofcellen te vervangen. Dan zou deze richtlijn een model voor geleidelijke afschaffing zijn en dat zou dan hopelijk ook voor de problematische stoffen gelden.

Linda McAvan (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben erg blij met deze wetgeving, die volgens mij zal helpen om ons milieu schoner te maken. Ik wil ook graag iets zeggen over de drie belangrijke kwesties waarover collega's opmerkingen hebben gemaakt. Het eerste punt betreft de verboden en vooral compromisamendement 42. Ik heb problemen met dit amendement, omdat daarin nog steeds gesproken wordt over een automatisch verbod op nikkel-cadmium-batterijen na vier jaar; de Commissie wordt niet gevraagd een effectbeoordeling te verrichten om te bekijken wat wij moeten doen. Ik ben het niet eens met een automatisch verbod. Als we dingen willen verbieden, moeten we dat met volledige kennis van zaken doen.

We moeten tevens proportioneel handelen: er is cadmium in onze atmosfeer maar minder dan 1 procent daarvan is afkomstig van batterijen. Een veel groter deel van deze uitstoot wordt veroorzaakt door bestrijdingsmiddelen en andere toepassingen. Daarom moeten we wetgeving hebben die in verhouding is met wat we trachten te bereiken. Voordat we nieuwe wetten maken, moeten we op dit gebied onderzoek verrichten. Ik zal het gemeenschappelijk standpunt steunen.

Wat de streefcijfers betreft, ben ik het met andere sprekers eens dat we realistische doelen moeten stellen. Het heeft geen zin te doen alsof we automatisch grote sprongen voorwaarts kunnen maken, wanneer slechts een handjevol landen batterijen inzamelt. De streefcijfers moeten worden bijgesteld naar een niveau dat op een bepaald punt in de toekomst voor de landen haalbaar is en we moeten eveneens aangeven hoe de gestelde doelen kunnen worden verwezenlijkt. Iemand heeft erop gewezen dat België na negen jaar een percentage van 56 procent heeft bereikt, terwijl Oostenrijk na veertien jaar tot ongeveer 40 procent is gekomen.

Wat betreft de rechtsgrondslag, ten slotte, zal ik de rapporteur en de socialistische fractie steunen. Wel moeten we nog stevig van gedachten wisselen over het gebruik van de artikelen 175 en 95. De afgelopen paar maanden zijn we namelijk voortdurend op dit vraagstuk gestuit wanneer we ons met de milieuwetgeving bezighielden. We moeten deze zaak onderzoeken en de juridische experts uitnodigen van de drie instellingen die de rechtsgrondslag bespreken. We wensen geen milieuwetgeving die obstakels opwerpt voor lidstaten die hogere normen willen hanteren.

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, op het eerste gezicht lijkt het me aanlokkelijk om nikkel-cadmium-accu's simpelweg te verbieden, maar diepgaander onderzoek brengt mij ertoe aan te dringen op afwijkingen, als het gaat om het industriële gebruik van deze accu's.

We zien dat deze accu's met name in de veiligheid- en vervoersector worden toegepast, bijvoorbeeld in vliegtuigen en treinen. Deze accu's zijn gewild, omdat ze in hachelijke situaties bedrijfszeker functioneren, hetgeen de introductie van vervangende producten moeilijk maakt.

Er is reeds sprake van een zeer strenge regelgeving. De risico's die met de levensduur van dit soort accu's samenhangen, worden beheerst, met name doordat de producenten zorgdragen voor inzameling en recyclage van deze accu's.

Geachte collega's, ik vraag uw aandacht voor de definities die de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid heeft aangenomen, en waarin de fysische eigenschappen van de accu's de overhand hebben op de manier waarop ze gebruikt worden. Bepaalde accu's zouden daardoor feitelijk onder het verbodstelsel vallen, zoals de accu's die gebruikt worden in ademhalingstoestellen die in een toxische atmosfeer worden ingezet, lampen voor individueel of collectief gebruik in de mijnbouwsector, enz.

Frederika Brepoels (PPE-DE). – Voorzitter, collega's, ik zou eerst de heer Blokland willen danken voor zijn heel interessante verslag.

Het is duidelijk dat een samenleving zonder batterijen ondenkbaar is geworden en, we hebben het van collega's al gehoord, het gebruik van batterijen vertoont een stijgende trend: wereldwijd wordt jaarlijkse een groei van 9% vastgesteld. Denken we trouwens maar aan alles wat we als consument dagelijks zelf in elektronica gebruiken. Voldoende reden dus om meer inspanningen op te leggen aan alle lidstaten, teneinde in de toekomst precies de risico's voor het milieu tot een minimum te beperken. Het is duidelijk dat de huidige richtlijn van 1991 tot te weinig resultaten leidt op het terrein, precies omdat er geen harde inzamel- en recyclagedoelstellingen in staan. Bovendien zijn de resultaten in de verschillende lidstaten heel moeilijk vergelijkbaar.

Ik wil u het succesvolle voorbeeld van mijn regio, Vlaanderen, zeker niet onthouden, men heeft er al vaak naar verwezen. In Vlaanderen heeft de overheid precies samen met de sector enorme inspanningen geleverd om een efficiënt inzamelingssysteem op te zetten, waardoor niet minder dan 60% van de batterijen ook

effectief wordt ingezameld. De sleutelfactor van dit succes is gedeelde verantwoordelijkheid. Zonder een goed uitgebouwd, dicht netwerk van inzamelpunten, zijn ambitieuze inzameldoelstellingen niet haalbaar.

Ik zou zoals gezegd willen pleiten voor hogere inzamelpercentages, hetgeen met mijn amendement ook in onze commissie werd goedgekeurd. Ten tweede wil ik pleiten voor responsabilisering van alle actoren. Hiervoor heb ik een nieuw amendement ingediend. Tenslotte wil ik pleiten voor rechtszekerheid voor de sector, zowel die van de batterijen als die van de zogenaamde *power tools*, met betrekking tot cadmiumgebruik, waarvoor ik een overgangperiode van vier jaar voorstel. Ik hoop dat vele collega's dit geheel kunnen ondersteunen.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ook ik de rapporteur, de heer Blokland, hartelijk bedanken voor zijn werk. De bescherming van het milieu is belangrijk en voor mij als milieuspecialist een expliciete doelstelling. We moeten echter een balans zien te vinden tussen milieu en gerechtvaardigde economische belangen. Concreet gaat het mij vandaag om het verbod van nikkel-cadmium-batterijen in draadloos elektrisch gereedschap. Een absoluut verbod, hetzij op dit moment, hetzij na een overgangstermijn van vier jaar, zoals de rapporteur voorstelt, gaat te ver.

In plaats daarvan pleit ik op dit punt voor het gemeenschappelijk standpunt dan wel voor amendement 45 van de heer Kraemer. Beide voorzien na vier respectievelijk zeven en een half jaar in een evaluatie van de vrijstelling van het verbod voor nikkel-cadmium-batterijen in draadloos elektrisch gereedschap. Dan wordt opnieuw bekeken of er gelijkwaardige alternatieven zijn en of een verbod van nikkel-cadmium-batterijen zinvol en gerechtvaardigd is. Op dit moment is dat echter nog niet het geval.

Hoewel er op diverse terreinen al alternatieve technologieën voor nikkel-cadmium op de markt zijn, bijvoorbeeld nikkel-metaalhydride, kunnen die op dit moment nog niet als gelijkwaardige alternatieven voor nikkel-cadmium worden beschouwd. Dat blijkt onder meer uit de volgende verschillen: de levensduur van nikkel-cadmium-batterijen is langer dan die van nikkel-metaalhydride-batterijen. Nikkel-cadmium-batterijen zijn minder kwetsbaar, sneller oplaadbaar en lopen veel langzamer leeg als ze niet in gebruik zijn. Bovendien werken nikkel-metaalhydride-batterijen niet bij temperaturen onder de 10 graden Celsius.

Producenten ontwikkelen steeds weer nieuwe technologieën vanuit de drijfveer om hun positie op de markt te verstevigen. Een absoluut verbod op dit moment of over vier jaar zou echter contraproductief zijn. De producenten zouden voor hun productie moeten overschakelen op een technologie die nog niet is uitgekristalliseerd. De financiële middelen die nodig zouden zijn voor onderzoek en ontwikkeling, ontbreken echter. Met een verbod zouden we dus de innovatie met betrekking tot nieuwe technologieën en daardoor ook de bescherming van het milieu niet bevorderen. Dat kan niet onze bedoeling zijn. Tot slot wil ik me uitspreken vóór de dubbele rechtsgrondslag, artikel 95 en artikel 175.

Erna Hennicot-Schoepges (PPE-DE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de rapporteur graag feliciteren. Volgens mij zijn de leemtes die op het gebied van de inzameling blijven bestaan, toe te schrijven aan het gebrek aan ambitie waarvan wij soms blijf geven. Als het in sommige lidstaten mogelijk is batterijen in te zamelen, waarom zouden andere landen hun inspanningen dan niet vergroten?

Mevrouw Jackson heeft een aantal getallen genoemd. Daarbij heeft zij Luxemburg overgeslagen. In 2001 bedroeg het recyclingpercentage in dit land 89,5 procent. In de tekst waarover wij gaan stemmen, wordt een minimale recyclingdoelstelling per inwoner en per jaar genoemd van 160 gram; in 2004 bedroeg dit aandeel in Luxemburg 245 gram per inwoner. Dit is het resultaat van talrijke voorlichtingscampagnes en van allerlei inspanningen op het gebied van preventie en bewustmaking, die door de Luxemburgse regering en de gemeenten waren georganiseerd, en die gesteund werden door de detailhandel, die een actieve bijdrage levert aan de inzameling.

Mijnheer de Voorzitter, dit bewijst wel dat inzameling met het oog op recycling mogelijk is, en ik zie niet in waarom datgene wat in Luxemburg is gerealiseerd, niet in andere landen zou kunnen gebeuren. Wat de vervanging van cadmium betreft, vind ik dat het Parlement als uiteindelijke doelstelling voor het principe van vervanging zou moeten kiezen, hoewel een overgangperiode noodzakelijk is.

Charlie McCreevy, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik zal mij nu uitsluitend richten op de amendementen die betrekking hebben op de drie belangrijkste punten in dit dossier: ten eerste, de rechtsgrondslag, ten tweede, de definities van “draagbare” en “industriële” batterijtypen en ten derde, inzamelingsstreefcijfers.

Ten eerste, wat betreft de rechtsgrondslag, de preambule en overweging 1 – de amendementen 1 en 2: de Commissie blijft van mening dat een tweeledige rechtsgrondslag voor deze richtlijn juist is. Deze tweeledige rechtsgrondslag weerspiegelt de dubbele doelstelling van de voorgestelde richtlijn. Met de richtlijn wordt namelijk beoogd zowel de milieubescherming op een hoog peil te brengen als het correct functioneren van de interne markt te bevorderen. Bovendien wordt in de voorgestelde richtlijn vermeld dat elk afzonderlijk artikel slechts één rechtsgrondslag heeft.

De artikelen over milieubescherming zijn gebaseerd op artikel 175 van het EG-Verdrag. De artikelen over het correct functioneren van de interne markt, namelijk de artikelen 4, 5 en 18 van de voorgestelde richtlijn, zijn gebaseerd op artikel 95 van het EG-Verdrag. Daarom kan deze tweeledige rechtsgrondslag niet leiden tot een situatie waarin procedures onverenigbaar zijn.

Ten tweede, wat betreft de definitie van de verschillende soorten batterijen – artikel 3, lid 3 en lid 6, en overwegingen 8 en 9, de amendementen 5, 6, 12 en 13: de definities van “draagbare” batterijen en “industriële” batterijen zijn belangrijk, omdat daardoor de reikwijdte van het verbod op cadmium en het type inzamelingseisen wordt bepaald. Daarom is de Commissie van oordeel dat de definities aan de volgende criteria moeten voldoen: zij moeten helder zijn, zij moeten in de praktijk door de lidstaten op geharmoniseerde wijze kunnen worden toegepast en overlappingen of hiaten moeten worden voorkomen.

Gezien het bovenstaande steunt de Commissie de eerste twee delen van amendement 12, vooral de invoering van de gewichtsgrens voor de definitie van draagbare batterijen. De Commissie geeft echter geen steun aan de overige voorgestelde wijzigingen op de definities van de diverse soorten batterijen – amendement 12, derde deel, en amendement 13.

De Commissie is blij dat de niet-uitputtende lijst van voorbeelden uit de overwegingen is geschrapt. Daardoor wordt het concept van het wetgevingsbesluit aanzienlijk verbeterd.

Ten derde richt ik mij op de inzamelingsstreefcijfers – artikel 9, lid 2 en lid 4, en de amendementen 26-28. De Commissie acht het noodzakelijk in de voorgestelde richtlijn inzamelingsstreefcijfers op te nemen: allereerst om in alle lidstaten een ondergrens van milieubescherming te garanderen en op de tweede plaats om in de gaten te houden of de nationale batterij-inzamelingsystemen efficiënt werken. De streefcijfers dienen vanuit milieuoogpunt ambitieus te zijn, maar zij moeten ook haalbaar, realistisch en kosteneffectief zijn.

De Commissie heeft een uitvoerige effectbeoordeling verricht, waarbij dit vraagstuk zorgvuldig werd geanalyseerd, en kwam tot de conclusie dat het inzamelingsstreefcijfer van 160 gram of 40 procent het kosteneffectiefst was. Dit percentage wordt in amendement 26 genoemd.

Er zal nauwkeurig worden onderzocht of het streefcijfer voor de langere termijn naar boven moet worden bijgesteld, zoals voorzien in artikel 20, lid 2, onder b), van de voorgestelde richtlijn. Daarbij zal de Commissie rekening houden met de technische vooruitgang en de praktijkervaring in de lidstaten. In beginsel steunt de Commissie dus amendement 26, maar zij schort haar standpunt over amendement 56 op.

De Commissie steunt het amendement waarin voor lidstaten de mogelijkheid wordt geschrapt om van de voorgestelde inzamelingsstreefcijfers af te wijken – de “overgangsregelingen”. De Commissie had deze mogelijkheid geïntroduceerd omdat in haar oorspronkelijke voorstel de inzamelingsstreefcijfers gebaseerd waren op het gewicht per inwoner. Nu zijn deze cijfers gebaseerd op de verkoop en daarom zijn overgangsregelingen niet langer nodig.

Omdat in artikel 20, lid 2, onder b), van de voorgestelde richtlijn reeds melding wordt gemaakt van een onderzoek naar de langetermijndoelen, acht de Commissie het niet nodig een specifieke onderzoeksverplichting op te nemen die te maken heeft met een verhoging van de streefcijfers op een bepaalde datum.

Ik zal het secretariaat een stemlijst overhandigen, waarop vermeld staat welke amendementen voor de Commissie aanvaardbaar zijn en welke niet. Ik wil er graag op wijzen dat de Commissie haar standpunt over de achttien extra amendementen die tijdens de plenaire vergadering zijn ingediend, opschort. Er is namelijk meer tijd nodig om de gevolgen van die amendementen voor milieu, economie en maatschappij volledig te kunnen beoordelen.

Volgens mij kunnen het Europees Parlement en de Raad ten aanzien van dit dossier nu naar elkaar toe groeien en uiteindelijk tot overeenstemming komen. Ik hoop dat het medebeslissingsproces spoedig kan worden

afgerond, zodat de lidstaten de richtlijn kunnen uitvoeren en op dit terrein een hoog niveau van milieubescherming kan worden bereikt.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen om 12.00 uur plaats.

Schriftelijke verklaring(Artikel 142)

Edit Herczog (PSE). – (HU) Het is weliswaar een feit dat met de inzameling van afgedankte batterijen en accu's in sommige lidstaten, waaronder Hongarije, nog maar pas een begin is gemaakt, maar tegelijkertijd gaat het hier om een langetermijninvestering op het gebied van de milieubescherming. Om de tenuitvoerlegging van de wet mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat de streefcijfers met het oog op zowel de vastgestelde termijnen als de opgelegde hoeveelheden realistisch zijn. Te ambitieuze streefcijfers (bijvoorbeeld 50-60 procent) kunnen leiden tot voorwaarden die onmogelijk vervuld kunnen worden. De Zwitserse consumentencultuur heeft er twaalf jaar over gedaan om een niveau van 60 procent te bereiken. In ons land, waar zink-koolstof-batterijen ten gevolge van de geringe koopkracht van de consument nog 40 à 50 procent van de markt vertegenwoordigen, kunnen noch de distributeurs noch de consumenten de kosten dragen van buitensporig hoge inzamelingseisen. Dat zou niet alleen leiden tot het verdwijnen van tal van bedrijven en banen, maar het zou tevens een impuls geven aan de reeds bestaande zwarte markt van ingevoerde batterijen die steeds meer risico's inhoudt voor het milieu. Anders gezegd, een wet die niet kan worden nageleefd, zou alleen maar een averechts effect hebben. Wij hebben een regelgeving nodig – zelfs als die binnen vijf jaar wordt herzien – waarmee de verwezenlijking van milieudoelstellingen op de lange termijn wordt gewaarborgd en waarmee de werkgelegenheid in de getroffen industrie en distributiesectoren tijdens de komende vijf à tien jaar gehandhaafd blijft.

VOORZITTER: JANUSZ ONYSZKIEWICZ

Ondervoorzitter

15. Markten voor financiële instrumenten met betrekking tot bepaalde termijnen

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0334/2005) van Piia-Noora Kauppi, namens de Commissie economische en monetaire zaken, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2004/39/EG betreffende markten voor financiële instrumenten met betrekking tot bepaalde termijnen (COM(2005)0253 – C6-0191/2005 – 2005/0111(COD)).

Charlie McCreevy, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik Piia Noora Kauppi en de Commissie economische en monetaire zaken bedanken voor de doeltreffende en snelle behandeling van dit dossier. Dit voorstel is een wezenlijke aanvulling op de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten, die bekend staat als de "MiFID". Hoogstwaarschijnlijk vormt deze richtlijn de belangrijkste wetgeving die de EU onlangs op het gebied van effecten heeft aangenomen. Het voorstel is eenvoudig. Het gaat erom dat de datum van inwerkingtreding van de richtlijn wordt uitgesteld. De ene helft van deze extra tijd is bedoeld voor de sector, die zich op deze wijze op de nieuwe situatie kan voorbereiden, en de andere helft voor omzetting in nationale wetgeving binnen de lidstaten.

Dit voorstel is een reactie op een gerechtvaardigd en legitiem verzoek van de sector, dat door alle lidstaten en effectenregelgevers wordt ondersteund. Het is duidelijk dat er meer tijd nodig is om de noodzakelijke regelingen tot stand te brengen, zodat de MiFID-richtlijn vanaf het begin goed zal functioneren.

In juni 2005 heeft de Commissie de omzettingstermijn voor de lidstaten met zes maanden verlengd, en de sector kreeg eveneens zes maanden extra om de richtlijn in de praktijk te brengen.

Tijdens onderhandelingen in het Europees Parlement en de Raad is de door de Commissie voorgestelde tekst wat betreft de diverse termijnen in een aantal opzichten verbeterd en verhelderd; de samenwerking tussen de drie instellingen verliep uitstekend. Het Europees Parlement en de Raad opperen om van de verlenging negen plus negen maanden te maken in plaats van zes plus zes maanden. De Commissie kan zich daar wel in vinden, vooral omdat de technische uitvoeringsmaatregelen voor de MiFID essentieel zijn voor de effectieve toepassing van deze richtlijn. Deze technische regels zijn complex van aard en zullen niet voor mei 2006 worden aangenomen. De lidstaten en beleggingsondernemingen dienen een volledig beeld van het nieuwe kader te hebben, inclusief de details van de technische uitvoering, voordat zij deze doeltreffend kunnen toepassen.

Ik wil benadrukken dat goedkeuring van het uitstel dringend is en daarom moet één lezing voldoende zijn. Als de EU-instellingen dit debat niet snel kunnen afsluiten of als een tweede lezing nodig is, zal de MiFID volgend jaar april in werking treden en niemand zal dan gereed zijn. Er zal grote onzekerheid heersen vanwege het rechtsvacuüm dat zal zijn ontstaan, omdat de oude ISD-regeling zal worden afgeschaft en de nieuwe regeling van kracht zal worden zonder dat de nieuwe MiFID in nationale wetgeving is omgezet. We zullen dan nieuwe regels hebben terwijl de benodigde details van de technische uitvoering ontbreken en dat is geen goede formule!

Dit medebeslissingsvoorstel gaat over het uitstellen van de datum waarop de MiFID in werking treedt, niet over het bredere vraagstuk van de bevoegdheden van de Raad en het Europees Parlement in comitologieprocedures. Dit Parlement kent mijn visie op comitologie en weet hoe belangrijk het is deze zaken zo spoedig mogelijk op evenwichtige en rechtvaardige wijze op te lossen. In de Raad zijn besprekingen gaande en ik heb begrepen dat het Europees Parlement nadenkt over het standpunt dat het in de onderhandelingen wil innemen. Ik ben daar blij mee en ik hoop dat we volgend jaar zo snel mogelijk tot een goed resultaat kunnen komen.

Ik begrijp het standpunt van het Parlement volledig, maar met alle respect ben ik van mening dat de amendementen op dit voorstel over comitologie en over de vervalclausule niet noodzakelijk of passend zijn. En wat betreft de naleving van wettelijke regels: geen enkel artikel van de tekst wordt erdoor verduidelijkt. Dat het Europees Parlement als medewetgever aanvullende bevoegdheden wenst, is bekend. Die wensen zijn reeds vastgelegd in de richtlijn kapitaalvereisten die onlangs is aangenomen. De inhoud van amendement 2 is al in de oorspronkelijke MiFID-richtlijn opgenomen, en in amendement 4 wordt slechts de datum voor het vervallen van de gedelegeerde bevoegdheden van de Commissie 29 dagen naar voren geschoven.

Daarom wil ik u met klem oproepen deze amendementen opnieuw te bestuderen. De Commissie heeft het liefst dat u deze vóór de stemming intrekt. Ik heb begrepen dat de Raad dezelfde mening is toegedaan. De Commissie gelooft dat er pas een oplossing voor deze kwestie kan worden gevonden indien het comitologiebesluit wordt herzien. Als gevolg van de gerechtvaardigde standvastigheid van het Parlement heeft de Raad een groep "Vrienden van het voorzitterschap" in het leven geroepen om dit besluit te evalueren. Er wordt vooruitgang geboekt en ik nodig het Parlement opnieuw uit om zijn verwachtingen en voorstellen voor de lopende besprekingen duidelijk onder woorden te brengen.

De Commissie zal zich niet verzetten tegen goedkeuring van de voorgestelde richtlijn in eerste lezing. Mocht het Parlement zijn amendementen over comitologie handhaven, dan zal de Commissie deze accepteren, omdat zij een soepele omzetting en uitvoering van de MiFID belangrijk vindt. Waar zij kan, zal de Commissie de helpende hand bieden om ervoor te zorgen dat deze kwestie met spoed wordt afgehandeld. De Commissie erkent reeds lang dat er een oplossing moet worden gevonden en ik geloof dat de tijd er nu rijp voor is.

Ik ben benieuwd naar uw opmerkingen.

Othmar Karas (PPE-DE), plaatsvervangend rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, allereerst laat de rapporteur, mevrouw Kauppi, zich verontschuldigen. Vanwege problemen onderweg kan zij tot haar spijt niet op tijd zijn voor het debat over haar eigen verslag. Dat betekent niet dat zij zich van dit verslag heeft gedistantieerd; ze heeft juist goed werk geleverd, waarvoor ik haar hartelijk wil bedanken.

Waar gaat het om? De commissaris heeft in het eerste deel van zijn toespraak in feite het ontwerpverslag voorgelezen, waaruit blijkt dat het Europees Parlement openstaat voor zakelijke overwegingen. In het tweede deel wees hij erop dat we een probleem hebben waar het gaat om de comitologieprocedure. Ik ben blij dat u aan het eind zei dat u aan onze kant staat indien wij een besluit nemen conform het voorstel – en dat zullen wij ook doen, commissaris. Het is goed dat de Commissie en het Parlement – met name tegenover de Raad – één lijn trekken als fundamentele rechten van het Parlement, democratische grondrechten en medebeslissingsrechten in het geding zijn. Dat geldt ook voor de comitologieprocedure en voor de *sunset clause*. De heer Radwan zal daar straks nader op ingaan.

Waar gaat het om bij de MiFID oftewel de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten? Niet iedereen begrijpt dat. Het gaat ten eerste om de wijziging van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende markten voor financiële instrumenten. Ten tweede gaat het om de verlenging van de termijn voor omzetting van de richtlijn. Waarom willen we de omzettingstermijn verlengen? Omdat de richtlijn aanzienlijke veranderingen voor de marktdeelnemers en de nationale overheden met zich meebrengt, omdat omzetting afhankelijk is van de uitwerking en invoering van de noodzakelijke technische maatregelen, omdat die uitwerking helaas nu pas plaatsvindt en het pakket maatregelen voor de 17 bepalingen naar verwachting

pas in 2006 zal worden vastgesteld. De uitvoeringsmaatregelen op niveau 2 worden dus uitgesteld en eigenlijk is men met de uitvoeringsmaatregelen pas klaar op het moment dat de MiFID al van kracht had moeten zijn. Wij zijn voor verlenging van de omzettingstermijn, omdat het om de zogeheten Lamfalussy-procedure gaat en het proces conform de comitologieprocedure moet verlopen.

Wat staat ons nu te doen? Wij verlenen om deze reden de omzettingstermijn, we verlenen de geldigheidsduur van de oude ISD-richtlijn totdat de MiFID van toepassing is, dat wil zeggen tot 1 november 2007. We wijzigen de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten dus niet zozeer inhoudelijk als wel formeel. Met deze omzettingstermijn voorkomen we dat er een juridisch vacuüm ontstaat. Behalve deze formele aanpassingen aan de realiteit wijzigen we echter ook de comitologieprocedure binnen de MiFID. Waarom? Ik begrijp uw eerste bezwaar niet, commissaris. Wij doen dat omdat wij de comitologiebepalingen die we met de Raad hebben afgesproken in het kader van "Bazel II", de richtlijn inzake de kapitaaltoereikendheid – samen te vatten als de *sunset clause* – gewoon in die vorm willen overnemen. Dat schept rechtszekerheid. Dat schept ook duidelijkheid over de vraag wat we willen.

De voorstellen zoals ze tot nu toe zijn ingediend, stroken niet met de wetgevende bevoegdheden van het Europees Parlement. Het is redelijk en billijk om een gemaakte afspraak ook toe te passen bij andere richtlijnen die over hetzelfde onderwerp gaan. Ik verzoek daarom alle afgevaardigden om morgen bij de stemming in de plenaire vergadering aan de ontwerpresolutie van de parlementaire commissie vast te houden. Niet alleen omdat het een praktische oplossing is, maar ook omdat daardoor de positie van het Parlement zal worden versterkt.

Alexander Radwan, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, de Lamfalussy-procedure is al een paar keer ter sprake gekomen. Eigenlijk zou men het Britse voorzitterschap dankbaar moeten zijn, want het is verbazingwekkend hoe fanatiek de Britten, wier land als bakermat van de democratie wordt beschouwd – de heer Karas zinspeelde daar al op – zich tegen iets hebben verzet wat door Commissie, Raad en Parlement al in de Bazel II-richtlijn werd vastgelegd.

Iemand die de rechten van het Parlement wil uitbreiden en zich daarvoor inzet, kan echter alleen maar dankbaar zijn, want hoe langer men hiermee doorgaat, des te meer wordt het Parlement gesterkt in zijn overtuiging dat het voet bij stuk moet houden.

Het gaat om de vraag hoe we in het vervolg met de Lamfalussy-procedure omgaan. Het gaat om de vraag in hoeverre de Raad dit onderwerp serieus neemt. We zouden vandaag een heel stuk verder zijn geweest als het Britse voorzitterschap ook maar een poging had gedaan – bijvoorbeeld in een bijeenkomst van de *Friends of the Presidency* – om tot een nieuw interinstitutioneel akkoord te komen en minder energie had gestoken in het voorstel in deze vorm. Tegen de Commissie wil ik dit zeggen: we hebben in de Bazel II-richtlijn een datum opgenomen, namelijk 1 april 2008. Tot die tijd steunt het Parlement de Lamfalussy-procedure en de comitologieprocedures en we willen dat ook na die datum doen. Voor die tijd moeten we echter wel tot overeenstemming komen. Voor iedereen die het nog niet heeft gehoord: we zullen de *sunset clause* in alle verdere richtlijnen opnemen. We willen onze rol bij voorstellen van de Commissie niet alleen maar beperkt zien tot de vraag of er al dan niet bepaalde data zijn gewijzigd, maar we nemen de vrijheid om een richtlijn die aan het Parlement wordt voorgelegd, als geheel te bekijken. We hopen en rekenen erop dat de Commissie in deze zin haar invloed op de Raad zal uitoefenen. Ik kijk hierbij met name naar het Oostenrijkse voorzitterschap en hoop dat we eindelijk een oplossing vinden die aan alle instellingen recht doet en ons in staat stelt ons werk weer naar behoren te doen.

Pervenche Berès, *namens de PSE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, met dit verslag bevinden wij ons in de eerste fase van de hernieuwde werkzaamheden van het Europees Parlement aan deze richtlijn inzake investeringsdiensten, die sindsdien is omgedoopt tot de MiFID-richtlijn.

Het gaat hier om een procedurele kwestie: u weet onder welke voorwaarden het Europees Parlement met de Lamfalussy-procedure heeft ingestemd. En het gaat om een inhoudelijke kwestie: onder welke voorwaarden zullen de beginselen die wij op niveau 1 hebben vastgesteld, worden gehandhaafd door de maatregelen die op niveau 2 worden voorbereid? Iets zegt mij dat het Europees Parlement, dankzij het onderzoek van de maatregelen van niveau 2 van deze richtlijn, voor het eerst de kans krijgt volledig zijn rechten uit te oefenen. Vandaar dat wij er belang aan hechten dat in deze tekst opnieuw wordt verwezen naar de voorwaarden waaronder het Europees Parlement – via de *sunset*- of schorsingsclausule en het *call back*- of evocatierecht – opnieuw kan ingrijpen na de implementatie van de maatregelen van niveau 2.

Ik denk dat het terecht is dat wij deze maatregelen onderzoeken, want als we kijken naar het verloop van het debat, dan is er na de goedkeuring van de maatregelen door het Europees Parlement duidelijk sprake van

een zekere juridische vindingsrijkheid die ons tot waakzaamheid moet aanzetten. Wat het tijdschema betreft, zien wij namelijk dat wat oorspronkelijk slechts één termijn was, nu veranderd is in een termijn voor de omzetting en een termijn voor de daadwerkelijke toepassing. Op andere gebieden denk ik dat de algehele balans van deze richtlijn tussen de openstelling voor de concurrentie enerzijds en transparantie anderzijds een dermate serieus onderwerp is, dat het Europees Parlement alle noodzakelijke middelen moet kunnen aanwenden om de voorstellen die de Commissie op niveau 2 zal doen, onder geloofwaardige voorwaarden te onderzoeken.

Daarom hoop ik, mijnheer de commissaris, dat wij kunnen profiteren van uw open houding jegens dit Parlement en van uw bereidheid tot een dialoog met het Parlement, zodat de aanneming van deze ontwerprichtlijn – die een wijziging van het tijdschema behelst – de aanleiding vormt voor het opnieuw en volledig bevestigen van de rechten van het Parlement in een procedure waarin het optreden van dit Parlement eerlijk gezegd altijd gericht was op de principes en nooit tot een verlenging van de termijnen heeft geleid, hoewel wij ons goed kunnen voorstellen welke problemen dit optreden bij een dermate ingewikkeld onderwerp op de andere niveaus oplevert.

Ik kan u zonder meer geruststellen, mijnheer de commissaris: het Parlement zal de voorgestelde amendementen inderdaad aannemen en het verheugt me dat u ze onder deze voorwaarden kunt steunen.

Margarita Starkevičiūtė, *namens de ALDE-Fractie*. – (LT) Dit document is bijzonder belangrijk, niet alleen voor de Europese financiële markt, maar ook voor het Europees Parlement zelf, en wel om tweeërlei redenen. Ten eerste maakt het Parlement met dit document duidelijk dat het bij machte is om snel te reageren op de goed onderbouwde verzoeken van de marktdeelnemers om de termijnen betreffende de inwerkingtreding van de richtlijn te herzien. Het tweede maar daarom niet minder belangrijke punt is dat het Parlement hiermee de mogelijkheid schept en het recht erkent om af te zien van sommige bepalingen van de richtlijn indien blijkt dat de gekozen strategie niet in de behoeften van de markt voorziet. Deze richtlijn is een overkoepelend instrument. In zekere zin beslaat het alle marktverrichtingen en reguleert het die ook. Wellicht verdient de vormgeving van deze specialistische wetgeving echter nog wat meer aandacht.

Daarom onderschrijf ik het voorstel dat hier wordt gepresenteerd, al moet ik u erop attenderen dat er ernstige gebreken zijn blootgelegd in de procedure voor de aanneming van wetgevingsdocumenten ter regulering van de financiële markten. De strategie voor het opstellen van deze wetgevingsdocumentatie voor de financiële markt is dan ook dringend aan herziening toe: thans richten wij onze aandacht vaak op technische details, terwijl het hier toch in de eerste plaats gaat om de procedure voor de goedkeuring van financiële wetgevingsdocumenten. Er zijn tal van voorstellen geformuleerd, maar geen ervan biedt een bevredigende oplossing. Zo is er bijvoorbeeld het voorstel om de termijn voor de uitvoering van een van de wetsbepalingen te wijzigen nog voordat het document in werking is getreden. Dit betekent dat er tijdens de voorbereidende werkzaamheden onvoldoende rekening is gehouden met de mogelijkheden en de behoeften van de markt. Ik zou de commissaris hierover even willen aanspreken. Hij heeft beloofd de wetgevingslast op de markt te zullen verlichten. Ik ben evenwel van oordeel dat deze last aanzienlijk zou verminderen als wij nauwer zouden samenwerken met de marktdeelnemers. Dan zouden er minder amendementen nodig zijn om de richtlijnen in werking te kunnen laten treden.

Lars Wohlin, *namens de IND/DEM-Fractie*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, de Zweedse partij Junilistan steunt het voorstel inzake de vier vrijheden van de interne markt. Het vrij verkeer van kapitaal is cruciaal voor een goed functionerende interne markt. Wil die markt naar tevredenheid kunnen functioneren, dan is gemeenschappelijke regelgeving nodig. Die moet eenvoudig opgezet zijn en mag bovendien de mogelijkheid voor institutionele concurrentie tussen de lidstaten niet ondergraven. Het is positief dat de termijnen in dit verslag worden verlengd, want dat zal de voorbereidingen voor de inwerkingtreding vergemakkelijken. We zullen daarom vóór het verslag stemmen.

In de amendementen van het Parlement wordt echter gesteld dat het Europees Parlement heeft verlangd dat het Parlement en de Raad een gelijkwaardige rol toebedeeld krijgen inzake de bewaking van de manier waarop de Commissie haar bevoegdheden uitoefent om de wijzigingen door te voeren. Het Parlement probeert voor de zoveelste keer zijn eigen macht uit te breiden ten koste van de lidstaten. De Commissie moet niet tot een soort federale regering worden en moet in eerste instantie bewaakt worden door de lidstaten. Omdat het belangrijk is dat er een acceptabel compromis met de Raad bereikt wordt, is het ongelukkig dat het Parlement ervoor gekozen heeft om zich op deze manier in een intra-institutionele machtsstrijd te mengen. Wij zullen daarom tegen de amendementen 1, 2, 4 en 11 stemmen.

Ieke van den Burg (PSE). – Voorzitter, het is al gezegd, de MiFID (Markets in Financial Instruments Directive, richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten), vroeger ISD (Investment Services Directive), is een majeur wetgevingsprogramma voor de interne markt voor kapitaal. Bedoeling is gelijke mededingingsvoorwaarden in te stellen voor verschillende soorten van beleggingsdiensten, waarbij het vergroten van de transparantie vooraf en achteraf, consumentenbescherming en het bevorderen van scherpe prijzen bij een zo groot mogelijke liquiditeit voorop staan. In Europa kunnen we met die instrumenten een grote stap in de richting van een beter investeringsklimaat zetten en dat kunnen we op dit moment goed gebruiken.

De complexiteit van de richtlijn vereist dat zorgvuldig met de verschillende partijen op de markt wordt overlegd. Een groot deel van dat werk wordt door de toezichthouders verricht, onder leiding van het Europees comité van toezichthouders, het CESR (Committee of European Securities Regulators, Comité van Europese Effectentoezichthouders). De Europese Commissie kan dit met zijn beperkte menskracht niet alleen. Ik ben een groot voorstander van deze zorgvuldige aanpak en deze belangrijke rol voor de toezichthouders. Zij zijn onze belangrijkste bondgenoot om het publieke belang te dienen en te voorkomen dat we geleid worden door de deelbelangen van bepaalde grote marktpartijen of bepaalde nationale markten, wat bij de voorbereiding van dit dossier helaas nog wel eens het geval was.

Het Europees Parlement heeft een evenwicht tussen die verschillende belangen gevonden en moet nu ook zorgen dat dit evenwicht behouden blijft. Dit betekent dat wij onze rol moeten kunnen blijven spelen. Daarom eisen we in het kader van het controleren van de comitologie een belangrijk recht op, namelijk het zogenaamde revocatierecht. De Commissie heeft herhaaldelijk aangegeven ons daarin te steunen en de Raad heeft dat enigszins schoorvoetend ook gedaan, alleen is het corrigeren van dit punt in het verdrag in het kader van de discussie die hierover is gevoerd, niet gelukt. Maar nu een en ander stilligt, is er geen enkele reden om dat punt ook op ijs te zetten.

De zogenaamde Lamfalussy-procedure is bij steeds meer dossiers op het gebied van de financiële markten van toepassing en het is dus echt hard nodig om het revocatierecht van het Europees Parlement structureel te regelen. Dit is geen prestigeproject of prestigegevecht, het gaat ons er echt om dat we betrokken blijven bij wat we in grote lijnen op niveau 1 hebben vastgesteld en nu in de uitvoering die we gedelegeerd hebben, graag terug willen zien.

Charlie McCreevy, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alle afgevaardigden voor hun opmerkingen bedanken. Het is duidelijk dat we allemaal willen dat de MiFID onder de best mogelijke omstandigheden in werking treedt, en verlenging van de termijnen voor de omzetting en uitvoering is noodzakelijk en gerechtvaardigd. Hoewel de Commissie van oordeel is dat de amendementen over comitologie juridisch gezien niet in deze context passen, zal zij deze aanvaarden om goedkeuring van dit voorstel in eerste lezing mogelijk te maken.

Ik heb begrepen dat over dit vraagstuk het laatste woord nog niet is gezegd en dat u deze amendementen ook in toekomstige voorstellen zult opnemen. Ik vind het erg belangrijk tot een oplossing te komen en ik wil beslist niet dat het besef van urgentie verdwijnt. Daarom zal ik ten aanzien van de amendementen een open houding blijven tentoonspreiden. Zij vormen een belangrijk politiek signaal van de legitieme wensen die sterk bij dit Parlement leven. Een probleem op de politieke agenda plaatsen, is evenwel niet voldoende: we moeten het oplossen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt dinsdag om 12.00 uur plaats.

16. Wet op de reglementering van urbanisatieprojecten

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0382/2005) van Janelly Fourtou, namens de Commissie verzoekschriften, over de beschuldigingen van misbruik van de wet inzake het grondbezit in de provincie Valencia of van de Ley reguladora de la actividad urbanística (LRAU – wet op de reglementering van urbanisatieprojecten) en de gevolgen ervan voor de Europese burger (verzoekschriften 609/2003, 732/2003, 985/2002, 1112/2002, 107/2004 en andere) [2004/2208(INI)].

Janelly Fourtou (ALDE), rapporteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, geachte collega's, het zachte klimaat, het mooie landschap, de aantrekkelijke prijzen en de hartelijkheid van de

bewoners brengen duizenden Europeanen er al jaren toe om grond of onroerend goed te kopen in de regio Valencia in Spanje.

Om aan de sterk groeiende vraag te voldoen en speculatie te bestrijden, heeft de autonome regering van Valencia in 1994 een wet op de reglementering van urbanisatieprojecten aangenomen, de *Ley reguladora de la actividad urbanística* (LRAU). Welnu, het Europees Parlement heeft sindsdien duizenden verzoekschriften ontvangen tegen de toepassing van deze wet. De rekwestranten beklagen zich over de – in hun ogen – onterechte ontkenning van hun eigendomsrecht omwille van ontwikkelings- en urbanisatieprojecten. De kritiek handelt evenzeer over de inhoud – juridische, economische en ecologische rechtmatigheid van zulke projecten –, als over de vorm – gebrek aan informatie en transparantie, te korte inspraaktermijnen en te lage schadevergoedingen. Zij voelen zich machteloos tegenover een situatie die bijzonder complex is: we moeten ons namelijk realiseren dat de juridische en politieke verantwoordelijkheid in dit geval verdeeld is tussen de Spaanse regering wat de wet op de gronden betreft, de autonome regio van Valencia wat de regionale wetgeving in verband met de urbanisatievoorschriften betreft, en de gemeenten die op basis van zowel de Spaanse als de regionale wetgeving de nodige programma's ten uitvoer leggen.

Om beter op de hoogte zijn van de situatie ter plaatse, heeft de Commissie verzoekschriften twee keer, in 2004 en 2005, een delegatie gestuurd om bij alle betrokken partijen inlichtingen in te winnen. In mijn hoedanigheid van rapporteur maakte ik deel uit van de tweede delegatie. Ik was bijzonder onder de indruk van het grote aantal rekwestranten, en ik was geraakt door hun woorden, maar ook hun vertrouwen in een reactie van Europese zijde. Ik heb het ook op prijs gesteld dat de autoriteiten van Valencia een welwillend oor voor ons hadden en bereid waren mee te werken.

De autonome regio Valencia, waar men zich bewust is van de problemen, bereidt momenteel een nieuwe wet voor, de *Ley Urbanística Valenciana* (LUV), waarin rekening zal worden gehouden met de eisen van de rekwestranten. Als blijk van haar open houding heeft de regering van Valencia daarnaast het Europees Parlement voorgesteld de suggesties in te dienen die het noodzakelijk acht.

Europa krijgt vaak het verwijt dat het ver van de burgers afstaat, en hiermee hebben wij de kans om het tegendeel te bewijzen: via de Commissie verzoekschriften biedt het Europees Parlement de burgers een open oor. Het probleem is echter dat wij onze bevoegdheden niet kunnen overschrijden, want wij moeten absoluut voorkomen dat wij de burgers valse hoop geven, die alleen maar tot een teleurstelling kan leiden. Wat de feiten en de communautaire bevoegdheden betreft, verzoeken wij de Europese Commissie dus te blijven controleren of de hand wordt gehouden aan aanbestedingsprocedures en erop te letten of er geen overtredingen tegen de milieुरichtlijnen worden begaan. Overigens heeft de Commissie al gehoor gegeven aan onze verzoeken, doordat zij op 21 maart 2005 een inbreukprocedure heeft ingeleid tegen het Koninkrijk Spanje wegens niet-naleving van de richtlijn inzake openbare aanbestedingen.

Wij dringen er bij de regionale regering en de gemeenten op aan dat zij alle mensen die met de LRAU te maken hebben bijstand verlenen, zodat zij een eventuele procedure in gang kunnen zetten inzake bijsturingmaatregelen en schadevergoedingen. Wij doen een oproep om in alle projecten rekening te houden met de milieuaspecten, die van cruciaal belang zijn voor de toekomst van Europa.

Ik dank mijn collega's die zich zo gedreven voor dit onderwerp hebben ingezet en die mijn oorspronkelijke verslag hebben verbeterd. Ik wil hen er echter aan herinneren dat wij slechts binnen de grenzen van onze communautaire bevoegdheden kunnen optreden en dat onze speelruimte beperkt is. Onze reacties – nu en in het verleden – zijn afhankelijk van ons temperament en van onze inzet. Sommigen hebben de neiging om veel te doen, anderen om niet genoeg te doen; wat mijzelf betreft, ik heb geprobeerd een middenweg te vinden en in die geest zal de Fractie van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa enkele amendementen voorleggen die louter bedoeld zijn om onze inspanningen te herijken.

Ik zou de Europese burgers die bij deze LRAU betrokken zijn graag willen zeggen dat zij door ons gehoord worden, dat wij de situatie betreuren en dat het niet onze taak is om te oordelen, maar om te proberen druk uit te oefenen opdat zij allemaal gehoord en gerespecteerd worden, en dat er eindelijk een goede en rechtvaardige oplossing zal worden gevonden. Ik hoop dat dit verslag resultaat zal hebben, dat er eindelijk een voor alle partijen rechtvaardige situatie ontstaat en dat de Commissie verzoekschriften eens te meer kan bewijzen dat wij een belangrijke schakel vormen in de betrekkingen tussen de burgers en het Europees Parlement.

Charlie McCreevy, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de rapporteur, mevrouw Fourtou, en haar collega's van de Commissie verzoekschriften hebben zeer hard gewerkt aan dit verslag, dat op initiatief van dit Parlement is opgesteld als reactie op de duizenden verzoekschriften die de commissie heeft ontvangen.

Ik wil graag alle betrokkenen bedanken voor hun werk en voor hun waardevolle bijdragen aan dit lastige en gevoelige debat. Dit raakt inderdaad veel EU-burgers, wat valt af te leiden uit het aantal ontvangen verzoekschriften.

Er zijn twee onderzoekscommissies naar Valencia gestuurd. Daarbij konden de commissieleden de vertegenwoordigers van alle betrokkenen ontmoeten en zelf ervaren hoe de situatie ter plaatse was. U weet beter dan wie ook wat er allemaal speelt.

In het verslag van mevrouw Fourtou worden enkele belangrijke onderwerpen aangeroerd die de politieke aandacht van dit Parlement hebben getrokken. Binnen de grenzen van haar bevoegdheden heeft de Commissie voornamelijk vanuit het perspectief van de interne markt naar deze kwestie gekeken. Concreet gezegd hebben we de regels voor openbare aanbestedingen in de Spaanse wet geanalyseerd. Daar wil ik nu verder op ingaan.

De Commissie is van mening dat de goedkeuring van geïntegreerde actieprogramma's krachtens de wet op het grondbezit in de autonome regio Valencia gepaard gaat met de gunning van overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken of het verlenen van diensten. Al vroeg rezen bij de Commissie twijfels over de vraag of deze wet wel in overeenstemming was met de EU-wetgeving voor openbare aanbestedingen. Opdrachten werden gegund zonder dat er transparantie werd betracht of zonder dat er in het Publicatieblad van de EU een aankondiging werd gedaan. Er was geen sprake van objectieve selectie- of gunningscriteria, passende prijsbepalingen en gelijke kansen voor alle belanghebbenden. Daarom is de Commissie op 21 maart 2005 een inbreukprocedure tegen Spanje gestart en heeft zij dat land een schriftelijke aanmaning gestuurd.

Sindsdien werken we samen met de relevante instanties om de fouten te corrigeren die tijdens de toepassing van de bestaande wet werden ontdekt. In de nieuwe ontwerpwet die aan mijn diensten is voorgelegd, worden echter niet alle vastgestelde problemen opgelost. Bovendien is de situatie in de praktijk niet veranderd. Overheidsinstanties gunnen nog steeds opdrachten zonder de juiste aanbestedingsprocedures te volgen. Wegens dit gebrek aan vooruitgang ben ik van plan over enkele dagen een brief naar de bevoegde autoriteiten in Spanje te sturen, waarin ik hun zal vragen de nodige maatregelen te treffen om de situatie te normaliseren.

Het kan uiterst ingewikkeld zijn om planningsvoorschriften en aanbestedingswetten met elkaar in overeenstemming te brengen. Dat mag echter geen excuus zijn om de aanbestedingsregels van de EU niet toe te passen. Deze regels zijn gunstig voor overheidsinstanties: de concurrentie voor overheidsopdrachten neemt toe en de prijzen van werken, leveringen en diensten worden lager. Daarom zal ik mij er sterk voor maken dat in de toekomst de EU-regels voor openbare aanbestedingen worden nageleefd, zowel naar de letter als in de praktijk.

In het verslag van mevrouw Fourtou worden nog een aantal andere punten van zorg genoemd. Deze vallen echter buiten de bevoegdheid van de Gemeenschap en daarom kan de Commissie er niets over zeggen.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, namens de *PPE-DE-Fractie*. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, als lid van de tweede delegatie van het Europees Parlement die in juni 2005 een bezoek heeft gebracht aan de Spaanse autoriteiten in Madrid, de lokale, regionale en lokale autoriteiten van de autonome regio van Valencia en belanghebbendengroeperingen, ben ik verplicht om in het openbaar te verklaren dat alle autoriteiten blijik hebben gegeven van grote bereidwilligheid tot samenwerking met de Europese afgevaardigden, en ons ervan hebben verzekerd dat hun houding er een is van goed begrip en zorg als de burgers gelijk hebben, maar niet als de burgers met illegale eisen komen.

De rapporteur, mevrouw Fourtou, heeft een topprestatie verricht. Bij de opstelling van haar verslag namens de Commissie verzoekschriften is zij er namelijk op meesterlijke wijze in geslaagd om – met inachtneming van het Reglement en zonder overtreding van haar juridische verplichtingen – alleen dat op te nemen wat inhoudelijk relevant en zinvol is voor een verslag dat ter stemming wordt voorgelegd aan de voltallige vergadering van het Parlement.

Helaas zijn er tijdens de stemming over het verslag-Fourtou in de Commissie verzoekschriften in de tekst amendementen opgenomen die het subsidiariteitsbeginsel aantasten. Ook zijn er nu klachten in opgenomen waarvoor de noodzakelijke bewijzen ontbreken.

Wij geven bijgevolg steun aan de amendementen van de rapporteur en haar fractie en aan de schrapping van bepaalde ingevoegde details. Met deze amendementen kan de waardigheid van de tekst worden hersteld, ofschoon dit geen wetgeving is en dus geen gevolgen zal hebben. Ook wijzelf hebben trouwens een reeks amendementen ingediend om te proberen het onaanvaardbaar moraliserend en bevelend karakter van met name de paragrafen 6 en 11 te verbeteren, want dit is een belediging voor een lidstaat. Met name in het

amendement op paragraaf 11 wordt gewezen op het probleem van de ongebreidelde bebouwing van de Middellandse-Zee kust in het algemeen, en op het feit dat milieubescherming een algemene aangelegenheid is.

In ons amendement op overweging I stellen wij voor om de vage formulering van de tekst te corrigeren, en herinneren wij eraan dat – zoals ook u, mijnheer de commissaris, zei – een inbreukprocedure op gang is gebracht overeenkomstig artikel 226 van het Verdrag en de Europese wetgeving. Wij vragen de collega's die voor het verslag zullen stemmen dan ook om deze amendementen aan te nemen. Of zij voor het verslag stemmen, is natuurlijk iets waarover zij in alle vrijheid zelf beslissen.

Proinsias De Rossa, *namens de PSE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mij eerst verontschuldigen voor de afwezigheid van de heer Cashman, die vanwege reisproblemen vanavond niet aan dit debat kan deelnemen. Normaal gesproken zou hij het standpunt van de PSE-Fractie hebben verwoord.

Dit verslag is uiterst belangrijk om verschillende redenen. Het laat onder meer aan de burgers van Valencia zien dat dit Europees Parlement niet slechts een wetgevend orgaan vormt, ook al is het dat uiteraard ook. Het vertegenwoordigt eveneens de stem van de Europese bevolking wanneer haar rechten in het gedrang komen. De PSE-Fractie zal geen amendementen aanvaarden die de inhoud van het verslag afzwakken. Het verslag is reeds een compromis en heeft niet de zeggingskracht die ik zou wensen.

Het is niet te tolereren dat de inwoners van bepaalde delen van Valencia te maken hebben gekregen of kunnen krijgen met onteigening van hun grond door de lokale overheid, zodat projectontwikkelaars zich verrijken. Het is bijzonder belangrijk aan te dringen op de toepassing van richtlijnen die voor de Commissie niet onder het kopje “interne markt” vallen. Ik doel hiermee op de richtlijn van 2001 over strategische milieueffectrapportage en de richtlijn van 2000 over verantwoord gebruik en bescherming van waterreserves, waarop deze klacht betrekking heeft. Het is eveneens van belang dat we de regering van Valencia met klem verzoeken een moratorium op nieuwe projecten in te stellen, in afwachting van de uitvoering van een toereikende nieuwe wet die aan alle eisen van de Europese Unie voldoet.

Tevens is het essentieel dat burgers recht op vergoeding hebben en dat zij niet in het ongewisse worden gelaten over voorstellen die hun grond betreffen. Het maakt daarbij niet uit of zij bezig zijn met de aankoop van grond of dat zij er reeds eigenaar van zijn. Het is niet correct dat burgers eenzijdig hun grond wordt ontnomen.

Ik wil nog een ander punt aan de orde stellen. Ik weet zeker dat mijn collega daar geen bezwaar tegen heeft. Ik wil commissaris McCreevy erop wijzen dat afgelopen vrijdag in Ierland 100 000 mensen in een protestmars hun woede hebben geuit over de Bolkestein-richtlijn waarvoor de commissaris momenteel verantwoordelijk is. Omdat hij vanavond in het Parlement is, wil ik dat hij deze serieuze uiting van zorg van Europese burgers op de juiste waarde schat.

Diana Wallis, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mijn collega mevrouw Fourtou feliciteren met haar evenwichtige verslag. De ALDE-Fractie zal uiteraard haar eigen amendementen steunen. Dat geldt echter niet voor andere amendementen waarmee de inhoud van dit verslag verder wordt afgezwakt.

Het gaat hier om de rechten van burgers. Wellicht nog belangrijker is dat het een recht betreft dat het hart van de Europese Unie raakt. Vrijheid van verkeer binnen de Europese Unie is een echt succesverhaal en wanneer onze burgers van dat recht gebruik maken door in een andere lidstaat te gaan wonen, vaak als zij de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt, verdienen zij onze bescherming en steun. Velen van hen kopen onroerend goed en doen daartoe de grootste financiële investering in hun leven ooit.

In één regio van één lidstaat is daarbij iets faliekant misgegaan. Duizenden burgers hebben bij ons aan de bel getrokken. Van de waarde van hun eigendom blijft niets over dankzij een wet op de ontwikkelingscontrole, die niet goed lijkt te werken. Mijns inziens hebben wij een evenwichtig verslag samengesteld waarmee druk op de autoriteiten in Valencia kan blijven worden uitgeoefend.

Drie dingen moeten worden bereikt. We moeten ervoor zorgen dat u, commissaris, de EU-wetgeving zo veel mogelijk blijft handhaven; we moeten ervoor zorgen dat de burgers die zich tot ons hebben gewend, enige vorm van vergoeding krijgen en daarvoor moeten we druk blijven uitoefenen op de Spaanse autoriteiten.

Ik wil u ook nog een vraag stellen, commissaris: we verzoeken onze burgers te verhuizen en elders te gaan wonen en we willen dat er definitief een eind aan deze gang van zaken komt. We willen ons niet bemoeien met de wet op het grondbezit van de afzonderlijke lidstaten, want dat is hun eigen zaak. Kunnen we onze

medeburgers die grond in een andere lidstaat kopen, echter niet op enigerlei wijze advies of voorlichting geven?

Dit mag niet weer gebeuren. We willen onze burgers niet betuttelen, maar ze wel steunen wanneer zij het recht op vrijheid van verkeer uitoefenen dat ons allemaal zo dierbaar is.

David Hammerstein Mintz, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (ES) Mijnheer de Voorzitter, we hebben hier te maken met een wezenlijk Europese kwestie, een kwestie van rechten. We kunnen de Europese wetgeving niet toepassen zonder een urbanistisch schandaal in mediterrane Europa te veroorzaken. We kunnen zelfs het Verdrag niet toepassen in verband met de mensenrechten, noch kunnen we de richtlijnen inzake openbare aanbestedingen toepassen, de kaderrichtlijn inzake water, de richtlijn inzake strategische milieubeoordelingen, zonder dat we te maken krijgen met wat de voorzitter van de Centrale Raad van de Spaanse Academies van Bouwkunst vanochtend nog een urbanistische verschrikking genoemd heeft. Hij zei dat de mediterrane kust uit zijn voegen barst, dat het gebied zwaar te lijden heeft onder overbevolking en onder een onomkeerbaar effect op het milieu, dat buitengewoon ernstige sporen zal nalaten.

We moeten zo snel mogelijk een einde maken aan deze verschrikkelijke toestand, die een aantasting vormt van de rechten van duizenden en duizenden mensen – de meesten van hen zijn de oorspronkelijke inwoners van Valencia – die onder deze situatie te lijden hebben.

Dit urbanistisch model is niet verenigbaar met een duurzaam milieu. Ik denk dat Europa snel en adequaat moet reageren op deze inbreuk op de Europese richtlijnen.

Daarom hebben wij allen samen een verslag opgesteld dankzij het voorbeeldige werk dat gedurende twee jaar verricht is door de Commissie verzoekschriften, die dit verslag met unanimititeit heeft aangenomen. Nu wil een aantal mensen die in de Commissie verzoekschriften vóór hebben gestemd, het verslag op onherstelbare wijze afzwakken. Dat lijkt me geen eerlijke handelwijze. Ik vind dat de milieubelangen van de burgers zwaarder wegen dan de belangen van baksteen en cement die de hele mediterrane kust willen bedekken.

Graham Booth, *namens de IND/DEM-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, wij leven erg mee met de burgers die zich in deze niet-benijdenswaardige positie bevinden. Wij, de leden van de UK Independent Party, vinden echter dat de kwestie van grondroof in Valencia via bilaterale overeenkomsten tussen Spanje en de afzonderlijke betrokken landen had moeten worden geregeld. Ik vermoed dat dit weer een geval is waarbij het Europees Parlement grof geschut inzet zonder dat het tot enig resultaat leidt.

Stadsplanning moet een lokale aangelegenheid blijven, zodat er begrip is voor de behoeften die er ter plaatse zijn. Een centraal beleid zal niet voor verbetering zorgen, maar het probleem juist groter maken. Dat hebben we al heel vaak gezien bij zogenaamde Europese projecten. Ik zal u een paar voorbeelden geven.

Allereerst is er het gemeenschappelijk visserijbeleid met zijn zeer schadelijke quotastelsel. Het werd verwelkomd als een milieuproject, maar heeft bijna onherstelbare schade aan de visbestanden aangericht. Een groot percentage visverwerkingsbedrijven in het Verenigd Koninkrijk is gedwongen te sluiten en plaatselijke visserijgemeenschappen zijn te gronde gericht. En als we het dan toch over politiek met rampzalige gevolgen hebben, mogen we het gemeenschappelijk landbouwbeleid niet vergeten. Door dat beleid zijn wijnplassen en boterbergen gecreëerd en het bezorgt commissaris Mandelson nu net zoveel hoofdpijn als de boeren in de ontwikkelingslanden. Eigenlijk houdt Chirac door de kleine Franse boer te beschermen, de wereld in gijzeling. In plaats van de prijzen op markten voor basisproducten te stabiliseren, benadeelt de EU de mensen die zij zegt te willen helpen.

Voor de situatie waarmee niet-Spaanse onderdanen in Valencia, waaronder veel Britse burgers, te maken hebben, moeten de regeringen onderling een oplossing zien te bedenken. Ik betreurt het dat de Britse regering over deze kwestie geen bilaterale overeenkomst met Spanje heeft gesloten. We zien weer eens hoe de EU-bureaucratie haar tentakels uitsteekt en het persoonlijk leed van burgers misbruikt om de soevereiniteit van de lidstaten aan banden te leggen.

Marcin Libicki, *namens de UEN-fractie.* – (PL) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen wil ik iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan dit succes, dat moet worden bekroond met de goedkeuring van dit verslag. Ik ben met name blij dat de indieners van het verzoek hun vertrouwen in de Europese Unie en de verzoekschriftencommissie, die ik voorzit, hebben gesteld. Ik ben ook erg blij, dat de ombudsman voor de regio Valencia ons heeft bijgestaan bij het opstellen van het verslag en tijdens onze geslaagde missie om dit probleem op te lossen. Bovendien ben ik erg blij dat het werk van de leden van onze commissie, die de regio in juni hebben bezocht, vruchten heeft afgeworpen. Dat bezoek werd geleid door de heer Cashman, de

vice-voorzitter van de Commissie verzoekschriften, en mevrouw Fourtou, die ik hartelijk wil danken voor haar verslag. Andere leden waren mevrouw Panayotopoulos-Cassiotou, die ik ook wil danken, en het hoofd van ons commissiesecretariaat. Er is veel werk gestoken in dit onderzoek, en dit verslag is het resultaat.

De verzoekschriften, die in de eerste plaats werden ingediend door Charles Svoboda namens de in Valencia gevestigde organisatie *Abusos Urbanísticos No*, en door de heer en mevrouw Schuckall en mevrouw Perret, zijn ondertekend door meer dan 10 000 mensen. In de eerste instantie leek niet duidelijk of de verzoekschriften een onderzoek rechtvaardigden, maar al snel bleek dat wel het geval. Niet alleen omdat de principes van milieubescherming en de regels voor openbare aanbestedingen met voeten waren getreden, maar met name omdat een fundamenteel mensenrecht was geschonden. Daarmee bedoel ik het recht op eigendom, en bovendien het recht op eigendom van mensen die vaak in heel bescheiden omstandigheden leven, en niet meer verlangden dan rustig in de huisjes die ze zelf gebouwd hadden, te blijven wonen.

De gesprekken met de indieners van de verzoekschriften, tijdens het bezoek ter plaatse en tijdens onze vergaderingen, maakten duidelijk dat deze mensen een tragedie doormaakten. Veel van hun eigendommen zijn hun afgenomen. De ervaringen van deze mensen, die ontdekten dat een deel van hun eigendommen buiten hun weten was afgepakt, en dat hun fundamentele rechten op grove manier geschonden waren, waren schokkend.

Het verslag van mevrouw Fourtou is in onze commissie unaniem goedgekeurd (slechts één lid onthield zich van stemming). Dit verslag was het resultaat van een compromis en van debatten over de amendementen in de commissie. Ook daarom lijkt mij dat we dit verslag moeten goedkeuren zonder die amendementen, die het verslag vandaag nog kunnen verwateren. Omdat het verslag in onze commissie unaniem is goedgekeurd, hoop ik dat dit Huis het aanneemt.

Dames en heren, wij willen dat Valencia een nieuwe wet aanneemt. Dat is al toegezegd en dat getuigt van de slagvaardigheid van het Europees Parlement en van onze commissie. Met die nieuwe wet worden de mensenrechten en de openbare aanbestedingen op milieubeschermingsgebied in ere hersteld. Het gaat ons eveneens om schadevergoeding voor de mensen wie onrecht is aangedaan, en in dat verband eisen wij dat de regering van de autonome regio Valencia voor elk individueel geval gedetailleerde documentatie bijhoudt en waar nodig een billijke schadevergoeding biedt.

Ik hoop dat commissaris McCreevey, die hier de Europese Commissie vertegenwoordigt, al het mogelijke in het werk zal stellen om dergelijk onrecht te voorkomen en om gemaakte fouten te herstellen.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE-DE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, het eerste wat mij natuurlijk te doen staat, is mevrouw Fourtou bedanken voor het opstellen van dit verslag, een verslag waarover – zoals gezegd – veel is beraadslaagd en waaraan veel is gesleuteld. Laten we niet vergeten dat dit verslag – zoals hier ook is gezegd – een wel heel uitzonderlijke behandeling heeft gekregen in de Commissie verzoekschriften: twee parlementaire delegaties hebben de autonome regio Valencia bezocht om deze kwestie te bespreken.

Ik denk echter dat we deze kwestie vandaag kunnen afsluiten, en dat dit verslag vragen zal opwerpen over het socialistische urbanisatiemodel dat in de autonome regio Valencia bestond en dat de socialisten geïmplementeerd hebben toen zij aan de macht waren. Van het één komt het ander. Daarom ben ik net als de heer Libicki blij dat het Europees Parlement vanaf nu, door dit nieuwe verslag dat hier vermoedelijk wordt aangenomen, onder meer het initiatief zal toejuichen dat inhoudt dat de huidige regering van Valencia een nieuwe wet moet overeenkomen en opstellen om de vorige wet van de socialisten te vervangen.

Ik wil er met nadruk op wijzen dat deze nieuwe wet, die zal worden opgesteld en uitgevoerd, onder meer twee fundamentele punten zal bevatten: ten eerste dat deze nieuwe wet zal worden aangenomen in overeenstemming met de exclusieve bevoegdheden op urbanistisch gebied van de regering van Valencia, en ten tweede dat de wet, dankzij een reeks goedgekeurde aanbevelingen in het verslag, het mogelijk maakt om klachten in behandeling te nemen die zijn ontstaan of zullen ontstaan naar aanleiding van de toepassing van de voormalige wet op de reglementering van urbanisatieprojecten, de LRAU. Dat wil zeggen dat alle rechten van de burgers die zich met klachten tot deze Commissie verzoekschriften hebben gericht, nu zullen worden beschermd.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren afgevaardigden, ik ben er zeker van dat de juiste oplossing vanzelf komt als de door de vorige, socialistische regering uitgedachte LRAU verdwijnt, en ik ben ervan overtuigd dat die juiste oplossing zal kunnen worden gevonden door toepassing van de nieuwe wet die de christen-democratische regering van de autonome regio Valencia van plan is te maken.

VOORZITTER: MIROSLAV OUZKÝ*Ondervoorzitter*

Joan Calabuig Rull (PSE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen zou ik mevrouw Fourtou willen bedanken voor haar werk in Commissie. Zij heeft blijk gegeven van een grote openheid, we hebben een groot aantal compromisamendementen kunnen bespreken, en verder weten we dat ze hier een hele kluit aan heeft gehad, want dit is een kwestie waarin het onvoorstelbaar grote aantal belangen dat meespeelt evenredig is aan de druk die in dit verband wordt uitgeoefend.

Allereerst wil ik erop wijzen dat er in de autonome regio Valencia sinds tientallen jaren duizenden Europese burgers woonachtig zijn, terwijl miljoenen ons elk jaar bezoeken, en dat deze mensen blij zijn om in onze regio te wonen en blij zijn met de hoge kwaliteit van de diensten waarvan zij in hun dagelijks leven doorgaans gebruik kunnen maken. We hebben het hier dan ook over een gastvrije gemeenschap. De meeste mensen die er wonen of haar bezoeken, prijzen zich gelukkig dat zij hun leven met dat van ons kunnen delen.

Gezegd moet ook dat de meesten van hen gewoon met hun problemen bij een rechtbank terecht kunnen en kunnen rekenen op de hulp van de lokale overheden. Maar sommige anderen zien dat hun problemen niet worden opgelost, en op het ogenblik is er een aanzienlijke groep mensen wier problemen niet worden opgelost. Ik ben dan ook ontsteld over het feit dat het aantal klachten wegens misbruik van een urbanisatiewet de afgelopen drie jaar opvallend gestegen is.

Als Europees burger, geboren en woonachtig in de regio Valencia, betreur ik het oprecht dat we dit debat moeten houden, maar laten we niet vergeten dat dit komt doordat de klachten die bij dit Parlement zijn ingediend afkomstig zijn van duizenden Europese burgers, die naar hun gevoel de dupe zijn van misbruik van een urbanisatiewet. Er moet duidelijk gesteld worden dat het hier om een zowel in Spanje als in de rest van Europa uitzonderlijke situatie gaat, die bovendien, vergeet dat niet, heeft geleid tot officiële protesten van de zijde van zeventien ambassadeurs van landen van de Europese Unie.

Andere Spaanse regio's hebben wetten die op de LRAU lijken. Het hoofd van het ministerie van landinrichting en milieu van de autonome regio Valencia is hier komem vertellen dat die wet heel goed was. Ofschoon er vergelijkbare wetten bestaan, hebben die duidelijk nog nooit tot zulke ernstige problemen geleid.

Het is dan ook terecht dat we gehoor geven aan de klachten van de burgers. Verder geloof ik dat de autoriteiten de delegatie die daar geweest is verzocht hebben om voorstellen te formuleren, en naar ik meen heeft de Commissie dat ook gedaan. Ik vind dat wij moeten eisen dat de rechten van de burgers geëerbiedigd worden bij hun confrontatie met economische groeperingen die een enorme macht hebben en waar de burgers vaak machteloos tegenover staan. Zoals de heer Iturgaiz al zei, is het aan ons om ervoor te zorgen dat dit debat geen tweede keer hoeft te worden gevoerd en dat er een einde wordt gemaakt aan deze situatie. Als we deze oplossingen nu niet actief stimuleren, is het duidelijk dat we er in de toekomst helaas weer mee te maken zullen krijgen.

Zoals ik al zei, als burger van de autonome regio Valencia wil ik dat deze problemen worden opgelost en dat een regering door zijn onvermogen niet ons imago bederft, zoals zij in de ogen van vele Europese burgers nu aan het doen is, want dat is niet wat onze autonome regio verdient.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen zou ik de rapporteur, mevrouw Fourtou, willen gelukwensen met haar werk, dat naderhand in de slotfase helaas is gewijzigd door het aannemen van bepaalde amendementen, waardoor dit aanvankelijk redelijke verslag behoorlijk is aangetast.

De uiteindelijke reden waarom wij hier vandaag zitten, dames en heren, is namelijk een combinatie van onverantwoord populisme van bepaalde afgevaardigden enerzijds, die met alle geweld hun in Spanje woonachtige medeburgers tevreden willen stellen, en van een aantal Spaanse afgevaardigden anderzijds, die besloten hebben om lokale of regionale politiek te bedrijven vanuit het Europees Parlement – vanaf die kant of vanaf de andere, zoals u zelf zojuist heeft kunnen zien.

Die combinatie van twee soorten onverantwoord populisme leidt tot dwalingen zoals die waarvoor we hier kunnen stemmen als deze tekst ongewijzigd blijft. Het is treurig om te zien hoe het Europees Parlement tot regionaal wetgever geworden is en in dat verband het subsidiariteitsbeginsel volkomen uit zijn verband ruikt en een autonome regio vertelt wat die doen moet, hoe zij dat doen moet, hoe zij wetten moet maken, en wanneer en onder welke voorwaarden zij urbanisatievergunningen mag afgeven.

Ik begrijp en deel de kritiek op die wet, zoals ik het natuurlijk ook eens ben met de kritiek op de wijze waarop die wet wordt uitgevoerd door de regering van Valencia – dus kritiek op de wet, en kritiek op de uitvoering.

Maar, dames en heren, het Europees Parlement is niet een soort Lourdes waartoe je je toevlucht neemt als je al je hoop op andere oplossingen hebt laten varen. Dit is een serieuze instelling, en het enige wat we met een dergelijke resolutie bereiken, is dat we de burgers een verkeerd beeld geven, want er worden immers resoluties aangenomen die geen enkel gevolg zullen hebben. Deze kwestie zal namelijk worden opgelost in het parlement van Valencia, en door de huidige gang van zaken ontstaat er een beeld dat op geen enkele wijze bijdraagt aan het consolideren van ons parlementaire werk, noch aan het respect voor ons werk dat wij van de burgers vragen.

Daarom onderschrijf ik eventuele kritiek op de urbanistische situatie in Valencia volkomen: zowel die op de wet als die op de regering. Dat die situatie hier in dit Huis op de agenda staat, is net zo misplaatst als wanneer we hier zouden protesteren tegen de vertragingen van de metro in Londen. Het Europees Parlement lijkt me daar niet de meest geschikte plaats voor, en door een document als het onderhavige aan te nemen, ondermijnen we het institutionele stelsel zelf.

Bernat Joan i Mari (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, met mijn toespraak beoog ik op geen enkele manier minachting voor de autonomie van de Valenciaanse regio te tonen. Ik geloof wel dat de autonomie van deze regio ontoereikend is, gezien de werkelijke behoeften in dit deel van de Catalaanse gebieden.

Volgens mij moet er een gemeenschappelijke Europese visie op het gebied van territoriale planning en milieubescherming komen. Mijns inziens profiteren vastgoedspeculanten van de zwakheid van de Valenciaanse autonomie. Dat is een broedplaats voor grootschalige corruptie. Binnen de EU is consensus nodig om te voorkomen dat er beleid wordt ontwikkeld dat afbreuk doet aan een verstandige Europese planning en dat schadelijk is voor het milieu. Staten, regio's en autonome gemeenschappen moeten bij de invulling van deze consensus worden betrokken. Als dit doel niet wordt bereikt, zal het hele grondgebied van regio's als het Valenciaanse land en de Balearen, waar de bouw de belangrijkste economische activiteit vormt, in de gevarenzone terechtkomen. Het is reeds abnormaal dat de bouw in ons deel van de wereld de voornaamste winstgevendende activiteit vormt. Wanneer we geen eind aan deze situatie maken, zullen bepaalde concerns rijker worden en in de nabije toekomst voor enorme sociale, economische en ecologische problemen zorgen.

Richard Seeber (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte commissaris, ik zou vooraf willen opmerken dat de Commissie verzoekschriften over deze zaak al in mei 2004 een verslag heeft opgesteld, waarin aan de hand van concrete gevallen ernstige schendingen van de mensenrechten en van het Gemeenschapsrecht werden beschreven.

Tijdens een onderzoeksmissie in juni dit jaar heeft een delegatie van het Parlement gesproken met verschillende partijen, burgers en ingezetenen, maar ook met vertegenwoordigers van de regionale regeringen en van het Constitutioneel Hof in Valencia.

We moeten ons realiseren dat de huidige Spaanse wetgeving inzake grondbezit grondeigenaren 90 procent van de bouwrechten toekent. Door het bijzondere karakter van de onderhavige wet – de wet inzake onteigening – worden grondeigenaren gedwongen om bij een urbanisatieproject 10 procent van hun perceel aan de plaatselijke autoriteiten af te staan, zonder dat hun compensatie wordt geboden. Door deze urbanisatieprocessen zijn veel eigenaren ernstig gedupeerd. Bovendien hebben sommige urbanisatieprojecten rampzalige gevolgen voor het milieu en het ecologisch evenwicht van een groot aantal kustgebieden en in het bijzonder voor de toekomstige drinkwatervoorziening, een onderwerp dat de Europese Unie na aan het hart ligt.

Ik juich het dan ook toe dat de regio Valencia deze wet heeft herzien en al een nieuw wetsontwerp heeft ingediend. We moeten erop toezien dat de wet een heldere definitie bevat van wat onder “algemeen belang” moet worden verstaan, zodat het absoluut onmogelijk wordt dat met een beroep op het “algemeen belang” onteigeningen plaatsvinden die eerder particuliere belangen dan het algemeen belang dienen.

Bovendien moeten er bindende criteria zijn voor het berekenen van vergoedingen ingeval van onteigening op basis van normen en beginselen die zijn erkend door de jurisprudentie van het Hof van Justitie en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. We moeten er in dit specifieke geval echter ook voor oppassen dat het Europees Parlement bij de burgers niet te veel verwachtingen wekt die vervolgens misschien niet kunnen worden waargemaakt.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, alvorens dieper op deze kwestie te gaan, wil ik een tweetal kanttekeningen plaatsen.

In de eerste plaats is het zo dat de klachten die we hier onderzoeken betrekking hebben op een officiële wet die is aangenomen door een regionaal parlement dat daarbij van zijn bevoegdheden gebruik heeft gemaakt, een wet die niet ongeldig is verklaard door het Constitutioneel Hof.

In de tweede plaats hebben de oordelen die wij hier uitspreken allerminst betrekking op onwettige handelingen. Spanje is een land met juridische garanties, met een open rechtsstelsel dat uitmondt in de Europese gerechtshoven, en het is aan die juridische instanties om morele uitspraken te doen, overeenkomstig het heldere beginsel van het strafrecht, dat luidt: *nullum crimen nulla poena sine lege*.

Ik heb begrip voor de overwegingen van de heer Guardans, en ik zou een inbreuk op de bevoegdheden door het regionaal parlement of het nationaal parlement of de Spaanse gerechtshoven niet geaccepteerd hebben.

Dit Parlement heeft echter wel de taak – en mevrouw Fourtjou heeft dat met niet te evenaren elegantie gedaan – om gehoor te geven aan de verzoekschriften van de burgers en om aanbevelingen te doen; aanbevelingen die de huidige regering van de autonome regio Valencia trouwens met grootmoedigheid en intelligentie in ontvangst heeft genomen.

Wat dit Parlement echter niet kan, is proberen om de urbanistische planning over te nemen die tot de taken van de regionale overheden behoort, want dat is ik meende te moeten opmaken uit het betoog – in het Engels geloof ik – van mijn landgenoot Joan i Marí.

Ten tweede kan dit Parlement geen moratorium vaststellen, omdat dat de taak is van het regionaal parlement.

Ten derde kan dit Parlement geen schadevergoedingen vaststellen, want een bestuurlijke overheid mag zonder uitspraak van de rechter of politieke resolutie geen schadevergoedingen betalen zonder van malversatie te kunnen worden beschuldigd.

En tenslotte mag dit Parlement, zoals de heer Guardans heel juist gezegd heeft – en ik richt me hierbij tot de heer Calabuig – niet worden gebruikt om een politiek oordeel te vellen.

De heer Calabuig heeft niet gezegd dat de onderhavige wet werd ingevoerd door de socialistische meerderheid waartoe hij behoort, niet door de meerderheid waartoe ik behoort. Hij heeft evenmin gezegd dat hij de opsteller is van een amendement waarin staat dat de verzoekschriften voornamelijk zijn ingediend in de afgelopen drie jaar, de periode waarin de regering van de heer Camps het voor het zeggen had; de verzoekschriften zijn van veel eerder en het is zijn politieke intentie om de regionale regering de schuld in de schoenen te schuiven – tot nog toe, en hopelijk nog heel lang, met weinig succes – want dat is de regering die hij ten val wil brengen.

In dat opzicht ben ik het met de heer Guardans eens: het is ontoelaatbaar, het is onfatsoenlijk om dit Parlement te gebruiken om de naam van een autonome regio en een regionaal parlement, een parlement dat wettig gekozen is en een regering die de steun heeft van het volk, door het slijk te halen.

Charlie McCreevy, lid van de Commissie. (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de afgevaardigden bedanken voor hun opmerkingen. Alleen al uit het aantal mensen dat de verzoekschriften heeft gesteund die in het verslag van mevrouw Fourtjou aan de orde komen, blijkt dat de toepassing van de LRAU-wet in Valencia problemen veroorzaakt.

Zoals ik aan het begin van dit debat heb aangegeven, valt het merendeel van de ondervonden problemen buiten het communautair recht. Hoewel de Commissie begrip heeft voor de zorgen die zijn verwoord, verkeert zij niet in de positie dat zij hiervoor een oplossing kan bieden.

Wanneer er problemen worden geconstateerd die betrekking hebben op de verenigbaarheid met het communautair recht, zal de Commissie zeker optreden en de noodzakelijke stappen ondernemen om de situatie te verhelpen. Dit geldt voor aspecten van de LRAU-wet die verband houden met overheidsopdrachten. We hebben een aantal problemen geconstateerd op dit terrein en er zijn dan ook inbreukprocedures tegen Spanje ingeleid. Deze procedures zijn ingeleid om ervoor te zorgen dat de communautaire wetgeving inzake overheidsopdrachten correct wordt toegepast.

Collega's in verschillende delen van de Commissie hebben gekeken naar het verslag, dat diverse terreinen beslaat, zoals milieubeleid, justitie en binnenlandse zaken, consumentenbeleid en regionaal beleid. Het zou verkeerd zijn om de verwachting te wekken dat handhaving van het communautair recht op deze terreinen een oplossing is voor de problemen die de rekwiranten hebben ondervonden.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen om 12.00 uur plaats.

Schriftelijke verklaring (artikel 142)

Jules Maaten (ALDE). – Al meer dan twee jaar ontvangt het Europees Parlement tienduizenden verzoekschriften van Europese burgers, waaronder veel Nederlanders, over misbruik van een wet aangaande urbanisatieprojecten (LRAU) in de regio Valencia. De wet geeft projectontwikkelaars de mogelijkheid om onrechtmatig grond af te pakken van huiseigenaren, tegen geen of een lage vergoeding, en ze vervolgens ook nog eens te laten opdraaien voor de kosten van de aanleg van wegen, riolering en straatverlichting.

Dit probleem is gelukkig opgepakt door het Parlement en morgen wordt er gestemd over het desbetreffende rapport van de liberaal Fourtou. Daarbij wordt Valencia aangespoord de wet te verbeteren – een proces dat reeds in gang is gezet na een bezoek van een Europese onderzoekscommissie – en een procedure op te zetten voor het per geval beoordelen van de situatie van huiseigenaren, inclusief compenserende maatregelen.

Ik heb eerder contact gehad met Nederlanders in de regio en ben blij dat eindelijk de urgentie van de situatie wordt onderkend. Het is goed dat Valencia op aandringen van Europa reeds begonnen is met herziening van de wet, maar die woorden zullen nu ook in daden omgezet moeten worden om te voorkomen dat nog meer eigenaren ten onrechte worden benadeeld.

Neil Parish (PPE-DE). – (EN) Het eigendomsrecht is een grondrecht. Het onroerend goed en het land van eigenaars in Valencia is op massale schaal geconfisqueerd en bebouwd door vaak gewetenloze projectontwikkelaars en plaatselijke autoriteiten, die te werk zijn gegaan met medeweten van de Valenciaanse autoriteiten op grond van de bepalingen van de LRAU-wet. De verzoekschriften aan het Europees Parlement en twee onderzoeksmissies bevestigen dit feit.

Dit is volstrekt onaanvaardbaar in een vrije samenleving.

Er dient een moratorium te worden afgekondigd op alle lopende en geplande urbanisatieprojecten in de regio totdat het Valenciaanse parlement nieuwe wetgeving heeft aangenomen waarin de eigendomsrechten volledig worden geëerbiedigd. Voor degenen die land en onroerend goed zijn kwijtgeraakt vanwege projecten van de Valenciaanse autoriteiten moet er middels een nieuwe wet dringend een wettelijke bestuursstructuur in het leven worden geroepen die de bevoegdheid krijgt om ontwikkelingsplannen te herzien en een gepaste schadeloosstelling van de slachtoffers te vast te stellen.

Eigenaars die benadeeld zijn door samenspanning tussen projectontwikkelaars en de plaatselijke autoriteiten in Valencia moeten op gepaste wijze schadeloos worden gesteld.

Hoewel ik het toejuich dat de Valenciaanse autoriteiten het beleid inzake de onteigening van land herzien, moet ook recht worden gedaan aan de burgers die al land en onroerend goed hebben verloren.

17. Energie-efficiëntie bij het eindgebruik

De Voorzitter. – Aan de orde is de aanbeveling voor de tweede lezing (A6-0343/2005) van Mechtild Rothe, namens de Commissie industrie, onderzoek en energie, betreffende het gemeenschappelijk standpunt, door de Raad vastgesteld met het oog op de aanneming van de richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten en houdende intrekking van Richtlijn 93/76/EEG van de Raad [10721/3/2005 – C6-0298/2005 – 2003/0300(COD)].

Mechtild Rothe (PSE), rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, ik ben blij dat we morgen de richtlijn betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten zullen aannemen. Nu de met de Raad gesloten compromissen waarschijnlijk door alle fracties van het Parlement worden gesteund, bestaat daarover eigenlijk geen twijfel.

Ik wil alle schaduwrapporteurs en medewerkers heel hartelijk bedanken. We hebben voortreffelijk samengewerkt, waaraan zeker in belangrijke mate te danken is dat we een resultaat hebben bereikt. Vergeleken met het voorstel van de Commissie en zeker vergeleken met het standpunt van het Parlement in eerste lezing valt het resultaat tegen. Toch vind ik dat we met dit resultaat voor de dag kunnen komen. De lidstaten moeten in negen jaar minstens 9 procent op hun energieverbruik besparen. Dat is minder dan de 11,5 procent die het Parlement voor ogen stond. Bovendien zijn deze doelstellingen – anders dan Commissie en Parlement

wilden – niet bindend. Desondanks acht ik het juist dat dit ons er niet van weerhouden heeft tot overeenstemming te komen.

Hoewel we het niet eens konden worden over bindende doelstellingen, bevat de richtlijn wel concrete maatstaven voor nationaal beleid. Vanaf medio 2007 moeten de lidstaten regelmatig, dat wil zeggen aanvankelijk iedere vier jaar en vervolgens iedere drie jaar, een actieplan ter verbetering van de energie-efficiëntie opstellen en naar Brussel opsturen. In deze actieplannen staat welke maatregelen de lidstaten nemen om de doelstellingen te realiseren, bijvoorbeeld programma's voor de sanering van gebouwen, de bevordering van energie-efficiënte apparatuur, de bevordering van energie-audits, autovrije dagen en grote voorlichtings- of informatiecampagnes. De actieplannen moeten met name aandacht besteden aan de publieke sector omdat die volgens de richtlijn een voorbeeldfunctie moet vervullen. In het kader van deze richtlijn moeten door middel van indicatoren en benchmarks voor heel Europa ook nieuwe normen voor energie-efficiëntie worden opgesteld.

We beschikken over een enorm besparingspotentieel dat we nu eindelijk eens beter moeten benutten. We kunnen 20 tot 30 procent besparen op het huidige energieverbruik zonder dat het ons economisch schade oplevert. Dat is evenveel als het energieverbruik van zes lidstaten, namelijk van Oostenrijk, België, Denemarken, Finland, Griekenland en Nederland samen. Het is absoluut onbegrijpelijk dat dit potentieel in tijden van hoge energieprijzen niet beter wordt benut. In dit verband is het ook opmerkelijk dat het erg moeilijk was om tot dit resultaat te komen en dat een aantal lidstaten niet bereid was om verder te gaan.

Deze richtlijn kan en moet tot een heus energie-efficiëntieoffensief leiden. Aan de vraagzijde van energiediensten hebben we heel wat in te halen. Terwijl enkele lidstaten zoals Denemarken een voorbeeldig besparingsbeleid voeren en daarbij bindende doelstellingen hanteren, moeten andere lidstaten vrijwel vanaf nul beginnen. Doel van de richtlijn is ook een echte markt voor energiediensten te creëren, diensten die door distributeurs en verkopers van energie en/of onafhankelijke leveranciers worden aangeboden. Een ander belangrijk gevolg van de nieuwe Europese wetgeving is dat de transparantie voor de consument groter wordt, bijvoorbeeld door middel van meters die zoveel mogelijk op het individuele verbruik zijn afgesteld en door middel van periodieke facturering waardoor de consument zijn eigen verbruik met dat van een controlegroep kan vergelijken.

Commissaris Piebalgs, u hebt energie-efficiëntie tot prioriteit verklaard. Dat is buitengewoon toe te juichen. Deze richtlijn is een heel belangrijk element in elke strategie die daarop is gericht. Nu komt het op de uitvoering aan. Ik hoop dat de Commissie er bij de lidstaten kritisch op zal toezien dat de richtlijn ook werkelijk op bevredigende wijze wordt omgezet.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het eens met de rapporteur wat betreft het belang van deze richtlijn. Ik beschouw deze als een overkoepelende richtlijn voor alles wat er wordt gedaan en wat er gedaan moet worden op het terrein van energie-efficiëntie.

Het Parlement heeft in de eerste lezing aanzienlijke vooruitgang geboekt met deze richtlijn. De rapporteur, mevrouw Rothe, en de schaduwrapporteurs zijn de voorstellen in de tweede lezing blijven verbeteren. Zij hebben een aantal cruciale elementen in het gemeenschappelijke standpunt verder ontwikkeld en hebben met succes onderhandeld over een pakket compromisamendementen dat het voorstel nog verder zal vormgeven en verbeteren.

Wat de streefwaarden betreft, betreur ik het, net als de meesten van u, dat er slechts een compromis mogelijk was zonder bindende streefwaarden vast te leggen. De definitieve versie van de amendementen bevat echter wel een aantal bindende maatregelen, waarmee een stevig tegenwicht wordt geboden aan het ontbreken van bindende streefwaarden. Hoewel de streefwaarden nu indicatief zijn, moeten de lidstaten nog altijd toezeggen nationale energiebesparingsstreefwaarden goed te keuren, en proberen die te verwezenlijken. Ook moeten zij kosteneffectieve maatregelen nemen die bedoeld zijn om deze streefwaarden te halen. Bovendien zullen de effecten van de maatregelen die worden genomen om de streefwaarden te halen, worden gekwantificeerd met een geharmoniseerde berekeningsmethode. Verder zullen de lidstaten hun maatregelen moeten plannen en in nationale actieplannen ter verbetering van de energie-efficiëntie verslag moeten doen van hun resultaten. Die zullen worden beoordeeld door de Commissie, en de Commissie acht dit een aanvaardbare constructie.

We willen het Parlement ervan verzekeren dat het mandaat dat de Commissie heeft gekregen om een systeem te ontwikkelen met benchmarks, top-down-indicatoren en bottom-up-berekeningen, op verstandige en doeltreffende wijze zal worden gebruikt.

Voor de publieke sector bevat het compromis geen aparte streefwaarde, maar wel een aantal bindende maatregelen. De lidstaten zijn verplicht om voor overheidsopdrachten richtsnoeren te publiceren ter verbetering van de energie-efficiëntie. Daarnaast moeten zij een aantal vereisten voor overheidsopdrachten selecteren en gebruiken.

De Commissie had liever een aparte streefwaarde voor de publieke sector gezien, maar toch denken we dat deze elementen, en de eis om de publieke sector in de nationale actieplannen op te nemen, het gebrek aan een afzonderlijke streefwaarde zullen compenseren. Ook artikel 13 over het meten en duidelijk factureren van het energieverbruik is verbeterd in vergelijking met het gemeenschappelijk standpunt.

De vereisten voor de lidstaten en de Commissie in verband met de verslaglegging in artikel 14 zijn aangescherpt, en zowel hierdoor als door de berekeningsmethode zullen de prestaties van de lidstaten kwantificeerbaar en zichtbaar worden. Hoewel deze taak een extra last zal betekenen voor de Commissie, gaan we de uitdaging aan. Ik beloof het Parlement dat er intern voldoende middelen zullen worden gereserveerd voor deze taak.

Tot slot heb ik bij eerdere gelegenheden gezegd dat energie-efficiëntie een van de voornaamste prioriteiten van deze Commissie is. Dat zal zo blijven gedurende onze gehele zittingsperiode. De verwachting is dat deze nieuwe richtlijn een waardevol instrument zal zijn voor het verwezenlijken van dat doel. Ik wil het Parlement daarvoor bedanken en het verzekeren dat dit instrument zo effectief mogelijk zal worden gebruikt.

Tot besluit wil ik de rapporteur, mevrouw Rothe, en de schaduwrapporteurs bedanken voor hun inzet, hun buitengewoon constructieve samenwerking en hun grote inspanningen om in de tweede lezing tot overeenstemming te komen.

Alejo Vidal-Quadras Roca, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, de Europese Unie kan er op dit moment niet langer omheen om onverwijld maatregelen te nemen teneinde de energie-efficiëntie te verbeteren. Het is dan ook verheugend dat de instellingen onderling een akkoord hebben bereikt dat kan rekenen op de meerderheidssteun van dit Huis. In dit verband wil ik onze rapporteur, mevrouw Mechtild Rothe, gelukwensen met haar uitstekende werk, en de overige rapporteurs met hun constructieve houding tijdens dit hele proces.

Met deze richtlijn willen wij de ontwikkeling van een markt van energiediensten bevorderen die, ondanks het feit dat hij wel degelijk bestaat, onvoldoende bekendheid geniet bij de eindgebruikers. We stellen opties voor waarvoor geen extra investeringen nodig zijn, zoals de contracten voor energiebesparing, waarvan de kosten worden betaald met het equivalent bedrag dat na de wijzigingen is bespaard op de energierekening.

Bedoeling van deze richtlijn is ook om de gewoonten in het energiegebruik van de burgers te beïnvloeden. Een adequate actielijn in dit verband is de burgers gedetailleerde informatie verschaffen over hun daadwerkelijk gebruik en de mogelijkheden om energie te besparen door bepaalde maatregelen te nemen, zoals het gebruik van intelligente elektriciteitsmeters.

Wat de publieke sector betreft moet de voorbeeldfunctie van de lidstaten worden benadrukt die zij dienen te vervullen door criteria voor energie-efficiëntie op te nemen in openbare aanbestedingen. Tijdens de eerste negen jaar zullen zij drie actieplannen voor energie-efficiëntie moeten opstellen, waarin zij gedetailleerd verslag doen van de getroffen maatregelen en toekomstige doelstellingen.

Mijnheer de Voorzitter, om af te sluiten zou ik nogmaals willen zeggen dat onze fractie zich volkomen kan vinden in dit akkoord, omdat wij van mening zijn dat realistische doelstellingen, mits ze vergezeld gaan van economisch haalbare en technisch uitvoerbare middelen, de meest adequate formule zijn om positieve resultaten te bereiken.

Reino Paasilinna, *namens de PSE-Fractie*. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil mijn collega, mevrouw Mechtild Rothe, complimenteren met het uitstekende verslag. Zij heeft veel goed werk verricht en in mijn fractie steunen wij haar nadrukkelijk.

Europa, dat daadwerkelijk in een efficiënt energieverbruik investeert, is weer eens een voorbeeld voor andere werelddelen. Wij geven het goede voorbeeld aan de rest van de wereld, omdat er serieuze en doeltreffende maatregelen moeten worden genomen nu de klimaatverandering ons allen bedreigt.

Het doel van 1 procent per jaar aan extra besparingen is ingrijpend. Bijvoorbeeld in mijn land wordt het voor onmogelijk gehouden dit doel jaarlijks te bereiken als er geen rekening wordt gehouden met onze uitgangspositie, die al energie-efficiënt is. Het is natuurlijk oneerlijk wanneer er geen rekening wordt gehouden

met een deel van de energiebesparingen die al actief zijn uitgevoerd, alleen maar omdat die zogenaamd te vroeg zijn uitgevoerd. Het is dus redelijk om niet degenen te straffen die al tijdig in efficiëntie hebben geïnvesteerd. In mijn land wordt ook al gebruik gemaakt van richtsnoeren voor energie-efficiënte overheidsopdrachten en -gebouwen.

Op basis van de resultaten van de Top van Montreal is het gelukkig mogelijk de Kyoto-onderhandelingen voort te zetten. Laten wij ook in de onderhandelingen efficiënt optreden, want die zullen niet slagen met technologie alleen: er zijn ook mensen, leiders en politici nodig.

Fiona Hall, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie ondersteunt het compromis met de Raad bij de tweede lezing, omdat het een stap in de goede richting is, al gaat die stap minder ver dan we hadden gewild. We zijn er met name teleurgesteld over dat er slechts een energiebesparingsstreefwaarde van 9 procent over negen jaar is vastgesteld, in plaats van de 11,5 procent die het Parlement bij de eerste lezing had voorgesteld. Ook hadden we liever bindende doelstellingen gehad, maar niettemin is het goed dat het compromis in ieder geval voorziet in bepaalde bindende maatregelen, waaronder maatregelen voor overheidsopdrachten en de invoering van actieplannen ter verbetering van de energie-efficiëntie, die zullen worden gebruikt om de vorderingen te meten die zijn geboekt bij het bereiken van de energiebesparingsstreefwaarden.

Dan wil ik nu ingaan op de voorstellen inzake facturering en meters in artikel 13. Die voorstellen zijn essentieel, omdat ze betrekking hebben op het grondbeginsel dat consumenten het recht hebben te weten hoeveel energie ze gebruiken. Pas als de mensen over die informatie beschikken, kunnen ze een begin maken met de aanpassing van hun gedrag en kiezen uit de energiebesparende mogelijkheden. Ik neem met grote voldoening kennis van de bepaling in de compromistekst dat afnemers van elektriciteit en gas de beschikking moeten krijgen over individuele meters die het actuele energieverbruik van de eindafnemer nauwkeurig weergeven en informatie geven over de tijd waarin sprake was van daadwerkelijk verbruik.

De tekst bepaalt voorts dat de eindafnemer samen met de rekening de nodige informatie krijgt zodat hij over een volledig overzicht van de huidige energiekosten beschikt en dat de facturering op basis van de daadwerkelijke consumptie geschiedt en niet op basis van de geschatte consumptie. Daarnaast moet de facturering frequent genoeg zijn om de afnemers in staat te stellen hun eigen energieverbruik te regelen. Nu de facturering op basis van de daadwerkelijke consumptie dient te geschieden, mogen nutsbedrijven voortaan niet meer de ene na de andere rekening op basis van schatting versturen, wat heeft geleid tot uitgebreide schuldproblemen.

Ik ben van mening dat deze richtlijn het begin van een nieuw tijdperk inluidt waarin overal in Europa veel verstandiger met energie wordt omgegaan en ik hoop dat dit Huis het compromis van ganser harte zal steunen. Ik bedank de rapporteur, mevrouw Rothe, heel hartelijk voor al het werk dat zij heeft verzet om tot deze overeenkomst te komen.

Claude Turmes, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, energie-efficiëntie is de belangrijkste energiebron van Europa. Energie-efficiëntie is de snelste en goedkoopste methode om de doelstellingen van Kyoto te verwezenlijken. We krijgen daardoor bovendien de mogelijkheid investeringen te doen en werkgelegenheid te scheppen in Europa in plaats van geld over te maken naar verre landen of naar de Arabische staten in ruil voor olie en gas. De onderhavige richtlijn is een maatregel om dit potentieel aan te boren. Ze is ook complementair aan het openstellen van de Europese gas- en elektriciteitsmarkt. Naast concurrentie bij de productie en verkoop van elektriciteit en gas zal er met deze richtlijn ook meer concurrentie optreden bij investeringen in energiebesparende technologieën, in zogenaamde “negawatts”. Dat is een miljardenmarkt, met name voor het midden- en kleinbedrijf.

Wat is er goed aan deze richtlijn? Goed aan deze richtlijn is het principe van nationale actieplannen. Iedere lidstaat moet het eerste plan voor juni 2007 inleveren. Vervolgens heeft de Commissie zes maanden de tijd om voorstellen te doen voor verbeteringen die ze noodzakelijk acht. Na drie jaar wordt de balans opgemaakt, dat wil zeggen dat er een evaluatie komt, en daarna wordt het volgende plan opgesteld. Dat gebeurt niet alleen aan de hand van de fouten en successen van het eigen nationale plan, maar aan de hand van de fouten en successen van 25 of 27 nationale plannen. Daardoor kunnen we in Europa van energiebesparing nu echt serieus werk maken.

We moeten onszelf echter niets wijsmaken: als het over energie-efficiëntie gaat, suggereert men vaak dat er een algemene consensus bestaat, maar ik geloof daar niets van. De ware reden waarom grote energieconcerns als RWE en E.ON zich achter de schermen – in de Commissie, in het Parlement en in de Raad – tot op het laatst fel tegen deze richtlijn hebben verzet, is dat deze concerns bang zijn voor een markt voor

energiebesparing. Daarom hebben deze concerns, geholpen door hun medestanders in parlementen en regeringen, er ook voor gezorgd dat er geen bindende doelstellingen zijn vastgelegd. Ik vind dat jammer, maar ik heb de hoop nog niet opgegeven dat iedereen – dat geldt straks met name voor de leden van de nationale parlementen – in staat is om te leren en het Deense model zal navolgen: een verplichte besparing van 1,7 procent is wat we ook in de andere landen nodig hebben.

Umberto Guidoni, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, geachte collega's, het energieprobleem is een mondiaal probleem.

Dat betekent voor Europa dat we de continuïteit van de bevoorrading dienen te garanderen, waarvoor we nu nog te zeer afhankelijk zijn van het buitenland. We moeten de enorme kostenstijging – met de gevolgen daarvan voor de economie van de Unie – aanpakken en daarnaast de effecten voor het milieu en de uitstoot van broeikasgassen reduceren teneinde de doelstellingen van Kyoto te halen. Daarom kunnen op Europees niveau afgesproken maatregelen niet langer worden uitgesteld. De eerste verdedigingslinie hierbij vormen energiebesparing en energie-efficiëntie.

De richtlijn is niet zo streng als wij hoopten. Het compromis is verre van volmaakt en de doeleinden zijn niet bindend maar slechts indicatief.

De doelstelling om over een periode van negen jaar 1 procent energieverbruik per jaar te besparen blijft ver achter bij het erkende besparingspotentieel, dat boven de 30 procent ligt. De overheidssector krijgt geen strengere eisen opgelegd, zoals het Parlement had gevraagd. De vervoerssector wordt slechts marginaal getroffen door de richtlijn.

Het besluit om onze handtekening te zetten onder het compromis vloeit echter voort uit meer algemene overwegingen. De richtlijn kan zorgen voor prikkels die leiden tot een onmiddellijke daling van de vraag naar energie. Ook bevat de tekst nu een bepaling over de noodzaak de energierekeningen doorzichtiger te maken om de gebruikers spaarzaam te leren omgaan met energie.

De indicaties in het actieplan voor energie-efficiëntie kunnen een prikkel zijn voor de lidstaten om zuinig met energie om te gaan, met name als het model voor de herziening kan instaan voor een effectieve controle van de resultaten bij besparingsystemen die uitgaan van een *bottom-up*-systeem.

Laten we hopen dat de richtlijn een bijdrage levert aan de totstandkoming van een echte markt voor energiediensten, die via doelgerichte prikkels een waarborg vormt voor gelijke kansen en goede diensten.

Een vastberaden politieke keuze voor technologieën die de energie-efficiëntie vergroten, is essentieel om de innovatie en het concurrentievermogen van Europa weer een stimulans te geven. Zo kan energie-efficiëntie een doeltreffend instrument worden voor het realiseren van de Lissabonstrategie. Het is een manier om te investeren in nieuwe arbeidsplaatsen in plaats van geld te blijven geven aan de grote oliemaatschappijen.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om de rapporteur, geachte collega Rothe, en alle schaduwrapporteurs te danken voor dit succes.

Herbert Reul (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik vind het fantastisch dat het is gelukt een compromis te vinden dat een verbetering is ten opzichte van de uitgangssituatie. Het klopt dat energie-efficiëntie een belangrijk instrument is bij het oplossen van het energieprobleem in Europa, maar ze is niet het enige middel. We moeten proberen de juiste methoden te vinden en dat is nu in het compromis van de eerste naar de tweede lezing heel goed gelukt. Daarvoor wil ik mevrouw Rothe hartelijk danken.

We zijn erin geslaagd de zaken realistischer te bekijken, verschillen serieus te nemen en niet iedereen dezelfde doelstellingen op te leggen. Het is heel belangrijk dat we de verschillen in de lidstaten, de mogelijkheden en verschillen op de diverse terreinen, gebieden en markten serieus nemen. Daarom ben ik erg blij dat gekozen is voor het systeem van benchmarks en dat de Commissie opdracht heeft gekregen dat systeem verder te ontwikkelen, zodat met de verschillen in motivatie rekening kan worden gehouden.

We hebben prikkels nodig om transparantie te bewerkstelligen, er is behoefte aan minder bureaucratie, aangezien op veel terreinen al gegevens beschikbaar zijn, we hebben marktgerichte concepten nodig. De aanbieders van energie-efficiënte apparatuur hebben dan immers een verkoopargument en ze hebben er zelf belang bij dat de markten voor energie-efficiëntie in de afzonderlijke lidstaten niet verder uit elkaar drijven, maar uniformer worden. Ze zouden dan ook beschikken over een instrument dat eenvoudig te hanteren is, omdat men de verkoopcijfers van iedere deelmarkt kan vergelijken met de verkoopcijfers van het jaar ervoor.

Energie-efficiëntie biedt ons een enorme kans naar een doel toe te werken waarover we het in principe eens zijn. We kunnen proberen dit proces op een andere manier en misschien ook sneller te bevorderen door het eigenbelang van de betrokkenen als uitgangspunt te nemen en niet alles over één kam te scheren, maar verschillende zaken ook verschillend te benaderen. Ik hoop dat we zo uiteindelijk meer effect kunnen sorteren dan misschien bij centralistische maatstaven het geval zou zijn.

Edit Herczog (PSE). – (HU) Om te beginnen wil ik de rapporteur bedanken voor het uitstekende werk dat zij heeft verricht. Het is geen sinecure om zo'n vijftig compromisamendementen af te handelen met de Raad en de vijf fracties van het Parlement. Gelet op de uitermate positieve, toekomstgerichte resultaten wil ik u erop attenderen dat dit ontwerp slechts een eerste stap is op weg naar een betere energie-efficiëntie bij het eindgebruik. Dat is een punt dat wij goed voor ogen moeten houden bij de behandeling van de financiële aspecten die aan de uitvoering verbonden zijn. Hongarije telt 800 000 prefabflats waar verwarming 54 procent van de lopende huishoudkosten vertegenwoordigt. Als wij de energie-efficiëntie willen verbeteren, moet elk van deze woningen gemoderniseerd worden. Dat komt neer op meer dan 40 000 euro per flat, met een terugverdientijd van 25 jaar. Gezien de geringe financieringscapaciteit van de bevolking en de lokale autoriteiten heeft de Hongaarse staat een grootschalig langetermijnproject op gang gebracht voor de renovatie van prefabflats. In wezen betekent dit dat de staat het renovatiebedrag voorschiet aan de consumenten en dat deze de som terugbetalen uit hun energiebesparingen. In 2004 is voor dit project 15 miljoen euro uitgetrokken en in 2005 32 miljoen. Het is dan ook bijzonder belangrijk dat wij bij de opstelling van de EU-begroting voor 2007-2013 rekening houden met het feit dat alleen al in Hongarije meer dan een half miljoen huishoudens met doorgaans bescheiden inkomens financiële steun van de Europese Unie nodig hebben om de verregaande doelstellingen voor energie-efficiëntie te verwezenlijken die in deze ontwerp tekst worden vastgesteld. Ik dank u ook namens hen voor uw aandacht.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) De klimaatsverandering vormt zowel voor de wereldbevolking als voor het milieu een bedreiging. Tegelijkertijd is Europa steeds afhankelijker van ingevoerde fossiele brandstoffen, wat een aanzienlijke invloed uitoefent op zijn zekerheid op het vlak van energie. Daarom staat de Europese Unie op dat gebied voor twee belangrijke uitdagingen: hoe kan ze haar importafhankelijkheid verminderen en hoe kan ze de uitstoot van broeikasgassen in het kader van het Kyoto-protocol en na de afloop ervan verminderen? In beide gevallen kunnen we gebruik maken van de tot nog toe onbenutte mogelijkheid van energie-efficiëntie.

Bij het opstellen van de richtlijn over energie-efficiëntie bij het eindgebruik hebben we de keuze tussen twee benaderingen. Bij de eerste aanpak kiezen we ambitieuzere indicatieve doelstellingen, bij de tweede minder ambitieuze, maar reëel haalbare en bindende doelstellingen. Ik ben van mening dat het huidige voorstel een combinatie is van die twee benaderingen met zowel indicatieve als heel reële doelstellingen.

Ik zou deze echter graag wat ambitieuzer opvatten: het lijkt me zinvol om bindende doelstellingen op te stellen. Bovendien denk ik dat hogere doelstellingen in de openbare sector een voorbeeldfunctie kunnen vervullen voor de privé-sector.

Ik ben er me echter van bewust dat de huidige Europese realiteit een enigszins bittere nasmaak heeft, namelijk dat we niet tot afspraken kunnen komen en dat we geen steun voor ons werk krijgen. Daarom moeten we des te behoedzamer handelen en de doelstellingen zó opstellen dat we ze ook kunnen uitvoeren. Enkel op die manier kan de richtlijn de lidstaten en de bevolking ertoe aanzetten de noodzakelijke maatregelen te nemen. We moeten het vertrouwen bij de mensen in het nut van het Europese rechtssysteem aanwakkeren, en tevens moeten we door de richtlijn het aanzien van de Europese Unie verbeteren.

Het voorstel om de lidstaten drie actieplannen ter bevordering van de energie-efficiëntie te laten uitwerken, waarbij de verwezenlijking van de doelstellingen nauwkeurig gecontroleerd wordt, vereist meer werk en administratie. Toch is dat de enige verantwoorde en ernstige aanpak die tot de vereiste resultaten leidt.

Mijnheer de commissaris, ik ben het eens met wat u als belangrijkste doelstelling in dit mandaat vooropgesteld heeft en steun dan ook de richtlijn betreffende energie-efficiëntie bij het eindgebruik. Net die richtlijn is een uitstekend voorbeeld van de meerwaarde die gemeenschappelijke Europese acties kunnen leveren en die verder gaat dan een loutere financiële bijdrage. Om de gestelde doelstellingen te bereiken, zijn een overzichtelijke werking, een voortdurende informatie-uitwisseling en het uitwerken van goede praktijken op dat vlak van het allergrootste belang in heel Europa.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. (EN) Mijnheer de Voorzitter, de laatste maanden hebben energievraagstukken het nieuws beheerst. We hebben kennis genomen van de discussie over de Noord-Europese gaspijpleiding. Er is bericht over de overeenkomst tussen Oekraïne en Rusland over de

doorvoer en levering van gas. Ten noorden van Londen is een enorme brand uitgebroken in een olie-opslagplaats. Dergelijke gebeurtenissen halen meestal de krantenkoppen. Energie-efficiëntie heeft inmiddels wel belangstelling gewekt, maar we vinden dit onderwerp vooralsnog niet terug op de voorpagina's.

Er zijn echter indirecte aanwijzingen dat het beleid van het Europees Parlement en de lidstaten vruchten begint af te werpen. Ik zal twee voorbeelden noemen die optimisme wekken. Ten eerste heeft China zich toegelegd op doelstellingen: het streven is dat zijn energie-intensiteit in 2010 met 20 procent is teruggebracht. Dat is een enorme uitdaging, die wordt aangegaan met een aanpak die berust op doelstellingen. Het is een ambitieus streven, dat zelfs nog ambitieuzer zou kunnen.

Ten tweede vind ik de reactie bemoedigend die de landen van de OPEC hebben geuit over de prognoses voor de olieprijs in de nabije toekomst. Ze voorspellen een sterke groei van het verbruik in de Verenigde Staten en China. Europa hebben ze niet genoemd. Vanuit hun optiek presteert Europa dus tamelijk goed. Dat is echter geen reden om achterover te leunen. Deze richtlijn is hard nodig.

Ik zal nu reageren op een aantal opmerkingen die zijn gemaakt. Ik ben beide afgevaardigden van de nieuwe lidstaten, de heer Herczog en de heer Jordan Cizelj, heel dankbaar voor hun bijdragen, want de grootste problemen in de Raad waren juist afkomstig van de nieuwe lidstaten. Paradoxaal genoeg werd de richtlijn door de nieuwe lidstaten misschien wel als een obstakel gezien voor groei, maar feitelijk is het tegendeel het geval: zij biedt juist kansen op groei. Ik zal er bij de lidstaten op blijven hameren dat het niet nodig is veel energie per hoofd van de bevolking te gebruiken en dat ze zelfs nu voordelen kunnen binnenhalen.

Ik ben het eens met de heer Reul dat dit een uitgelezen kans is die we moeten aangrijpen. Ik ben het met de heer Guidoni eens dat we in de sector luchtvervoer misschien wel wat ambitieuzer zouden kunnen zijn. Deze richtlijn biedt echter de mogelijkheid om ook in die sector werk te maken van energie-efficiëntie.

Naar mijn mening zal het voor de richtlijn genoemde voorbeeld van Denemarken worden gevolgd door alle andere lidstaten, omdat daarbij geen sprake van wantrouwen zal zijn. Ik denk dat de industrie zal ontdekken dat de winsten niet zullen dalen door de invoering van maatregelen voor energie-efficiëntie, en misschien wel zullen stijgen doordat ook in die sector zich nieuwe kansen op groei zullen voordoen.

De bepalingen inzake facturering en meters zijn belangrijk omdat transparantie een wezenlijk verschil zal uitmaken voor de consument. We moeten niet alleen de benadering van de leverancier wijzigen, maar ook die van de afnemer. Dat kan gebeuren als er heldere, transparante en correcte informatie wordt verschaft. Pas dan zal de consument tot veranderingen worden aangezet. De richtlijn houdt voorts rekening met de uitgangssituatie inzake energie-efficiëntie. We zullen de landen die eerder begonnen zijn, niet straffen. Ze kunnen de richtlijn aanwenden om hun doelen te bereiken. Tegelijkertijd denk ik dat door de ontwikkeling van nieuwe technologieën zelfs voor de landen met de grootste voorsprong enorme kansen liggen op energiebesparingen en energie-efficiëntie. Merkwaardig genoeg heeft Denemarken zich een voorstander betoond van bindende doelstellingen, terwijl we van dit land veel meer weerstand hadden verwacht. De landen die het meest hebben gedaan ten aanzien van het eindverbruik hebben verklaard dat ze geen bepaalde problemen hadden met bindende doelstellingen. Zo leer je in de praktijk nog eens wat.

Ik acht de markt voor energiediensten buitengewoon belangrijk. Deze markt biedt niet alleen kansen voor energie-efficiëntie, maar ook voor werkgelegenheid en groei in de Unie.

Met deze aanbeveling tot wijziging van de tekst van het gemeenschappelijke standpunt zijn we het punt dicht genaderd waarop we het wetgevingsproces betreffende het voorstel voor energie-efficiëntie bij het eindgebruik en energiediensten kunnen afronden. Tot mijn voldoening kan ik bevestigen dat de Commissie het resultaat van het compromis tussen het Parlement en de Raad kan aanvaarden.

Ik wil het Parlement thans uitnodigen zijn steun te verlenen aan het compromispakket, dat voorziet in belangrijke veranderingen die de rapporteur in samenwerking met de schaduwrapporteurs heeft verwezenlijkt gedurende een lang en moeilijk traject. Hoewel: gezien de uitdaging waarvoor het Parlement en de Raad zich gesteld zagen, was het traject toch ook weer niet zó lang. Wel is het compromis met moeite tot stand gekomen. Al met al hebben de onderhandelingen hun vruchten afgeworpen. Naar mijn mening is het voorstel zoals het thans voor ons ligt misschien zelfs beter dan het aanvankelijke voorstel.

Ik wil de rapporteurs nogmaals bedanken voor hun werk. De bal ligt nu bij de Commissie en de lidstaten.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt dinsdag plaats.

18. Geconsolideerde gemeenschappelijke belastinggrondslag voor de vennootschapsbelasting

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0386/2005) van Pier Luigi Bersani, namens de Commissie economische en monetaire zaken, over het belastingstelsel voor ondernemingen in de Europese Unie: een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting [2005/2120(INI)].

Pier Luigi Bersani (PSE), rapporteur. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, over dit verslag hebben we in de commissie een zeer belangrijk en positief debat gevoerd. Om te beginnen wil ik alle collega's daarvoor danken.

De redenen voor de invoering van een geconsolideerde gemeenschappelijke belastinggrondslag voor ondernemingen die in de Unie opereren hebben te maken met het wegnemen van de hindernissen voor de voltooiing van de interne markt en zijn geïnspireerd door de Lissabonstrategie.

Het gaat met name om twee redenen. De eerste reden is de noodzaak de beheers- en administratiekosten van bedrijven te vereenvoudigen en te verminderen. Het bedrijfsleven wordt op dit moment geconfronteerd met 25 verschillende belastinggrondslagen. Dankzij dit voorstel zal het bedrijfsleven in de toekomst gemakkelijker kunnen voldoen aan zijn fiscale verplichtingen en aangemoedigd worden te investeren en te opereren in Europees verband in plaats van louter in nationaal verband.

De tweede reden heeft te maken met transparantie. Het gelijktrekken van de belastinggrondslagen zal immers mogelijk opportunistisch gedrag moeilijker maken, daar een gemeenschappelijke belastinggrondslag eindelijk de verschillende niveaus van belastingheffing volledig duidelijk en vergelijkbaar maakt. Tegelijkertijd zal de gemeenschappelijke grondslag op generlei wijze afbreuk doen aan de bevoegdheid van de lidstaten om het niveau van de belastingheffing te bepalen.

De deskundigen en de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven die wij hebben geraadpleegd bij het opstellen van de richtlijn, hebben de geldigheid van deze motieven volledig bevestigd. Tegelijkertijd is een zeer grote meerderheid van de commissie door deze motieven overtuigd.

Politiek en technisch gezien gaat het evenwel om een zeer lastige operatie. De politieke problemen hebben te maken met het feit dat een bepaald aantal landen – hoewel beperkt in vergelijking met een aantal jaren geleden – moeilijkheden maakt en bezwaren opwerpt tegen het behandelen van fiscale onderwerpen, ofschoon het hier niet om belastingschijven gaat. De belangrijkste technische problemen betreffen het vaststellen van een bestand met homogene indicatoren om over te kunnen gaan naar een gemeenschappelijke belastinggrondslag.

De Commissie werkt hier al lange tijd aan en heeft technische werkgroepen ingesteld. Met dit verslag willen wij onze waardering tonen voor het door de Commissie verrichte werk. Tegelijkertijd wensen wij de Commissie aan te moedigen en aan te sporen op deze weg voort te gaan, waarbij we tevens een aantal suggesties aan de hand doen. Onze commissie heeft zich ingezet voor een krachtige uitspraak van het Parlement over dit thema, die op brede steun zou kunnen rekenen. Ik hoop dat dit mogelijk is, hoewel de fracties daarvoor natuurlijk wel een aantal dingen moeten laten schieten en de nodige discipline moeten tonen.

Belastingkwesties zijn een taaie materie. Het is geen geheim dat de standpunten van de verschillende fracties en lidstaten ver uit elkaar liggen. Daarom hebben we in de commissie aan mogelijke compromissen gewerkt die de aandacht concentreren op het eigenlijke thema – de geconsolideerde gemeenschappelijke belastinggrondslag – zonder ons te begeven op het bredere terrein van de belastingconcurrentie of de belastingconvergentie. Dat terrein blijft nog een open kwestie en wij hebben het in het kader van dit verslag niet behandeld. Deze aanpak heeft het ons mogelijk gemaakt er een concreet verslag van te maken en enkele nuttige en nauw omschreven suggesties aan de hand te doen.

In het verslag wordt gevraagd om een verordening op te stellen, en er wordt aangegeven wat daarvan de inhoud zou moeten zijn. Bovendien wordt in het verslag de mogelijkheid genoemd dat men gebruik maakt van de versterkte samenwerking, mocht het onmogelijk blijken unanimititeit te bereiken. Het verslag bevat het voorstel de gemeenschappelijke grondslag geleidelijk in te voeren. In eerste instantie dient de gemeenschappelijke grondslag facultatief te zijn, terwijl er op middellange termijn een evaluatie moet komen om na te gaan of het raadzaam is over te gaan tot het verplicht invoeren van de gemeenschappelijke grondslag.

Ons voorstel is dus duidelijk beperkt, maar het is wel belangrijk en ik hoop dat het de steun krijgt van een brede meerderheid van het Parlement. Hoewel ik in de amendementen die later zijn ingediend soms ook

mijn eigen persoonlijke mening terugvind, vind ik het absoluut noodzakelijk dat bij het debat en de stemming hier in de plenaire vergadering de strekking van het verslag ongewijzigd blijft. Ik acht dit in de commissie bereikte evenwicht waardevol voor het welslagen van het initiatief.

László Kovács, lid van de Commissie. (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben verheugd dat ik een bijdrage kan leveren aan dit debat over de vennootschapsbelasting. Ik heb met grote belangstelling het verslag gelezen van de Commissie economische en monetaire zaken en ik heb een buitengewoon interessante hoorzitting bijgewoond die deze commissie over dit onderwerp had belegd.

Ik heb met grote voldoening kennis genomen van de steun die blijkt uit het ontwerpverslag voor het huidige beleid van de Commissie inzake de vennootschapsbelasting. Ik wil rapporteur Bersani feliciteren met dit gedegen stuk werk. Het ontwerpverslag geeft een uitstekende samenvatting van de huidige situatie met betrekking tot de vennootschapsbelasting in de interne markt en bevat conclusies die in hoge mate overeenkomen met die van de Commissie.

Het voornaamste doel van een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting is de resterende fiscale belemmeringen weg te nemen die een goed functioneren van de interne markt beletten. Deze belemmeringen zijn door de Commissie behandeld in haar document uit 2001 inzake vennootschapsbelasting, in vervolg waarop de Commissie zich uitsprak voor de invoering op lange termijn van een alomvattende oplossing: een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting.

Gedurende de herziening van de strategie van Lissabon kon dit project rekenen op extra steun. We hebben een doelmatig fiscaal beleid nodig om de doelstellingen van Lissabon – groei, banen, concurrentie en investeringen – te verwezenlijken en om te bevorderen dat de bureaucratie en de kosten worden verminderd. Naar mijn mening zal de gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting in verregaande mate de instrumenten verschaffen die de EU nodig heeft om vooruitgang te boeken.

In oktober heeft de Commissie goedkeuring gehecht aan een mededeling waarin de grondslag is neergelegd op basis waarvan het fiscaal en douanebeleid een bijdrage zou kunnen leveren aan de strategie van Lissabon. Een maatregel in dit verband is de indiening in 2008 van een communautaire normatieve handeling voor de gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting. Ik ben me ervan bewust dat wij in dit verband een ambitieus tijdschema hanteren, maar ik begrijp dat u zelfs een nog ambitieuzer tijdschema voor ogen had door 2007 voor te stellen.

Ik ben verheugd dat het verslag van de heer Bersani zoveel bijval bevat voor sommige van de meer ingrijpende onderdelen van de gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting, zoals consolidatie en de verdeling van de geconsolideerde heffingsgrondslag onder de lidstaten. Ook ben ik blij met de steun in het verslag aan het standpunt van de Commissie dat de nieuwe heffingsgrondslag facultatief dient te zijn voor bedrijven, en dat de rapporteur zich heeft onthouden van gesleutel aan de belastingtarieven. Ons huidige werk is gericht op de heffingsgrondslag en niet op het belastingtarief.

Zoals u weet zijn niet alle lidstaten ingenomen met de gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting. Wij streven er nochtans naar een voorstel in te dienen voor alle 25 lidstaten. Met uw verslag heeft de Commissie een belangrijk extra instrument in handen waarmee wij in toekomstige debatten over dit onderwerp de tegenstanders van ons standpunt hopen te overtuigen.

VOORZITTER: JACEK EMIL SARYUSZ-WOLSKI

Ondervoorzitter

Christoph Konrad, namens de PPE-DE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte dames en heren, allereerst dank ik de heer Bersani voor de samenwerking bij het opstellen van het verslag. Er is inderdaad een compromis tot stand gekomen. Ik wil dat benadrukken, omdat er natuurlijk ook binnen onze fractie andere meningen leven. Mijnheer de commissaris, niet alleen bij de lidstaten bestaat er weerstand tegen dit beleid op Europees niveau, maar ook in de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten.

Dat geldt zowel voor de gemeenschappelijke belastinggrondslag voor ondernemingen als voor de gemeenschappelijke vennootschapsbelasting in Europa, een onderwerp dat in de discussie altijd weer meespeelt.

Welke specifieke problemen zie ik als schaduwrapporteur van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten? Wie over een belastinggrondslag begint, heeft het vrijwel zeker binnen de kortste keren over de hoogte van de belastingtarieven in de lidstaten. Dat willen wij niet. Wie de belastinggrondslag wil harmoniseren, moet beseffen dat hij daarvoor op ernstige wijze inbreuk moet maken op de bevoegdheden van het nationaal fiscaal beleid. Ook dat wijzen wij van de hand. Wanneer men een belastinggrondslag voor Europese ondernemingen wil invoeren, moet men bedenken dat er ook nu al ondernemingen zijn, bijvoorbeeld de ondernemingen van de Duitse beursindex, die volgens internationale boekhoudnormen werken. Dat moeten we accepteren. Commissaris, wie op Europees niveau een fiscaal beleid wil voeren, moet zich verder realiseren dat de competentie op het gebied van fiscaal beleid volgens het EG-Verdrag zeer beperkt is. Ook dat is iets wat men in het achterhoofd moet houden.

Kijken we ten slotte naar het arrest dat het Hof van Justitie morgen zal wijzen in de zaak Marks & Spencer, dan is het toch overduidelijk dat de invloed van Brussel door de jurisprudentie van het Hof van Justitie in Luxemburg alsnog groter wordt. Ook daarover gaat dit debat. We zijn beslist op de verkeerde weg wanneer de rechtsgemeenschap van de Europese Unie zich zou ontwikkelen tot een gemeenschap die is gebaseerd op rechtensrecht. Ik zou dat in ieder geval onaanvaardbaar vinden.

Antolín Sánchez Presedo, *namens de PSE-Fractie*. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, commissaris Kovács, de belastingregeling voor ondernemingen in de Unie is van invloed op het functioneren van de Europese markt, op het concurrentievermogen van de Europese ondernemingen en op de fiscale verhoudingen tussen de lidstaten onderling. Deze regeling is van vitaal belang voor het lanceren van de Lissabon-strategie en voor het verwezenlijken van de betreffende groei- en werkgelegenheidsdoelstellingen.

Het gebruik van vijftienvier verschillende belastingen voor vennootschappen werkt belemmerend bij grensoverschrijdende activiteiten, vermindert de doelmatigheid van ondernemingen door kostenverhoging, en stelt de lidstaten voor vele belastingproblemen, zoals het ook de strijd tegen fraude en belastingontduiking, en de aanpak van dubbele belasting en groepsverbanden met aanwezigheid van verschillende lidstaten bemoeilijkt.

Het uiteenlopende karakter van de bestaande regelingen staat de economische coördinatie van de staten op dit gebied in de weg, het zet bedrijven aan profijt te zoeken in praktijken van belastingoptimalisering, die de gelijkwaardige concurrentievoorwaarden voor ondernemers kunnen aantasten, en het leidt tot juridische onzekerheid waardoor een gang naar de rechter steeds vaker noodzakelijk wordt.

Ik zou de rapporteur, de heer Bersani, willen gelukwensen omdat hij geprobeerd heeft om al deze aspecten op zorgvuldige en evenwichtige wijze in zijn verslag op te nemen, waarmee hij een belangrijke consensus heeft bereikt in de Commissie economische en monetaire zaken. Een juridisch kader dat een gemeenschappelijke geconsolideerde belastinggrondslag vastlegt voor de vennootschapsbelasting van communautair opererende ondernemingen is een onmisbaar instrument om de gegeven problemen aan te pakken. Dit kader zal de transparantie verschaffen die nodig is om homogene vergelijkingen tussen de staten te kunnen trekken en hun samenwerking op belastinggebied te stimuleren overeenkomstig de geïntegreerde richtsnoeren die zijn overeengekomen om de Lissabon-strategie een nieuwe start te geven.

Het verslag is ambitieus. Het wil de eerste belastingharmonisatie op het terrein van de directe belastingen doorvoeren, het roept de Commissie op om voor 2007 met een wetgevingsvoorstel te komen, en het tracht korte metten te maken met de schadelijke starheid in de regelgeving op dit gebied. Dat het gelukt is om een gemeenschappelijke belastinggrondslag vast te stellen, is op zich al bijzonder waardevol, onafhankelijk van het feit dat dit een absolute voorwaarde voor verdere vorderingen is.

Om al deze redenen ondersteunen wij dit verslag met volle overtuiging, en een brede steun is in onze ogen een bijzonder positief teken zodat er geen twijfels bestaan over de wens van het Parlement om verdere vooruitgang te boeken op dit gebied van deze historische mijlpaal.

Margarita Starkevičiūtė, *namens de ALDE-Fractie*. – (LT) De laatste tijd besteden wij steeds meer aandacht aan het belastingbeleid ofschoon dat eigenlijk veeleer een nationale beleidskwestie is. Helaas blijven deze debatten beperkt tot de studie van individuele heffingen en hebben zij geen betrekking op de beoordeling van het totaaleffect van elke belasting op de economie. Doel van de winstbelasting is om het aanbod of, zoals zo vaak wordt gesteld, het ondernemerschap te bevorderen. Deze kenmerken verschillen van land tot land en zijn afhankelijk van een reeks factoren zoals tradities, onderwijs en historische ervaring. Daarom spreekt het vanzelf dat er uiteenlopende inspanningsniveaus nodig zijn om het ondernemerschap in de verschillende landen te stimuleren, hetgeen op zijn beurt vereist dat er verschillende winstbelastingtarieven worden gehanteerd.

Mijn fractie zal dan ook geen steun verlenen voor de amendementen waarin op de een of andere manier wordt aangedrongen op harmonisatie van de winstbelastingtarieven. Wij onderschrijven echter wel de voorstellen die de heer Bersani in zijn verslag formuleert om een gemeenschappelijke formule voor de berekening van de belastinggrondslag en een gemeenschappelijke tenuitvoerleggingsprocedure te ontwikkelen. Wij zijn van oordeel dat aan de invoering van een gemeenschappelijke heffingsgrondslag twee essentiële voordelen verbonden zijn: ten eerste zullen wij de voordelen van de interne markt beter kunnen benutten en ten tweede zullen zakenlieden de kans krijgen om hun talenten niet alleen in hun eigen land te ontplooiën maar in de hele Europese Unie. Bovendien zal een dergelijk initiatief bijdragen aan de totstandkoming van een ondernemerscultuur en zal het ons in de gelegenheid stellen om beter in te spelen op de uitdagingen van de globalisering. Waar zit dan het probleem? Ik onderscheid twee zorgpunten waarop wij ons in onze wetgevingsactiviteiten wellicht verder zullen moeten bezinnen. Ten eerste moeten wij een formule vinden om oneerlijke concurrentie te voorkomen. Immers, kleine ondernemingen passen de hogere belastinggrondslag van hun land van herkomst toe, terwijl grotere bedrijven die in tal van landen actief zijn, de keuze hebben uit verschillende heffingsgrondslagen en de voordeligste optie kiezen. Ten tweede moeten wij nagaan hoe inkomsten uit de winstbelasting verdeeld moeten worden tussen de afzonderlijke landen indien een bedrijf in verschillende landen actief is en de winstbelasting op uniforme wijze berekend wordt.

Sahra Wagenknecht, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het wordt tijd dat ook de Europese harmonisatie van de vennootschapsbelasting op de agenda wordt gezet. Het feit dat er in de EU 25 verschillende belastingstelsels naast elkaar bestaan, die niet alleen hemelsbreed van elkaar verschillen waar het gaat om de belastingtarieven, maar ook in de wijze waarop de winst wordt berekend, heeft er in de afgelopen tien tot vijftien jaar vooral in geresulteerd dat het aandeel van de vennootschapsbelasting in de financiering van overheidsbegrotingen daalt. De belastingen komen voor een steeds groter deel ten laste van de werknemer in loondienst met een modaal inkomen of ten laste van de consument, wat vanuit sociaal en conjunctureel oogpunt de allerslechtste oplossing is. Met name grote multinationale ondernemingen beschikken hierdoor over vele mogelijkheden om de door hen verschuldigde belasting te minimaliseren. Interne verrekening en verrekening van verliezen zijn slechts twee instrumenten die veel worden gebruikt om de winsten precies daar in de boeken bij te schrijven, waar de fiscus het meest terughoudend is.

Behalve dat op deze wijze belasting wordt ontweken, heeft het bestaan van verschillende belastingstelsels ook een wedloop veroorzaakt in het verlagen van de belastingtarieven zelf. Het tarief voor de vennootschapsbelasting is in de oude EU sinds het eind van de jaren tachtig gemiddeld met 15 procent gedaald. Dat het daarbij beslist niet alleen maar om een nominale daling gaat, blijkt bijvoorbeeld uit een langlopend onderzoek van de universiteit van Mannheim. Volgens dit onderzoek is de effectieve belastingquote van de vijftig grootste Europese concerns afgenomen van 36 procent in 1988 tot nog maar 31 procent in 2000. Op deze wijze worden miljarden aan overheidsinkomsten weggegeven en verspilld. Overigens is het bizar dat de Europese lijst van landen waar belastingontwijking plaatsvindt – met name waar het gaat om de vennootschapsbelasting – niet wordt aangevoerd door Oost-Europa of Ierland, maar door een land met zogenaamd hoge belastingen, namelijk de Bondsrepubliek Duitsland. Door de belastinghervorming die er door de toenmalige regering-Schröder juist met een beroep op de belastingconcurrentie in Europa werd doorgedrukt, zijn de inkomsten uit de vennootschapsbelasting volledig weggevallen. Alleen een EU-brede belastingharmonisatie kan een halt toeroepen aan de waanzin dat concerns met enorme winsten zich steeds meer aan de financiering van gemeenschapsvoorzieningen onttrekken, waardoor mensen met een modaal of minimuminkomen – en via verbruiksbelastingen zelfs gepensioneerden en werklozen – uiteindelijk voor de verliezen moeten opdraaien.

Een harmonisatie van de belastinggrondslag vind ik echter niet voldoende. Waar we dringend behoefte aan hebben, is een voor heel Europa geldend minimumtarief voor ondernemingswinsten van minstens 40 procent op een brede belastinggrondslag. Alleen op die manier kan aan de alomtegenwoordige belastingontwijking paal en perk worden gesteld.

John Whittaker, *namens de IND/DEM-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, een van de principes van een goede belastingheffing is zekerheid met betrekking tot de beoordelingsgrondslagen en het belastingtarief. Het enige dat zeker is met de voorstellen voor de harmonisering van de belastinggrondslag voor ondernemingen, is dat ze onzekerheid zullen zaaien.

Mochten de onderhandelingen bijvoorbeeld het patroon volgen van die voor het statuut van de Europese vennootschap, dan zal het nog decennia duren voordat de zaken geregeld zijn. Voortdurend gesleutel aan de belastingtarieven en -voorschriften en het vooruitzicht op wijzigingen in de toekomst zijn slecht voor de bedrijvigheid. In dit verslag, zoals in eerdere verslagen van de Commissie over dit onderwerp, wordt kritiekloos

gewerkt aan de voltooiing van de interne markt als ware het een heilig doel, waarbij zoiets ongrijpbaars als een "gelijk speelveld" als instrument wordt ingezet om dat doel te bereiken.

Als we de belastinggrondslag voor ondernemingen willen harmoniseren, waarom dan niet ook de belastingtarieven? Dat begrijp ik niet helemaal. Net als de heer Konrad heb ik het donkerbruine vermoeden dat uniforme tarieven in de toekomst op de agenda zullen prijken, hoezeer dat ook wordt ontkend. Een vereenvoudiging van de belastingtarieven in de lidstaten, met name de oudere, biedt vele voordelen, maar die moet uitsluitend een zaak van de lidstaten zelf zijn. Als de lidstaten vinden dat grensoverschrijdende samenwerking op fiscaal gebied nodig is, dan moeten ze daar zelf werk van maken. De Commissie en het Europees Hof van Justitie hebben zich daar niet mee te bemoeien.

Mijn advies is af te zien van al die regelingen. Het zal ertoe leiden dat de landen die het economisch goed doen en investeringen aantrekken de landen zijn met de laagste belastingtarieven en de eenvoudigste en minst bureaucratische beoordelings- en inningsmethoden. Als de belastingheffing bedrijfsvriendelijker moet worden gemaakt, zal dat gebeuren op initiatief van individuele lidstaten en door marktkrachten worden aangezwengeld. Ik vrees dat de geforceerde maatregelen van de Europese Unie niet de manier zijn om belastinghervormingen tot stand te brengen.

James Hugh Allister (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is voor mij klip en klaar dat het voorstel van de Commissie een regelrechte aanslag is op de exclusieve bevoegdheden van de lidstaten inzake belastingheffing. Een gemeenschappelijke heffingsgrondslag zou onherroepelijk leiden tot gemeenschappelijke belastingtarieven. Het is duidelijk dat Brussel met dit sluwe voorstel ernaar streeft de natiestaat opzij te schuiven als beslissende autoriteit inzake de vennootschapsbelasting.

De nationale controle over de vennootschapsbelasting is in veel landen een belangrijk wapen in de slag om het aantrekken van internationale investeringen. Zo heeft Estland, met zijn groei-economie, daar dankbaar gebruik van gemaakt, evenals de Republiek Ierland. Harmonisatie zou de lidstaten beroven van het recht hun belastingstelsels naar eigen behoefte in te richten en zou heel Europa opzadelen met nieuwe zinloze confectiemaatregelen die het nationaal initiatief in de kiem smoren. Economische groei, onafhankelijkheid en handelingsvrijheid floreren bij de gratie van meer en niet minder nationale flexibiliteit. Zo zou de vennootschapsbelasting in mijn district van Noord-Ierland radicaal gekortwiekt moeten worden om meer investeringen uit te lokken, zodat we ons kunnen bevrijden uit de verstikkende omarming van de publieke sector.

Alexander Radwan (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, we debatteren vandaag over een gemeenschappelijke belastinggrondslag. Dat is in principe een goede zaak, zeker wanneer we kijken naar het midden- en kleinbedrijf en met name wanneer we het leven voor deze bedrijven in een gemeenschappelijke interne markt eenvoudiger willen maken.

We kunnen niet altijd een strikt onderscheid maken tussen de belastinggrondslag enerzijds en de hoogte van de belastingen anderzijds, omdat de belastinggrondslag beslist gevolgen heeft voor de belastingssystematiek en de interne verrekeningen. Daarmee moet bij de verdere stappen van de Commissie rekening worden gehouden. We willen niet dat de verschillende belastingstelsels via een omweg toch nog in zekere zin worden geharmoniseerd. Daar heeft denk ik ook de Commissie zelf in de allereerste plaats belang bij, als ze met de lidstaten vooruitgang wil boeken.

Uiteindelijk wil ik namens mijn fractie echter heel duidelijk benadrukken dat wij voor belastingconcurrentie zijn. Stelt u zich eens voor dat wij de 25 Europese ministers van Financiën in een kamer zouden opsluiten en hen er pas weer uit zouden laten, als er witte rook opstijgt en ze het eens zijn geworden over een belastingharmonisatie! Op die manier zou Europa een regio met hoge belastingen worden. Dat willen we niet.

Ik wil nog één punt aansnijden: hoe komen we tot een gemeenschappelijke belastinggrondslag? Er wordt steeds weer naar voren gebracht dat we ons moeten richten naar de internationale boekhoudsystemen. Of deze systemen goed of slecht zijn en hoe ze worden toegepast, laat ik nu even buiten beschouwing. In ieder geval is het een proces waarop de politiek in Europa tot nu toe nauwelijks invloed heeft. Des te merkwaardiger is het wanneer politici zeggen dat men voor een gemeenschappelijke belastinggrondslag dat systeem als uitgangspunt moet nemen. Als we dat zouden doen – en ik waarschuw het Parlement, de Commissie en de Raad ervoor deze weg in te slaan – betekent dit de capitulatie van de politiek. Het betekent dat we op dit terrein essentiële bevoegdheden prijsgeven. Die weg moeten we niet bewandelen.

Mia De Vits (PSE). – Voorzitter, commissaris, ik vind het voorstel van de Commissie en het voorstel in het verslag-Bersani tot invoering van een gemeenschappelijke belastinggrondslag voor de ondernemingen een goed voorstel. Het leidt tot meer transparantie en dat is goed voor onze economie en voor de werkgelegenheid.

Maar of wij het nu graag hebben of niet, het dossier van Marks & Spencer waarop hier al gealludeerd is, zal zeer vlug leiden tot een concretisering van het debat over belastingharmonisatie. Ik wil de collega's daarom aandacht vragen voor de amendementen die ikzelf tezamen met een veertigtal collega's ingediend heb, niet om de belastingen te harmoniseren, maar wel om een minimumtarief in te voeren voor de vennootschapsbelasting. Een amendement dat concurrentie tussen de lidstaten op fiscaal gebied mogelijk maakt, maar dan een eerlijke concurrentie, ook voor de bedrijven. Een amendement dat ervoor zorgt dat er voldoende geld binnenkomt om ons sociaal model te financieren en dat mogelijk maakt dat de overheid nog voldoende middelen in kas heeft om bijvoorbeeld de infrastructuur voor de bedrijven te financieren.

Ik wil u in dit verband een citaat geven van de Hongaarse minister van Sociale Zaken, Kinga Göncz. Steeds lagere belastingen, zegt zij, passen niet in het Europese sociale model en brengen de financiering van de sociale bescherming in gevaar. Ondanks de voordelen op korte termijn is het mogelijk dat we straks onvoldoende middelen hebben om welvaart te garanderen en het sociale model te implementeren. Wij willen dit verhinderen. Wij hebben nu reeds een minimumtarief voor kapitaalopbrengsten, wij willen morgen een minimumtarief voor vennootschappen.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, om te beginnen zou ik willen duidelijk willen maken waar we het over hebben, want uit het betoog van commissaris McGreevy meende ik te moeten opmaken dat zijn ideeën niet overeenkomen met die van de heer Kovács, binnen de Commissie zelf, en natuurlijk komen ze niet overeen met die van dit Parlement, zelfs niet over het onderwerp van de discussie.

Waar we het nu over hebben, is de vaststelling van een aantal communautaire regels voor het bepalen van de belastinggrondslag. We hebben het niet over harmoniseren of het op een lijn proberen te krijgen van de belastingtarieven, wat zaak van de lidstaten blijft.

Nu dit duidelijk is, rijst de vraag: waarom ben je vóór het consolideren van de belastinggrondslag en waarom juich je het verslag van de heer Bersani toe? In de eerste plaats omdat ik geloof in een Europese markt die echt functioneert. Wil een markt functioneren, dan kunnen de ondernemingen die op de hele markt actief zijn, de multinationale ondernemingen, niet aan vijftientig verschillende regels onderworpen zijn als ze bijvoorbeeld moeten weten of inkomsten zijn vrijgesteld of kosten aftrekbaar zijn.

In de tweede plaats ben ik voor dit verslag omdat ik vóór de Europese burger ben. En de Europese burger die zijn spaargeld wil investeren in een bedrijf zal de winsten van bedrijven beter kunnen beoordelen als die allemaal met dezelfde regels gedefinieerd worden.

In de derde plaats juich ik dit verslag toe omdat ik niet van belastingfraude houd, en door het consolideren van de belastinggrondslag zullen we een einde kunnen maken aan de overdrachtskosten en aan het lokaliseren van operaties van bedrijven in landen die toegeeflijker zijn wanneer onkosten niet mogen worden vrijgesteld of een transactie niet mag worden afgetrokken.

Ten slotte – want als je hier zegt dat je voorstander bent van fiscale concurrentie tussen de lidstaten, dan zal de concurrentie zuiverder zijn, transparanter, meer onverhuld zoezegd, als de verschillende lidstaten verschillende tarieven toepassen – de tarieven die zij willen – op homogene situaties. Want dat zou de enige manier zijn om het te berekenen.

Dan om af te sluiten nog een waarschuwing, mijnheer de Voorzitter: als wij het niet doen, zoals in het geval van de code voor goed gedrag, dan zal het Hof van Justitie het doen, tot schande van dit Parlement.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, ik hoop dat het Parlement, als het over het uitstekende verslag van onze collega, de heer Bersani, stemt, u in belangrijke mate steun zal geven voor de discussie die u nog te wachten staat, of dat nu in de Raad of binnen het college van commissarissen zelf is. Ik ben mij ervan bewust hoeveel vooruitgang er reeds is geboekt sinds dit onderwerp op tafel ligt, en ik weet dat u procedures voor het aangaan van nauwere samenwerking overweegt. Laten we hopen dat het zo ver niet hoeft te komen. De manier waarop u dit onderwerp aanpakt en uw wil om echt vooruitgang te boeken, zijn voor ons echter beslist positieve signalen.

Mijn tweede opmerking is dat belastingheffing van invloed kan zijn op de interne markt, en al diegenen die ons er hier voortdurend op wijzen dat wij de interne markt beter moeten laten functioneren, zouden zich

erom moeten bekommeren dat een bovenmatige belastingconcurrentie de werking van de interne markt wezenlijk kan beïnvloeden, met name wat de gevolgen voor grensoverschrijdende activiteiten betreft.

In zekere zin staan wij met dit verslag voor een paradox: ik hoop dat wij overeenstemming kunnen bereiken over het verslag-Bersani, maar het bevat niettemin een aantal tegengestelde gezichtspunten. Of u nu voor belastingconcurrentie of voor harmonisering van de belastingtarieven bent, wij hebben deze harmonisering van de belastinggrondslagen nodig.

Laten wij daarom samen deze eerste stap zetten, in de wetenschap – zoals we tijdens de hoorzittingen van deskundigen zagen – dat er nog veel moet gebeuren op het gebied van belastingtarieven en dat discussiëren over marges een zekere concurrentie niet helemaal uitsluit. Het betekent alleen maar dat wij gezonde en uitvoerbare voorwaarden voor de interne markt creëren, in overeenstemming met de doelstellingen van de Lissabon-strategie.

John Purvis (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik sta in grote lijnen achter het verslag van de heer Bersani. Hij heeft zich zeer bereidwillig getoond bij het bereiken van compromissen met ons van de PPE-DE-Fractie.

Ik schaar mij nochtans achter enkele amendementen van de fractie tot schrapping van de laatste bepaling in overweging I – betreffende oneerlijke belastingconcurrentie – en paragraaf 2, eveneens over belastingconcurrentie. Dit voorstel heeft niets te maken met een harmonisatie van de belastingtarieven. Ik wil dat de lidstaten elkaar kunnen beconcurreren met belastingtarieven. Ik vind ook dat een gemeenschappelijke heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting in het belang is van de concurrentie tussen de lidstaten en ten goede zal komen aan het bedrijfsleven in de Europese interne markt. Alleen met een gemeenschappelijke heffingsgrondslag zal het mogelijk zijn te bepalen wat de relatieve fiscale voordelen zijn van vestiging of investering in een bepaalde lidstaat ten opzichte van andere lidstaten. Het zal de lidstaten ertoe aanzetten een aantrekkelijk belastingklimaat voor bedrijven te scheppen en doelmatig en behoedzaam om te springen met de overheidsuitgaven en de begroting.

Sommige ministers van Financiën zouden het bezwaar kunnen opperen dat deze maatregel mogelijk afbreuk doet aan de mogelijkheid om bepaalde fiscale prikkels te creëren, bijvoorbeeld voor onderzoek en ontwikkeling. Volgens mij zijn deze in overeenstemming met een gemeenschappelijke heffingsgrondslag wanneer ze volkomen transparant zijn. Ze zouden niet verschillen van verschillende algemene tarieven voor de vennootschapsbelasting en dienen te worden toegestaan als er heldere en eenvoudige voorschriften voor gelden.

Ik verzoek de commissaris te bevestigen dat dergelijke heldere en transparante belastingprikkels gecreeërd mogen blijven worden in het kader van de maatregelen die hij voorstelt. Als hij dat doet, zal ik met genoegen het verslag steunen en de de heer Bersani feliciteren met zijn verslag.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het ontbreken van een gemeenschappelijke strategie op het gebied van belastingen leidt ertoe dat het niveau van sociale voorzieningen in het hart van Europa niet meer kan worden gehandhaafd. Het wordt in toenemende mate de belangrijkste oorzaak voor de verplaatsing en het verlies van werkgelegenheid. De harmonisatie van de regels voor winstcalculatie binnen het handels- en belastingrecht verdient nu de hoogste prioriteit. Transnationaal opererende ondernemingen zijn tegenwoordig ook voor fiscalisten erg ondoorzichtig. Er moet een harmonisatie van de heffingsgrondslagen komen; belastingstelsels voor ondernemingen moeten transparant en onderling vergelijkbaar zijn en worden geharmoniseerd. Het moet afgelopen zijn met belastingvoordelen en speciale tarieven voor ondernemingen die met belastingconcurrentie niets meer te maken hebben. De Raad mag niet langer aan de politieke zijlijn blijven staan, terwijl wij door het fiscaal beleid van de Raad hoe langer hoe meer met ongezonde mededingingsverstoringen worden geconfronteerd. Ierland alleen konden we nog net verdragen, maar tien of twaalf keer Ierland is te veel! Commissaris, wie moet het gelag betalen? De werknemers?

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het is een misverstand als men in dit Parlement gelooft dat het de hoge belastingtarieven zijn die tot sociale zekerheid leiden. Dat is niet zo. Sociale zekerheid wordt geschapen door groeiende investeringen, nieuwe banen en hoge en groeiende belastinginkomsten.

In een van de Europese landen met de allerhoogste vennootschapsbelasting, Duitsland, krijgt men in verhouding tot de nationale economie minder belastingen binnen dan bijvoorbeeld in Slovenië, waar men een laag vennootschapsbelastingtarief heeft, maar een vlak belastingtarief. Het zijn niet de landen met de lage belastingtarieven – die nieuwe investeringen en nieuwe banen krijgen – die de sociale zekerheid bedreigen.

Ik geloof dat er in een Europa met 20 miljoen werklozen reden is voor zelfkritiek op het punt van de effectiviteit van het beleid.

Waar het om gaat, is dat een duidelijk, transparant en voorspelbaar belastingsysteem goede voorwaarden schept voor investeringen en nieuwe banen. Dat zien we in landen met de hoogste groeicijfers in de Europese economie. Het hebben van een gemeenschappelijke belastinggrondslag en een gemeenschappelijke manier om die te berekenen betekent niet dat de belastingen worden geharmoniseerd. Integendeel, het is goed dat ieder land zijn niveau van vennootschapsbelasting kan kiezen, die het best past bij de basisomstandigheden van het land.

Het is goed dat er onderlinge concurrentie is. Het is ook heel goed dat er transparantie komt, zodat we zien welke landen nu eigenlijk hoge dan wel lage belastingen hebben. Het is niet waar, zoals de vroegere bondskanselier Schröder van Duitsland benadrukte, dat sommige van de nieuwe lidstaten hun belastingen dumpen. Integendeel, juist de landen met vele achterdeurtjes en onevenwichtige en onvoorspelbare belastingsystemen staan kleine ondernemingen en nieuwe investeringen in de weg. Daarom steun ik dit verslag en feliciteer ik de heer Bersani met zijn doorwrocht stuk werk.

Ieke van den Burg (PSE). – Voorzitter, ik zou mij als laatste spreker in de rij van de PSE-sprekers uiteraard willen aansluiten bij de complimenten aan de heer Bersani voor zijn verslag, maar ik zou ook een aantal schaduwrapporteurs en collega's van de ALDE en de PPE-DE willen bedanken voor de wijze manier waarop ze met dit dossier zijn omgegaan. Ik zou mij ook bij de heer García-Margallo y Marfil willen aansluiten en zeggen dat ik blij ben dat u hier voor dit dossier zit, mijnheer Kovács, en niet de heer McCreevy, die we hier net op bezoek hadden.

Directe belastingen, dat kunnen we merken in het debat, zijn een onderwerp waar grote emotionele en controversiële discussies over ontstaan. Het is in dit huis altijd, ook in de vorige periode, heel moeilijk geweest om op dit punt tot gemeenschappelijke standpunten te komen. Toch heb ik het idee dat we erin zullen slagen om er hier nu wel overeenstemming over te bereiken en ik hoop dat het u, mijnheer Kovács, ook lukt om overeenstemming te bereiken met de Raad of in ieder geval met een groot aantal lidstaten. Ik ben blij dat de nuchterheid op dit punt voorgaat op het ideologische wapengekletter.

De nuchterheid gebiedt ook om te kijken naar de bescheiden rol van de Europese Unie hierin. Ik wil mij volledig distantiëren van de opmerking die net gemaakt werd dat Brussel hier macht afneemt van de lidstaten en dat soort commentaar. Ik denk dat het gewoon heel simpel zo is dat je kunt constateren dat het op dit terrein nodig is een interne markt en gelijke mededingingsvoorwaarden te garanderen en ervoor te zorgen dat die niet worden verstoord, en dat er simpelweg, opdat ondernemingen in de Europese Unie kunnen opereren, eenvoud en zekerheid moeten worden geboden.

De roep om deze gemeenschappelijke geconsolideerde grondslag komt niet voor niets uit het ondernemersmilieu: UNICE, de Round Table..., het zijn allemaal bedrijven die hierom gevraagd hebben. Dit heeft absoluut niets te maken met het grijpen van de macht op Europees niveau, het is gewoon puur tegemoetkomen aan wat door het bedrijfsleven gevraagd wordt.

Ik denk dat het belangrijk is om te kijken naar wat de win-win situatie kan zijn: voor de bedrijven dat ze minder administratieve lasten hebben en voor de overheden dat ze niet in het wilde weg hoeven te gaan concurreren op het gebied van de tarieven, doordat volledig onduidelijk is wat de grondslagen zijn. Veel van de nieuwe landen hebben lage tarieven, maar ook heel brede grondslagen voor deze belastingen, en ik denk dat de uitkomst van dit proces om de belastinggrondslag te harmoniseren, zal zijn dat de tarieven veel dichterbij elkaar komen te liggen dan op dit moment het geval is, en dat soort transparantie hebben we nodig. De discussie over wat dan vervolgens moet gebeuren, ook over eventuele minimumtarieven of -vorken of wat dan ook, komt later. Heel belangrijk is nu om die eerste stap te zetten en u hebt onze steun daarbij, commissaris Kovács.

Gay Mitchell (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen wil ik zeggen dat er net zo min reden is voor een harmonisering van de tarieven of heffingsgrondslagen voor de vennootschapsbelasting als voor een harmonisering van de onroerendgoedbelasting, vermogensbelasting of vermogensaanwasbelasting. Ten eerste ondermijnt een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag de nationale soevereiniteit en subsidiariteit. Ten tweede houdt de Commissie vol dat zij de belastingtarieven niet wil harmoniseren, maar hoe kan de heffingsgrondslag worden gescheiden van de belastingtarieven? Leidt een harmonisatie van de grondslag niet onomstotelijk tot een harmonisatie van het tarief?

Sommige afgevaardigden hebben de harmonisatie van de heffingsgrondslag mogelijk verward met de harmonisatie op het gebied van verslaggeving en de transparantie-eisen aan de boekhouding van ondernemingen. Dat is niet aan de orde. Het is natuurlijk mogelijk om boekhoudkundige regels voor vennootschappen te harmoniseren, maar als dat eenmaal is gebeurd, kunnen bepalingen in de lidstaten voor fiscale doeleinden worden aangepast. Dat is een zaak van de lidstaten.

Ten derde berust het voorstel van de Europese Commissie voor de harmonisering van de vennootschapsbelasting op de aanname dat schadelijke belastingconcurrentie leidt tot een verschuiving op fiscaal gebied van de heffing op mobiel kapitaal naar de heffing op naar verhouding immobiele arbeid, hetgeen slecht zou zijn voor de werkgelegenheid en de gewone EU-burgers. Daar valt wel het een en ander op af te dingen vind ik. Hoewel er sprake is van een neerwaartse trend in de tarieven voor de vennootschapsbelasting in sommige lidstaten, gaat deze ontwikkeling gepaard met zowel een verruiming van de heffingsgrondslagen voor de vennootschapsbelasting als een verbetering van de onderliggende winstgevendheid van bedrijven. In mijn eigen land bijvoorbeeld heeft het lagere belastingtarief geleid tot een toename van de belastingopbrengst. Die is gestegen van 385 miljoen euro in 1996 naar 5 707 miljoen euro in 2004.

Laten we tot slot niet vergeten dat de agenda van Lissabon erop gericht is dat de EU in 2015 de meest concurrerende economie van de wereld moet zijn. Voorbereidingen voor de instelling van minimumbelastingtarieven of plannen voor de vennootschapsbelasting zullen bedrijven er niet van weerhouden op zoek te gaan naar concurrerende tarieven buiten de EU.

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Algemeen wordt aanvaard dat de huidige toestand van de economie van de Europese Unie ten dele moet worden toegeschreven aan het fundamentele probleem van het gebrek aan concurrentie in vergelijking met geavanceerde landen zoals de Verenigde Staten. Belastingconcurrentie heeft een enorme invloed op de toestand van de Europese economie, zoals thans met name blijkt uit enerzijds de lage economische groei van sommige oudere en grotere lidstaten en anderzijds de snellere groei van het merendeel van de nieuwe lidstaten, die krachtige structurele hervormingen doorvoeren, onder meer ook op belastinggebied.

Teneinde het eigen gebrek aan politieke wil om structurele hervormingen door te voeren te verhullen, worden de nieuwe lidstaten vaak beschuldigd van belastingdumping en wordt er aangedrongen op een harmonisering van de directe belasting om de bestaande ongelijkheden weg te werken. Dit debat over de harmonisering van de heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting is een gevolg van deze inspanningen.

Het argument dat de harmonisering van de belastinggrondslag geen gevolgen zal hebben voor de belastingtarieven en derhalve niet rechtstreeks van invloed zal zijn op de belastingconcurrentie klopt niet helemaal. Belastinggrondslag en belastingtarief zijn tot op zekere hoogte met elkaar verbonden, afhankelijk van het bereik van de geharmoniseerde belastinggrondslag en de omvang van de vrijgestelde en aftrekbare bedragen. Als wij bijvoorbeeld het vigerende Duitse model als uitgangspunt zouden nemen, zou Slowakije in de huidige omstandigheden zijn belastingtarief moeten verhogen om de huidige belastinginkomsten te kunnen handhaven.

Anderzijds kan ik mij vinden in het argument dat harmonisering van de belastinggrondslag leidt tot meer transparantie van de systemen die in de Europese Unie operatief zijn, en derhalve de vergelijking tussen de verschillende landen vereenvoudigt. Ook de verlaging van de transactiekosten en de vermindering van het aantal rechtszaken zijn aanzienlijke voordelen.

Commissaris, ik ben van oordeel dat de Europese Commissie in het kader van het voorstel tot harmonisatie van de belastinggrondslag terdege rekening moet houden met al deze argumenten om te waarborgen dat er tussen de verschillende lidstaten een passend niveau van belastingconcurrentie wordt gehandhaafd, aangezien dat een noodzakelijke voorwaarde is om het concurrentievermogen van de Europese Unie als zodanig te vergroten.

László Kovács, lid van de Commissie. (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb met grote interesse geluisterd naar het debat in dit Huis. Ik ben niet alleen onder de indruk van de kennis die men heeft op dit terrein, maar ook van de belangstelling en geestdrift voor dit onderwerp. Zoals ik eerder al zei, heb ik met grote voldoening kennis genomen van de steun die blijkt uit het ontwerpverslag voor het huidige beleid van de Commissie inzake de gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting.

Dan zal ik nu ingaan op de voorgestelde amendementen. De voorstellen van de heer Konrad stellen de Commissie niet voor problemen, dus kunnen we ze aanvaarden. De Commissie ondersteunt echter niet de

amendementen die betrekking hebben op een mogelijk minimumbelastingtarief en de gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting als instrument om de belastingtarieven dichter bij elkaar te brengen. De Commissie is er niet op uit eerlijke concurrentie aan banden te leggen en het belastingtarief te harmoniseren. Zij wil enkel de transparantie van de fiscale last verbeteren. De belastingtarieven moeten onder de bevoegdheid van de lidstaten blijven vallen. Als we ons voorstander zouden tonen van een minimumtarief, zouden we de waardevolle steun van zowel de lidstaten als de bedrijven verliezen, die uiteindelijk het meest zullen profiteren van een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor vennootschapsbelasting. Als zij hiervan profiteren, zal dat leiden tot algemene economische voordelen waarvan de consumenten op hun beurt weer zullen profiteren.

Ik waardeer het amendement betreffende onderzoek en ontwikkeling en ik onderschrijf dat dit een belangrijk thema is. De Commissie kan dit amendement echter niet aanvaarden, omdat de fiscale behandeling van onderzoek en ontwikkeling slechts een van de vraagstukken is waarover wij ons in het kader van onze werkzaamheden buigen. Ik denk niet dat het goed is om dit thema op deze manier naar voren te halen.

Hier wil ik het in dit stadium bij laten. Ik ben ingenomen met de belangstelling van het Europees Parlement voor dit onderwerp en ik zie uit naar de uitslag van de stemming over het verslag.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt dinsdag om 12.00 uur plaats.

19. Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen (2007) – Voor een rechtvaardige maatschappij

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0366/2005) van Martine Roure, namens de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, over het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen (2007) – Voor een rechtvaardige samenleving [COM(2005)0225 – C6-0178/2005 – 2005/0107(COD)].

László Kovács, lid van de Commissie. (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Europese Unie kan trots zijn op haar prestaties op het gebied van non-discriminatie, waarmee zij een plaats inneemt onder de gebieden in de wereld die in dit opzicht het verst zijn gevorderd. In 2000 hebben wij goedkeuring gehecht aan twee belangrijke richtlijnen: een richtlijn voor de uitbanning van rassendiscriminatie en een richtlijn die directe en indirecte discriminatie op het werk op grond van leeftijd, handicap, godsdienst of overtuiging, ras en seksuele geaardheid verbiedt. Wetgeving alleen is echter niet genoeg om discriminatie doeltreffend te bestrijden. Een groot aantal lidstaten heeft een achterstand in de omzetting van de wetgeving. Nationale wetgeving die wel strookt met de Europese richtlijnen, is onvoldoende bekend bij het grote publiek en wordt niet naar behoren ten uitvoer gelegd.

Tegen deze achtergrond heeft de Commissie onder meer voorgesteld om 2007 uit te roepen tot Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen, met als oogmerk het publiek bewust te maken van de voordelen van een rechtvaardige samenleving die gelijke kansen biedt aan elk mens ongeacht zijn godsdienst of overtuiging, geslacht, ras of etnische afstamming, capaciteiten, leeftijd of seksuele geaardheid. In het Jaar zullen de voordelen worden belicht van verscheidenheid als bron van maatschappelijke en economische vitaliteit, die door Europa moet worden omarmd en benut. Verscheidenheid verrijkt het sociale weefsel van Europa en maakt een belangrijk deel uit van zijn economische voorspoed.

De discussies en activiteiten in de loop van dat jaar zullen gegroepeerd zijn rond de volgende vier hoofdthema's. Het eerste thema is het recht op gelijkheid en bescherming tegen discriminatie. Een belangrijk onderdeel daarvan is het grote publiek te doordringen van het feit dat gelijke behandeling niet per se gelijk staat aan een identieke behandeling; soms zijn in verschillende omstandigheden verschillende behandelingen nodig. Het tweede thema is erkenning van de positieve bijdrage die ieder mens, ongeacht zijn persoonlijke eigenschappen, levert aan de maatschappij. Het streven is het publiek bewust te maken van het profijt en de voordelen die voortvloeien uit de verscheidenheid in Europa. Het derde thema is de noodzaak dat achterblijvende groepen beter in de samenleving worden vertegenwoordigd. Het debat zal worden gestimuleerd over de middelen om de sociale deelname van bepaalde ondervertegenwoordigde groepen in de samenleving te versterken. Het vierde thema is respect en tolerantie van de verschillende gemeenschappen – zowel naar elkaar toe als daarbinnen -, die samen de Europese maatschappij uitmaken.

Het maatschappelijk middenveld en de sociale partners zullen zo veel mogelijk worden betrokken bij de activiteiten in het kader van het Europees Jaar. Een van de kernbeginselen bij de uitvoering van de activiteiten is dat deze op nationaal niveau worden gedecentraliseerd. Om de boodschap effectief over te brengen, moeten de activiteiten zo dicht mogelijk bij de burgers worden uitgevoerd. Ten slotte moeten we verzekeren dat gedurende het jaar en in alle lidstaten even groot belang wordt gehecht aan alle gronden voor discriminatie die worden genoemd in artikel 13 van het Verdrag, te weten discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid.

Martine Roure (PSE), rapporteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, er zijn geen institutionele barrières die een scheiding opwerpen tussen de ene en de andere groep, en het staat iedereen vrij zijn verdiensten te tonen en daarvoor beloofd te worden. Er zijn specifieke systemen opgezet, in de vorm van examens en wedstrijden die een diploma opleveren, om de vaardigheden van ieder afzonderlijk te beoordelen. De hoogste functies zijn in principe toegankelijk voor iedereen, zonder onderscheid.

Hoewel mensen voor de wet gelijk zijn, is dat in de praktijk niet altijd het geval. De doelstelling van gelijke kansen lijkt in ieder geval niet gerealiseerd. Ondanks enkele voorbeelden van spectaculair opklimmen op de sociale ladder, die met des te meer zelfgenoegzaamheid worden opgevoerd naarmate ze uitzonderlijker zijn, heeft niet iedereen dezelfde kansen op succes, en een maatschappij die niet al haar burgers de mogelijkheid biedt hun vaardigheden te tonen, is een kweekplaats voor ernstige frustraties en spanningen. Vanuit het oogpunt van doeltreffendheid en rechtvaardigheid is deze stand van zaken zeer ongunstig.

Als dit inderdaad de stand van zaken is, bijna twee eeuwen na de verkondiging van de Verklaring van de Rechten van de Mens, dan moeten wij begrijpen waarom dit zo is. Moeten wij concluderen dat wij geen kans op succes hebben? Zijn onze democratische beginselen dan slechts een illusie, een ideaal dat steeds verder weg lijkt naarmate we er dichterbij komen? Wij weigeren dit te aanvaarden.

Het klopt dat de ene ongelijkheid de andere in de hand lijkt te werken. Kinderen uit arme gezinnen hebben over het algemeen minder kans om een hoog opleidingsniveau te halen. Mensen met een laag opleidingsniveau hebben minder kans om een hoge maatschappelijke positie te bereiken of om een goedbetaald beroep uit te oefenen. Het aantal vrouwen in een hoge functie – ongeacht in welke richting – is nog altijd erg beperkt, om niet te zeggen miniem. Macht blijft in de regel voorbehouden aan mannen. Gehandicapten hebben nog steeds geen recht op een eigen plek in onze samenlevingen. Homoseksuelen worden nog veel te vaak gediscrimineerd en sommigen vinden dit nog steeds een normale gang van zaken. Talloze mannen, vrouwen en kinderen staan aan de zijlijn vanwege hun huidskleur of etnische afstamming.

Hebben wij het recht in deze situatie te berusten? Hebben wij het recht te concluderen dat er niets kan worden gedaan om de werkelijkheid dichterbij het democratische ideaal te brengen? De obstakels lijken misschien groot, en onafscheidelijk verbonden aan de maatschappij zelf. Maar we kunnen ze niet overwinnen door ze te ontkennen. We moeten de feiten onder ogen zien en aan de kaak stellen. Door discriminatie worden mensen bijvoorbeeld vaak gedwongen laaggekwalificeerd werk te doen en krijgen ze geen vaste baan. Dit levert vrijwel altijd een laag salaris op, en daardoor ook een lage levensstandaard.

Mensen die gediscrimineerd worden, hebben grote problemen om toegang te krijgen tot fatsoenlijke huisvesting en tot de gezondheidszorg. Ze hebben vrijwel geen kans op promotie door middel van permanente beroepsopleiding, terwijl hun mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding beperkt zijn.

Onder deze omstandigheden wordt er van het begin af aan een zware wissel getrokken op de opvoeding van hun kinderen. Zowel in materieel opzicht als in de relatie- en emotionele sfeer ontbreekt het hun aan de voorwaarden om hun leven vorm te kunnen geven. Daarbij is het risico groot dat ze uiteindelijk in dezelfde situatie als hun ouders belanden.

Kortom, het ene nadeel werkt het andere nadeel in de hand. Iemand die in een bepaald opzicht onder de gevolgen van sociale ongelijkheid lijdt, loopt een groot risico hier ook in andere opzichten onder te lijden. Hoewel wij dit fenomeen dat de nadelen zich opstapelen, intuïtief wel herkennen, is er tot nu toe nog geen uitgebreid onderzoek naar verricht.

Ik wil de Raad en de Commissie dan ook verzoeken zich krachtig in te zetten voor de bestrijding van alle vormen van discriminatie in alle landen van de Unie, met name in het kader van het Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen.

Wij willen dat u zich hier sterk voor maakt, mijnheer de commissaris. Wij hebben geluisterd naar wat u zojuist verteld hebt. Wij zijn daar tevreden mee, maar u zult er begrip voor hebben dat wij er nauwlettend op zullen toezien hoe een en ander in de praktijk wordt gebracht. Ter afsluiting wil ik u eraan herinneren

dat Martin Luther King op 28 augustus 1963 in Washington, in zijn beroemde speech *I have a dream*, geroerd sprak over de hoop, de droom van een wereld van vrijheid en gerechtigheid voor iedereen. "Ik heb een droom," zei hij, "dat mijn vier jonge kinderen op een dag zullen leven in een natie waar zij niet worden beoordeeld naar de kleur van hun huid, maar naar de inhoud van hun karakter."

Laten wij een gezamenlijke droom koesteren, dat wij aan het eind van dit decennium eindelijk een Unie zonder discriminatie hebben, een Unie die ieder kind een kans geeft. Laten wij samen een droom hebben, mijnheer de commissaris.

Patrick Gaubert, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, allereerst wil ik mevrouw Roure bedanken voor haar werk aan dit verslag. De Europese Unie heeft zich ertoe verbonden de fundamentele rechten en gelijke kansen voor iedereen te bevorderen. Wij beschikken over een van de meest complete anti-discriminatiewetgevingen ter wereld. De vraag is echter: zijn onze medeburgers op de hoogte van de Europese richtlijnen ter bestrijding van discriminatie? Weten zij dat alle lidstaten verplicht zijn deze richtlijnen in nationale wetgeving om te zetten? Ik denk dat het antwoord hierop helaas ontkennend is. Daarom is de instelling van het Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen een bijzonder opbouwend initiatief.

Een mediahappening van deze omvang biedt een uitstekend handvat om de publieke opinie bewust te maken en te informeren. Het beleid inzake gelijke kansen brengt specifieke maatregelen met zich mee, die ten doel hebben benadeelden te helpen door een rechtvaardige toegang tot rechten, diensten en goederen in te voeren. Om daadwerkelijk gelijkheid te realiseren, moeten wij alle vormen van discriminatie bestrijden. Iedere dag zijn mannen en vrouwen het slachtoffer van discriminatie, als zij toegang proberen te krijgen tot banen en diensten, met name op grond van hun sekse, hun afkomst of hun religie. Dit is onaanvaardbaar en wij kunnen deze praktijken niet langer toestaan.

De activiteiten die de Unie in 2007 zal steunen en de bewustmakings- en demonstratiecampagnes zijn een stap in de goede richting. Het is eveneens van essentieel belang een waarachtige politieke bereidheid te vinden, en alle lidstaten moeten hiervoor hun krachten bundelen, zonder uitzondering. Volledige toepassing van onze anti-discriminatiewetgeving blijft dan ook een prioriteit. Het is bedroevend dat sommige lidstaten veroordeeld zijn, omdat ze de Europese richtlijnen op dit gebied niet correct hadden omgezet.

Het Parlement moet morgen een krachtig signaal afgeven aan onze medeburgers door dit verslag met een ruime meerderheid aan te nemen. De strijd tegen discriminatie is geen strijd van links of van rechts. Het is een strijd van mannen en vrouwen die vol overtuiging een gezamenlijk doel nastreven, namelijk vechten voor eerbiediging van de mensenrechten en meer in het bijzonder tegen alle vormen van discriminatie.

Katalin Lévai, *namens de PSE-Fractie*. – (HU) De belangrijkste boodschap die het Europees Parlement afgeeft als antwoord op het voorstel van de Commissie, is dat alle vormen van discriminatie bestreden moeten worden. Daarom verdient mevrouw Martine Roure mijn oprechte felicitaties voor haar verslag. Ik wil benadrukken dat het beginsel van gelijke kansen – het eerste mensenrecht dat door de Europese Unie is vastgesteld – een horizontaal karakter heeft en derhalve alle beleidsterreinen beslaat. Dit betekent dat de tenuitvoerlegging van dit beginsel niet alleen voor rekening van het Parlement mag komen, maar een prioriteit moet zijn voor de EU in haar geheel, en voor alle bestuursorganen van de lidstaten. Het verheugt mij dan ook ten zeerste dat Voorzitter Borrell een Comité op hoog niveau voor gelijke kansen heeft opgericht en het vervult mij met trots dat ik als lid van het voornoemde comité mijn medewerking voor deze zaak kan verlenen. In dit verband wil ik uw aandacht vestigen op een belangrijk document dat onlangs door de Commissie is gepubliceerd en waarin gewag wordt gemaakt van de voordelen die verbonden zijn aan de toepassing van de beginselen van diversiteit bij het aanwerven en inzetten van arbeidskrachten. Op de lange termijn zijn arbeidsplaatsen die een dergelijk beleid voeren, bedrijven die rekening houden met culturele diversiteit, veel competitiever. En in sommige gevallen is gebleken dat ervaring de efficiëntie op de korte en middellange termijn verhoogt. Anders gezegd, het gelijkkansenbeleid vormt geen obstakel voor de toename van het economische concurrentievermogen, integendeel, de concurrentiekracht wordt erdoor versterkt. Verder wil ik u attenderen op de individuele verantwoordelijkheid van de lidstaten bij de voorbereiding van het Europees Jaar van gelijke kansen en ten slotte wil ik hier een eigen project voorstellen. Volgende week wordt op mijn initiatief in het Hongaarse parlement voor de eerste maal een openbare hoorzitting gehouden waar burgers komen praten over hun persoonlijke ervaring, over de discriminatie die zij aan den lijve ondervonden hebben. Een blind meisje dat niet tot de universiteit is toegelaten omdat zij blind is en een jonge Roma-man zullen er hun verhaal doen. Ik wil dat dit in Hongarije een gewoonte wordt. Ik wil in mijn land hoorzittingen houden zoals wij hier doen.

Sophia in 't Veld, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen wil ik de rapporteur bedanken voor al het goede werk dat zij heeft verricht. Zij heeft geen gemakkelijke taak gehad. Het Europees Jaar van gelijke kansen wordt door iedereen verwelkomd, want de grondrechten gaan de Europese burgers het meest na aan het hart en zij moeten voor alle burgers werkelijkheid worden. Tegen deze achtergrond zijn er twee punten die ik aan de orde wil stellen.

Allereerst de begroting. Ik denk dat iedereen in deze zaal het met me eens is dat de begroting beschamend laag is – 15 miljoen euro voor de grondrechten! Ik krijg er pijn in mijn buik van als ik deze begroting vergelijk met de middelen die we besteden aan allerlei andere zaken die veel minder van belang zijn dan de grondrechten.

Het tweede punt is de gedecentraliseerde uitvoering. Een uitstekend voorstel, maar ik maak me wel bezorgd over de mogelijkheid dat de lidstaten selectief te werk zullen gaan. Ik ben niet helemaal gerustgesteld door alle warme woorden die de laatste jaren over de grondrechten gesproken zijn, omdat de realiteit er anders uitziet. Bovendien zei de commissaris zojuist nog dat sommige lidstaten een achterstand hebben bij de omzetting van de anti-discriminatiewetgeving. Er bestaat nog steeds een hiërarchie in discriminatie en ik denk dat we die niet moeten aanmoedigen met dit programma voor het Europees Jaar van gelijke kansen.

Ik wil de commissaris verzoeken of de Commissie, hier en nu, publiekelijk en officieel, kan beloven dat de lidstaten de beschikbare middelen voor dit Jaar zullen aanwenden om alle vormen van discriminatie in gelijke mate aan te pakken. Afgezien van de manier waarop het geld wordt verdeeld, willen we zeker weten dat, laten we zeggen, “moeilijke” groepen die momenteel onder discriminatie te lijden hebben, zoals homoseksuelen, bepaalde geloofsgroepen of de Roma, om een paar voorbeelden te noemen, net zo veel toegang tot dit programma krijgen als andere groepen die worden gediscrimineerd. Ik zie uit naar uw positieve antwoord.

Jean Lambert, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij de dankbetuigingen van mijn collega's voor de rapporteur, die goed werk heeft verricht. Ook ik vind dat een maximale voorbereidingstijd nodig is, wil het Europees Jaar van gelijke kansen een zinvol effect teweegbrengen. Door de beperkte tijd waren er een of twee gebieden, zoals mijn collega al zei, waar we wat meer de puntjes op de i hadden willen zetten als we daartoe de mogelijkheid hadden gehad.

We hopen allemaal dat het jaar een stimulans zal zijn voor met name die lidstaten welke een forse achterstand hebben bij de omzetting van de bepalingen in artikel 13. In deze bepalingen komt de positieve dimensie van de Europese Unie tot uiting. De mensen dienen zich bewust te zijn van hun rechten. Zoals we onder meer hebben ervaren bij de richtlijn inzake de arbeidstijd, realiseren de mensen zich vaak niet dat ze rechten hebben, laat staan dat ze die rechten kunnen afdwingen.

Ik ben het eens met mevrouw Roure dat gelijke kansen een belangrijke factor zijn bij sociale integratie en dat we onverdraagzaamheid en vooroordelen op alle niveaus moeten bestrijden, ongeacht of het gaat om discriminatie van overheidswege of discriminatie op straat. Ze belemmeren namelijk veel mensen in de ontplooiing van hun mogelijkheden en voorkomen dat de maatschappij van het talent van deze mensen kan profiteren.

Ik ben het helemaal eens met de opmerkingen dat de begroting volkomen tekortschiet. Laten we eens stilstaan bij de bedragen die wij, de fracties, besteden aan politieke campagnes in een poging om mensen over te halen tot een ander standpunt. Er is veel meer nodig dan het geld in de huidige begroting om mensen te doen inzien dat andere mensen in hun samenleving rechten hebben die evenzeer erkend dienen te worden.

Mary Lou McDonald, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil de rapporteur bedanken voor haar werk op dit zeer belangrijke gebied en ik schaar mij achter de oproep om 2007 uit te roepen tot het Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen.

We moeten evenwel niet alleen uitgaan van het concept gelijkheid van kansen, maar ook – en in gelijke mate – van gelijkheid van resultaat. Dat is van cruciaal belang. Alle mensen hebben in maatschappelijk, economisch en cultureel opzicht recht op volledige gelijkheid. Hieronder valt uiteraard ook de gelijkheid van iedereen ongeacht geslacht, ras, etnische afstamming of nationale herkomst, leeftijd, burgerlijke staat of gezinstoestand, seksuele geaardheid, handicap, sociaal-economische status of zelfs politieke en religieuze opvattingen. Als we de verwezenlijking van gelijkheid voortvarend willen aanpakken, moeten we er permanent voor zorgen dat er bij al die categorieën sprake is van gelijke behandeling en moeten we in staat zijn het resultaat ten aanzien van al die categorieën accuraat en adequaat te meten.

We weten allemaal dat maatschappelijke ongelijkheid geen natuurlijk verschijnsel is maar het directe resultaat van een ongelijke machtsverdeling. Dus vooraleer de ongelijkheid zelf op te heffen, moeten we ons afvragen hoe het staat met de machtsverdeling in onze maatschappij en onze pijlen richten op de huidige situatie daaromtrent. Ik denk dat 2007 als Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen juist in dat opzicht kan fungeren als platform. Voorts ben ik van mening dat het enkele feit dat dit initiatief is geopperd de expliciete erkenning in zich bergt dat we er tot dusver niet in zijn geslaagd gelijkheid in onze maatschappij te bewerkstelligen.

In mijn eigen land, Ierland, kampen we nog steeds met de Britse erfenis, de nog steeds bestaande verdeling van ons land en de decennialange discriminatie bij verkiezingen, huisvesting en werkverschaffing en in de politiek. De Keltische tijger Ierland zou een succesverhaal moeten zijn voor het hele Ierse volk, maar toch zijn we nog steeds een van de samenlevingen waar de meeste ongelijkheid heerst, niet alleen binnen de EU maar in feite in de hele wereld.

Het verslag-Roure, dat zich op zowel migranten als vrouwen richt, is aanbevelenswaardig en met name voor mijn land bijzonder relevant. Het Europees Jaar zou veel méér moeten behelzen dan enkel voorlichting verstrekken over het recht op gelijkheid en non-discriminatie. Diepgewortelde ongelijkheden kunnen niet worden opgeheven met wetgeving betreffende gendergelijkheid alleen; daar is ook politieke wil voor nodig, van beleidsmakers en van anderen die deze moeilijke exercitie tot een goed einde willen brengen en bereid zijn discriminatie op een allesomvattende wijze aan te pakken.

Tot slot wil ik inhaken op de oproep van mevrouw Roure, door de Commissie en de Raad te verzoeken niet enkel lippendienst te bewijzen aan de aanpak van ongelijkheid in de gehele Unie, maar daar ook de benodigde middelen voor uit te trekken.

Zita Gurmai (PSE). – (HU) Het jaar 2007 is een zeer belangrijk jaar: de nog onopgeloste problemen inzake gelijke kansen moet worden aangepakt en het beginsel van gelijke kansen moet in de gehele Europese Unie ten uitvoer worden gelegd. Dit beginsel ligt immers ten grondslag aan het gemeenschappelijke Europese waardensysteem, en de tenuitvoerlegging ervan zal de eerbiediging van de fundamentele mensenrechten bevorderen.

Dit verslag, dat is opgesteld in het kader van de medebeslissingsprocedure, heeft betrekking op alle aspecten van het gelijkekansenbeleid – van de definitie van het wetgevingskader tot de vaststelling van de financiële middelen –, met inbegrip van de mogelijkheid tot deelname voor lidstaten en civiele organisaties. Mijn geachte collega Martine Roure heeft hard gewerkt. Het voornaamste is dat de reeds aangenomen en goedgekeurde regelingen worden toegepast en dat de slachtoffers van discriminatie kennis hebben van de wetten die in hun belang worden uitgevaardigd. Daarvoor zijn daden nodig, geen woorden. Het is niet voldoende om het beginsel van gelijke kansen op communautair niveau ten uitvoer te leggen. Wij moeten er tevens voor zorgen dat iedereen zich bewust is van het feit dat alle burgers, ongeacht hun geslacht, raciale of etnische afkomst, godsdienst of overtuiging, invaliditeit, leeftijd en seksuele geaardheid recht hebben op gelijke kansen en gelijke behandeling.

Vandaar het belang van permanente informatie, onderwijs en samenwerking met civiele organisaties en Europese burgers. Er zijn campagnes nodig om de publieke opinie bewust te maken en de sociale dialoog moet gestimuleerd worden. Een Europa dat geen bescherming biedt aan kwetsbare sociale lagen en groepen die zijn blootgesteld aan discriminatie is geen sociaal Europa. Discriminatie of uitsluiting heeft honderd gezichten: mensen kunnen gediscrimineerd worden op grond van ras, etnische afkomst, godsdienst, leeftijd, geslacht, fysieke of mentale handicap. Bij het waarborgen van gelijke kansen is voor eenieder van ons een rol weggelegd, van bestuursorganen tot nationale overheden, van het maatschappelijk middenveld tot de individuele burgers. Solidariteit is het beste en nuttigste instrument in de strijd voor gelijke kansen. Het is ons aller verantwoordelijkheid te waarborgen dat ieder mens gelijke kansen krijgt om zich op om het even welk gebied des levens te ontplooien. In mijn amendementen benadruk ik tevens dat wij al het mogelijke moeten doen om het gelijkheidsbeginsel niet alleen ten uitvoer te leggen op communautair en individueel niveau, maar ook op regionaal, nationaal en lokaal vlak. Ik stel voor om het verslag aan te nemen.

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, net als andere sprekers ben ik het eens met de commissaris dat de EU moet beschikken over een van de meest vooruitstrevende wetgevingskaders voor de bestrijding van discriminatie. Ik ben er dan ook ingenomen mee dat de amendementen van het Parlement op het voorstel van de Commissie de eis verwoorden dat het Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen de omzetting van de twee anti-discriminatie-richtlijnen dient te bespoedigen, waarvoor ik de rapporteur, mevrouw Roure, bedank.

Tot mijn spijt moet ik zeggen dat mijn land, Letland, een van de landen is met een achterstand in de omzetting. Nieuwe lidstaten moeten op dezelfde wijze als bij de oude lidstaten aan een inbreukprocedure worden onderworpen bij schending van de communautaire wetgeving. In dat verband dienen NGO's een belangrijke rol te spelen bij bewustmakingscampagnes. De Commissie dient te garanderen dat met name NGO's die groepen vertegenwoordigen die aan discriminatie zijn blootgesteld, in alle stadia van het werk bij het Europees Jaar worden betrokken. Ik hoop dat ook de commissaris dit onderschrijft.

László Kovács, lid van de Commissie. (EN) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen wil ik de geachte afgevaardigden bedanken voor de steun die in dit debat tot uiting is gebracht. Ik onderstreef dat de Commissie het met u eens is dat *alle* vormen van discriminatie in *alle* lidstaten moeten worden bestreden. De Commissie is bereid om alle lidstaten op te roepen de financiële middelen op die basis toe te kennen.

De Commissie kan alle amendementen aanvaarden die het Parlement heeft ingediend. In plaats van in te gaan op elk afzonderlijk amendement, zal ik me beperken tot de hoofdzaken.

Wij ondersteunen de amendementen die ertoe strekken de betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld en de uitvoering van de activiteiten in het kader van het Europees Jaar van gelijke kansen voor iedereen te bevorderen. Een gedachtewisseling met het maatschappelijk middenveld zal een belangrijke factor zijn in het succes daarvan. Daarnaast stemmen wij in met de toevoegingen inzake gender mainstreaming. We zijn het volkomen eens met de stelling dat gedurende het Jaar gelijkelijk belang dient te worden gehecht aan alle discriminatiegronden die genoemd worden in artikel 13 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, te weten geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid. Het is aanvaardbaar om, zoals voorgesteld, een vereenvoudigd systeem op te zetten voor administratief beheer van de fondsen op nationaal niveau. Wij stemmen ermee in het financiële kader voor de uitvoering van de activiteiten op te trekken van 13,6 tot 15 miljoen euro.

Kortom, de Commissie kan alle voorgestelde amendementen aanvaarden. Tot slot wil ik mijn bijzondere dank uitspreken aan de rapporteur, mevrouw Roure, wier toewijding aan non-discriminatievraagstukken ertoe heeft bijgedragen dat de onderhandelingen met de lidstaten succesvol konden worden afgerond. Deze onderhandelingen zijn uiterst vlot verlopen en hebben vele vruchten afgeworpen. De tekst die u wordt voorgelegd ter definitieve goedkeuring versterkt ons oorspronkelijke standpunt en biedt ons de mogelijkheid actie te ondernemen ten gunste van de verscheidenheid in de gehele Europese Unie.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt dinsdag om 12.00 uur plaats.

20. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen

21. Sluiting van de vergadering

(De vergadering wordt om 22.15 uur gesloten)